

TÜRK KÜTÜPHANECİLER DERNEĞİ

IX. GENEL KURUL TOPLANTISI

(28 - 29 Temmuz 1978 — Ankara)

GÜNDEM

1. GÜN (28 - Temmuz - 1978)

- 14.30 Cebeci Halk Kütüphanesinde kayıt ve yoklama
- 15.30 Anıtkabir'e çelenk konulması ve saygı duruşu
- 16.30 Açılış Konuşmaları
- 17.00 Başkanlık Divanı seçimi
- 17.10 İhtisas Komisyonlarının teşekkül ettirilmesi

2. GÜN (29 - Temmuz - 1978)

- 09.00 Yönetim Kurulu çalışma, kesin hesap ve denetleme kurulu raporlarının okunması, görüşülmesi ve aklanması
- 12.00 A R A
- 13.00 1978-1980 Bütçesinin kabulü
- 13.30 Yayın Yönetmeliği ile Merkez Haysiyet divanı iç yönetmelik taslaklarının görüşülmesi ve kabulü

3. GÜN (30 - Temmuz - 1978)

- 09.00 Komisyon raporlarının okunması, görüşülmesi ve kabulü
- 11.00 Seçimler
- 11.30 Dilekler ve kapanış

IX. GENEL KURUL ÜYELERİ LİSTESİ

S. N.	Soyadı - Adı	Üye Olduğu Şube Adı ve Görevi
1	AÇAR, Aylâ	Burdur Şubesi Başkanı
2	AÇGÜL, Türkân*	Erzurum Şubesi Temsilcisi
3	AĞAVER, M. Fikret	Erzurum Şubesi Başkanı
4	AKAN, Turgut	Amasya Şubesi Başkanı
5	AKBULUT, Dr. Mustafa	Genel Merkez Yönetim Kurulu Üyesi
6	AKDÖL, Nurten	Bursa Şubesi Başkanı
7	AKPINAR, Abdurrahman*	Çanakkale Şubesi Temsilcisi
8	AKYOL, Necati*	Adana Şubesi Temsilcisi
9	ALTAYLI, Alim*	Samsun Şubesi Başkanı
10	ALTINALAN, Kerim	Ceyhan Şubesi Yazmanı
11	ARAL, Hayri	Nevşehir Şubesi Temsilcisi
12	ARITÜRK, M. Tevfik	Diyarbakır Şubesi Yazmanı
13	ASLANKABAKLI, Sündüz	Bolu Şubesi Temsilcisi
14	ATABERK, Mehmet Oğuz	Kayseri Şubesi Başkanı - Genel Merkez Denetleme Kurulu Üyesi
15	AYAN, Nejat	Yozgat Şubesi Başkanı
16	AYBEK, Mustafa	Kayseri Şubesi Temsilcisi
17	BAĞCI, Mehmet	Ürgüp Şubesi Temsilcisi
18	BAĞMAN, LâtiF*	Edirne Şubesi Başkanı
19	BAĞMAN, Talia*	Edirne Şubesi Temsilcisi
20	BARLAS, Gülsen	Ankara Şubesi Temsilcisi
21	BAŞ, Müzeyyen	Burdur Şubesi Temsilcisi
22	BAYDUR, İsmet*	Genel Merkez Yönetim Kurulu Üyesi
23	BAYRAKTAR, Nail*	Genel Başkan
24	BELVİRANLI, Dr. A. Kemal*	Konya Şubesi Yazmanı
25	BERBER, Mediha*	Manisa Şubesi Temsilcisi
26	BERBEROĞLU, Ali	Kütahya Şubesi Başkanı
27	BİLEN, Özgür*	Niğde Şubesi Başkanı
28	BİLLURCU, İbrahim H.*	Urfa Şubesi Başkanı
29	BİNGÖL, Halit	Muş Şubesi Başkanı
30	BİRDAL, Oktay	Niğde Şubesi Temsilcisi
31	BİRGİN, Sevim*	Bilecik Şubesi Yazmanı
32	BİNARK İsmet	Genel Merkez Yönetim Kurulu Üyesi
33	BOZKURT, Bayram*	Konya Şubesi Temsilcisi
34	BUĞDAYCI, Aslan*	Aydın Şubesi Yazmanı
35	CAN, H. Bayram*	Elâzığ Şubesi Başkanı
36	CUNBUR, Dr. Müjgân	Genel Merkez Haysiyet Divanı Üyesi

- 37 — **ÇOŞKUNLAR, Şahap N.*** T.K.D. Eski Başkanı
38 — **ÇAĞLAYAN, Sabriye** İzmir Şubesi Temsilcisi
39 — **ÇAKIR, Atilla** Samsun Şubesi Yazmanı
40 — **ÇAKIR, Fatma*** Çanakkale Şubesi Yazmanı
41 — **ÇAPAR, Bengü** Genel Merkez Yönetim Kurulu Üyesi
42 — **ÇELEBİ, Hüseyin*** Ordu Şubesi Yazmanı
43 — **ÇELİK, Ekrem*** Denizli Şubesi Temsilcisi
44 — **ÇETİN, Şükran** Eskişehir Şubesi Temsilcisi
45 — **ÇETİNER, Fuat*** Burdur Şubesi Temsilcisi
46 — **ÇETİNTÜRK, Dr. Selâhattin*** T.K.D. Eski Başkanı
47 — **ÇEVİKİYİĞİT, Cuma** Kayseri Şubesi Temsilcisi
48 — **ÇÖLGEÇEN, Kâzım** Denizli Şubesi Başkanı
49 — **ÇUBUK, Ömer** Ürgüp Şubesi Başkanı
50 — **Dedeoğlu, Ayşe*** Kocaeli Şubesi Yazmanı
51 — **Demircioğlu, Kemal*** Samsun Şubesi Temsilcisi
52 — **DEMİR, Güner** Erzincan Şubesi Yazmanı
53 — **DİNÇSOY, Ferda** İzmir Şubesi Temsilcisi
54 — **DUMAN, Hasan*** İstanbul Şubesi Temsilcisi
55 — **DURSUN, Şükrü** Mardin Şubesi Yazmanı
56 — **EGE, Melih** Genel Merkez Yönetim Kurulu Veznedari Üyesi
57 — **ELMAS, Yılmaz*** Denizli Şubesi Temsilcisi
58 — **ERGENE, Çiğdem*** Adana Şubesi Başkanı
59 — **ERİŞTİ, Rahim** Ankara Şubesi Temsilcisi
60 — **EROĞLU, Mehmet*** Aydın Şubesi Temsilcisi
61 — **EROĞLU, Tahsin** Mardin Şubesi Başkanı
62 — **ERSOY, Fatma** Eskişehir Şubesi Temsilcisi
63 — **ERSOY, Prof. Dr. Osman** Genel Merkez Haysiyet Divanı Başkanı -
Eski Genel Başkan
64 — **ES, Selçuk*** Konya Şubesi Başkanı
65 — **GENÇARSLAN, İsmail*** Burdur Şubesi Yazmanı
66 — **GÖKÇE, Bilge** Genel Merkez Yönetim Kurulu Üyesi
67 — **GÖKÇE, Hüseyin** Ağrı Şubesi Başkanı
68 — **GÖKSOY, Yılmaz*** Yozgat Şubesi Temsilcisi
69 — **GÖK, Rüştü*** Yozgat Şubesi Temsilcisi
70 — **GÖNÜLTAŞ, Güler** Manisa Şubesi Başkanı
71 — **AKKAŞ, Cihan** İzmir Şubesi Temsilcisi
72 — **GÜLAÇ, Meral*** Elâzığ Şubesi Yazmanı
73 — **GÜLBAHÇE, Muammer*** Afyon Şubesi Temsilcisi
74 — **GÜMÜŞ, Fatma** Ordu Şubesi Başkanı
75 — **GÜNDÜZ, İzzet** Genel Merkez Yönetim Kurulu Sayman Üyesi
76 — **GÜRLEK, Ahmet** İzmir Şubesi Yazmanı
77 — **GÜRTÜRK, Mehmet** Ceyhan Şubesi Başkanı
78 — **GÜVENÇ, Nuran*** Denizli Şubesi Yazmanı
79 — **GÜZELGÖZ, Mustafa*** Ürgüp Şubesi Temsilcisi
80 — **NAŞLIOĞLU, Sadrettin*** Erzurum Şubesi Temsilcisi
81 — **HATUNOĞLU, Hülya** Bursa Şubesi Yazmanı
82 — **ILGAR, Dursun*** Kırşehir Şubesi Yazmanı

- 83 — İKİZ, M. Lütfi
 84 — İLMAN, Seyfettin
 85 — KADEM, Ayşe
 86 — KALPAKLIOĞLU, Cavit*
 87 — KARA, Ahmet
 88 — KARADAĞ, Hasan
 89 — KARA, Zai*
 90 — KARABULUT, Celâl*
 91 — KARAER, İbrahim
 92 — KAR, Özcan*
 93 — KARAÖZ, Ayla
 94 — KARAKAYA, Yılmaz*
 95 — KARAÖZ, Sadık
 96 — KARTANOĞLU, Boran*
 97 — KAYNAK, Perihan
 98 — KAYNAK, Selâhattin
 99 — KILIÇARSLAN, Zeki
 100 — KOCAMAN, Şerafettin*
 101 — KÖKSAL, Nimet
 102 — KÖTEŞ, İlhan*
 103 — KÖYLÜ, Abdülkadir
 104 — KÖYMEN, Dr. Mustafa*
 105 — KURLAR, Nazif*
 106 — KÜÇÜKATALAY, Mehmet
 107 — MAKAS, Fikret
 108 — NEŞELİ, Mehmet
 109 — OKUR, Musa
 110 — OKUR, Şaban
 111 — OKYAY, Hamiyet*
 112 — OKYAY, Hülya*
 113 — ONBAŞI, Nebibe
 114 — ONUR, Oral*
 115 — ÖNCÜLER, Rasim*
 116 — ÖNDER, Nabey
 117 — ÖZALP, İlhan*
 118 — ÖZBEK, Musa
 119 — ÖZCAN, Hasan*
 120 — ÖZDEN, M. Sadık
 121 — ÖZEL, Canan*
 122 — ÖZEL, Osman*
 123 — ÖZSOY, İsmet
 124 — ÖZTÜRK, İsmail
 125 — ÖZTÜRK, Nevzat
 126 — ÖZTÜRK, Y. Çetin
 127 — PARMAKSIZOĞLU, İsmet*
 128 — PEKÜZ, Nuran*
- Konya Şubesi Temsilcisi
 Afyon Şubesi Temsilcisi
 Aydın Şubesi Başkanı
 Ordu Şubesi Temsilcisi
 Genel Merkez Yönetim Kurulu Yazman Üye
 Diyarbakır Şubesi Başkanı
 Ağrı Şubesi Yazmanı
 Balıkesir Şubesi Temsilcisi
 Ankara Şubesi Temsilcisi
 Kocaeli Şubesi Başkanı
 Manisa Şubesi Yazmanı
 İstanbul Şubesi Temsilcisi
 Manisa Şubesi Temsilcisi
 Eskişehir Şubesi Temsilcisi
 Antalya Şubesi Yazmanı
 Antalya Şubesi Temsilcisi
 Kırklareli Şubesi Başkanı
 İstanbul Şubesi Temsilcisi
 Bolu Şubesi Yazmanı
 Bilecik Şubesi Temsilcisi
 Genel Başkan Yardımcısı
 Eski Başkan
 Bilecik Şubesi Temsilcisi
 Bolu Şubesi Temsilcisi
 Amasya Şubesi Temsilcisi
 Nevşehir Şubesi Başkanı
 Ankara Şubesi Yazmanı
 Ürgüp Şubesi Temsilcisi
 Diyarbakır Şubesi Temsilcisi
 Diyarbakır Şubesi Temsilcisi
 Kütahya Şubesi Temsilcisi
 Edirne Şubesi Yazmanı
 Rize Şubesi Başkanı
 İstanbul Şubesi Temsilcisi
 Edirne Şubesi Temsilcisi
 İzmir Şubesi Temsilcisi
 Tunceli Şubesi Temsilcisi
 Çanakkale Şubesi Temsilcisi
 Bilecik Şubesi Temsilcisi
 Bilecik Şubesi Temsilcisi
 Aydın Şubesi Temsilcisi
 Ağrı Şubesi Temsilcisi
 Ağrı Şubesi Temsilcisi
 Afyon Şubesi Başkanı
 Eski Başkan
 Erzurum Şubesi Yazmanı

- 129 — PELİTLİ, Sami*
 130 — POLAT, M. Hilmi
 131 — SAADETİOĞLU, Şükran
 132 — SALATACI, Rahmiye
 133 — SALGIR, Abdülkadir
- 134 — SANALAN, Dr. Ülker*
 135 — SARAR, İsmail Ali
 136 — SARIOĞLU, Münip
 137 — SAYIN, İsmet*
 138 — SEMERCİ, İsmail
 139 — SENCER, İlker*
 140 — SEYİDOĞLU, Haydar
 141 — SEFERCİOĞLU, Dr.
 Necmeddin
- 142 — SEFERCİOĞLU, Nejat
 143 — SENCER, Ayten*
 144 — SİVİLOĞLU, Osman
 145 — SÖĞÜT, Bülent
 146 — SÜMER, Mürsel
 147 — ŞAHİN, Rıza
 148 — ŞENALP, Leman
 149 — TABANOĞLU, Tülây
 150 — TAHAN, Mithat
 151 — TANDOĞAN, Naci*
 152 — TARTKOY, Risalet
 153 — TAŞ, Hüsnü*
 154 — TAVACI, Yusuf
 155 — TAYGON, Muazzez
 156 — TEKİN, Ali Hıdır*
 157 — TERKAN, Aydan
 158 — TIĞLI, A. Ercan
 159 — TUNCAY, A. Galip
 160 — TÜRK, Ramazan
 161 — TÜRKÜZÜN, Mehtap*
 162 — ULAŞ, Bahri*
 163 — URFALI, Suzan
 164 — UZUN, Mehmet
 165 — ÜNLÜ, Maide
 166 — ÜNLÜ, Yılmaz
 167 — ÜNSAL, Sıtkı
 168 — YAĞCI, İsmail
 169 — YAMAN, İbrahim*
 170 — YAMAN, Şerafettin
 171 — YAVUZ, Gültekin
 172 — YAVUZ, M. Behlül
 173 — YAVUZ, S. Hüsnü
- Amasya Şubesi Temsilcisi
 Tekirdağ Şubesi Başkanı
 Tekirdağ Şubesi Yazmanı
 Bolu Şubesi Temsilcisi
 Genel Merkez Haysiyet Divanı Üyesi
 Eski Genel Başkan
 Genel Merkez Yönetim Kurulu Üyesi
 Eskişehir Şubesi Başkanı
 Yozgat Şubesi Yazmanı
 İstanbul Şubesi Temsilcisi
 Kayseri Şubesi Yazmanı
 Samsun Şubesi Temsilcisi
 Bilecik Şubesi Başkanı
 Eski Genel Başkan
- Ankara Şubesi Temsilcisi
 İstanbul Şubesi Yazmanı
 Çanakkale Şubesi Başkanı
 Eskişehir Şubesi Temsilcisi
 Ankara Şubesi Başkanı
 Niğde Şubesi Yazmanı
 İstanbul Şubesi Başkanı
 Tekirdağ Şubesi Temsilcisi
 Kayseri Şubesi Temsilcisi
 Antalya Şubesi Başkanı
 Diyarbakır Şubesi Temsilcisi
 Kütahya Şubesi Yazmanı
 Tekirdağ Şubesi Temsilcisi
 Manisa Şubesi Temsilcisi
 Tunceli Şubesi Yazmanı
 Eskişehir Şubesi Yazmanı
 Balıkesir Şubesi Başkanı
 Amasya Şubesi Temsilcisi
 Niğde Şubesi Temsilcisi
 Niğde Şubesi Temsilcisi
 Eski Başkan
 Amasya Şubesi Yazmanı
 Nevşehir Şubesi Yazmanı
 İzmir Şubesi Temsilcisi
 Nevşehir Şubesi Temsilcisi
 Ankara Şubesi Temsilcisi
 Kütahya Şubesi Temsilcisi
 Çanakkale Şubesi Temsilcisi
 Bolu Şubesi Başkanı
 Bingöl Şubesi Yazmanı
 Diyarbakır Şubesi Temsilcisi
 Ürgüp Şubesi Yazmanı

174 — YAZAN, Mehmet Nuri	Nevşehir Şubesi Temsilcisi
175 — YAZICI, Ahmet*	Samsun Şubesi Temsilcisi
176 — YILDIRIM, Veli*	Tunceli Şubesi Temsilcisi
177 — YILMAZ, Musa	Tunceli Şubesi Başkanı
178 — YÜCEL, Hasan*	Tunceli Şubesi Temsilcisi
179 — YÜĞRÜK, D. Hasan	Konya Şubesi Temsilcisi
180 — KİŞMİR, Celaleddin	Genel Merkez Denetleme Kurulu Üyesi
181 — ERKAN, Baki	Niğde Şubesi Temsilcisi
182 — COŞKUN, Sami	Kırşehir Şubesi Temsilcisi
183 — AKAR, Özcan	Kocaeli Şubesi Temsilcisi
184 — BEYHAN, Tığ	Batıksir Şubesi Temsilcisi

NOT : Adının başında (*) işareti bulunan üyeler, Genel Kurul Toplantısına katılmamışlardır.

TKD IX. GENEL KURULU'NA GÖNDERİLEN BAŞARI TELGRAFLARI

Türk Kütüphaneciler Derneğinin 9. Olağan Genel Kurul toplantısına çağrınıza içtenlikle teşekkür ederim.

Türk Kütüphaneciliğinin gelişmesinde katkısı olduğuna inandığım derneğinin çalışmalarında başarılar diler, sayın konukları saygıyla selamlarım.

Sırrı ATALAY

Cumhuriyet Senatosu Başkanı

Çağrınız için teşekkür ederim. Genel Kurul toplantınızın gerek ulusumuzun kültürel yaşamına olumlu katkılarda bulunma, gerek derneğimizin yeni atılımlarına güç katma açısından başarılı olmasını dilerim.

Derneğiniz üyelerine ve Genel Kurul toplantısına katılanlara sağlık ve esenlik dilekleriyle saygılar sunarım.

Bülent ECEVİT

Başbakan

Konuk Suudi Arabistan Hac ve Evkaf Veziri Şeyh Abdulvehab Ahmed Abdulvasi'nin yurdumuzu ziyareti nedeniyle, bu anlamlı çağrınıza katılamamanın üzüntüsünü duymaktayım.

İnsanlığın gereksinme duyduğu mutlu yaşamının yolu hiç kuşku yok ki, kütüphaneleri süsleyen yapılardan geçer. İşte bu yolun önderliğini yapan derneğinin 9. Olağan Genel Kurulunun başarılı geçmesini diler, şahsınıza, tüm üyelerinize selâm ve saygılar sunarım.

Dr. Lütfü DOĞAN

Devlet Bakanı

Derneğinizin IX. Olağan Genel Kurul toplantısı için yapmış olduğunuz nazik davetinize teşekkür ederim. Seyahatim dolayısıyla katılma planağı bulamadığım toplantınızın başarılı geçmesi, memleketimiz ve milletimiz için hayırlı olacak kararlara ulaşması dileğiyle saygılar sunarım.

Ahmet ŞENER

Devlet Bakanı

Nazik çağrınıza teşekkür ederim. Çalışmalarınızda başarılar diler, saygılar sunarım.

Bahir ERSOY

Çalışma Bakanı

Nazik davetinize teşekkür ederim. Yoğun hükümet çalışmaları nedeniyle aranızda katılamadığım için üzgünüm. 9. Olağan Genel Kurul toplantısına başarılar diler, saygılar sunarım.

Mehmet YÜCELER

Gıda - Tarım ve Hayvancılık Bakanı

Çağrınıza teşekkür ederim. İşlerimin yoğunluğu nedeniyle Genel Kurul toplantınıza katılamadım. Genel Kurulunuzun başarılı geçmesini diler, saygılar sunarım.

Deniz BAYKAL

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı

Derneğinizin 9. Olağan Genel Kuruluna başarılar diler. Sizi ve değerli yönetim kurulu üyelerini kutlar, saygılar sunarım.

Yüksel ÇAKMUR

Gençlik ve Spor Bakanı

Bakanlığınızla ilgili yoğun çalışmalarım nedeni ile, 9. Olağan Genel Kurul toplantınızda aranızda bulunamayacağıma üzgünüm. Başarı dilekleriyle, sevgi ve saygılar sunarım.

Tuncaç MATARACI

Gümrük ve Tekel Bakanı

Genel Kurul toplantınız nedeniyle nazik çağrınıza teşekkür eder. Başarılı geçmesi dileği ile, saygılar sunarım.

Ali TOPUZ

Köy İşleri ve Kooperatifler Bakanı

Nazik davetinizi aldım. Teşekkür ederim. Bakanlık çalışmalarım nedeniyle katılmıyorum. Genel Kurula çalışmalarında başarılar diler, bilvesile saygılar sunarım.

Orhan ALP

Sanayi ve Teknoloji Bakanı

9. Olağan Genel Kurul toplantınıza katılamadığım için üzgünüm. Davetinize teşekkür eder; şahsınıza ve genel kurul üyelerine başarılar dileğiyle saygılarımı sunarım.

Necdet UĞUR

Milli Eğitim Bakanı

Derneğinizin 9. Olağan Genel Kurul toplantısına yoğun çalışmalarım dolayısıyla katılmıyorum. Başarı dileklerimi ve saygılarımı sunarım.

Güneş ÖNGÜT

Ulaştırma Bakanı

Derneğinizin 9. Olağan Genel Kurul toplantısı çağrınıza programlanmış çalışmalarım nedeniyle katılmıyorum. Teşekkür eder, esenlikler dilerim.

Mahmut ÖZDEMİR

Yerel Yönetim Bakanı

Derneğinizin 9. Genel Kurul toplantısı için gönderdiğiniz nazik çağrınıza teşekkür ederim. Yoğun çalışmalarım nedeniyle toplantınıza katılamadığım için üzgünüm. Çalışmalarınızda başarılar diler, tüm arkadaşlarınıza selâm ve içtenlikle saygılarımı sunarım.

Alev COŞKUN
Turizm ve Tanıtma Bakanı

Derneğinizin 9. Olağan Genel Kurul toplantısı için gönderdiğiniz daveti aldım. Teşekkür ederim.

Çalışmalarınızın başarılı olmasını temenni eder. Meslek camianıza sağlıklar içinde mutluluklar dilerim. Saygılarımla...

Süleyman DEMİREL
Adalet Partisi Genel Başkanı

Dokuzuncu Olağan Genel Kurul toplantınız dolayısıyla göndermiş olduğunuz nazik davetinizi aldım. Alâkanıza çok teşekkürler ederim.

İşlerimin yoğunluğundan aranızda olamadığım ve davetinize icabet edemediğim için üzgünüm. Hayırlı ve uğurlu geçmesini temenni eder, selâm ve saygılar sunarım.

Alparslan TÜRKES
Milliyetçi Hareket Partisi Genel Başkanı

Türk Kütüphaneciler Derneği'nin 28 - 30 Temmuz 1978 tarihleri arasında yapılacak olan Genel Kurul toplantısına vakti davetinizi aldım. İşlerimin çokluğu nedeniyle aranızda bulunamayacağımdan üzgünüm. Genel Kurul çalışmalarınızın başarılı geçmesini diler, saygılar sunarım.

Tayyar ALTIKULAÇ
Diyaret İşleri Başkanı

Derneğinizin 9. Olağan Genel Kurulunda aranızda olamıyorum. Çalışmalarınızda başarılar diler, çağrınıza teşekkür ederim. Saygılarımla...

AH DİNÇER
Ankara Belediye Başkanı

Çalışma programım 7 Ağustos'da sona ereceğinden, çok arzu etmeme rağmen aranızda bulunamıyorum. Bütün kalbimle sizinle beraberim. Genel Kurul toplantısının Türk Kütüphaneciliği için hayırlı olmasını diler, size ve delegelere selâm ve saygılar sunarım. — Tahran —

Naif BAYRAKTAR
TKD Genel Başkanı

IX. ncu Genel Kurul toplantısında alınacak kararların Türk Kütüphaneciliğine yararlı olmasını diler, saygılar sunarım. — Nevşehir —

Metin ERDOĞAN

Bir sınav kurulunda görevli olduğum için katılamadığım kurultayınızda, alınacak kararların Türk Kütüphaneleri ve Kütüphanecileri için olumlu olacağını umar, ben ve çalışma arkadaşlarım tüm üyelere saygılar sunar, başarılar dileriz.

Hasan ÇELİKOĞLU
Kastamonu İl Halk Kütüphanesi Md.

IX. Türk Kütüphaneciler Derneği Kurultayı'nın Kütüphanecilerimize, derneğimizin değerli üyelerine yararlı olmasını ve başarılı geçmesini diler, saygılar sunarız.

TKD Niğde Şubesi

KÜLTÜR BAKANI Doç. Dr. AHMET TANER KIŞLALI'NIN

IX. GENEL KURUL TOPLANTISINI AÇIŞ KONUŞMASI

Sayın Başkan, sayın konuklar, Türk Kütüphaneciler Derneği Dokuzuncu Genel Kurulunun sayın delegeleri!

Kütüphaneler insanlığın belleğidir. Bu niteliğiyle de tüm geçmiş insanların ortak çabalarının, ortak düşün ürünlerinin en somut ve en inandırıcı örneklerini kendi içerlerinde barındırırlar. Bu yıl Türk Kütüphaneciler Derneğinin olağan kurul toplantısı kültür hizmetlerinin yeniden düzenlenmesi için bakanlığımızın yoğun çabalar sarfettiği bir döneme rastladı. Bu çabalarımız içerisinde kütüphanelerimize yönelik, kütüphanecilik hizmetlerine yönelik olan çabaların ayrı bir yeri vardır ve böyle olması da son derece doğaldır. Çünkü Bakanlık olarak en geniş örgütümüzü kütüphaneler örgütü oluşturmaktadır. Biz bu derecede büyük önem taşıyan böyle bir kültür hizmeti dalında şimdiye kadar ki uygulamaların, bir anlamda ihmallerin, artık geride kalması gerektiğine inanıyoruz. Kütüphaneciliğe ve Kütüphanecilik dalında hizmet veren kütüphaneci arkadaşlarımıza ne ölçüde önem verdiğimizizi gösterebilmek için bir anlamda - simgesel bir anlamda - somut değeri olan bir kararımızı son zamanlarda basında da açıkladık. Kültür Yüksek Kuruluna, bu tür kurullarda görülmeye şimdiye kadar alınmamış olan bir daldan da bir üyeyi, oniki üyeden birisi olmak üzere davet ettik.

Türk Kütüphaneciliğine uzun yıllar büyük hizmetlerde bulunmuş olan, Kütüphanecilik dalında bir eğitimci olarak büyük değeri olan Sayın Prof. Osman Ersoy'u Kültür Yüksek Kurulu'nun üyesi olarak kendilerinin de lütfedip kabul etmeleri ile görevlendirdik.

Kütüphanecilik yeni dönemde, geçmiş uygulamalardan daha farklı bir biçimde, diğer kamu hizmetleriyle bütünleşecek bir süreç içerisine girecektir. Bunun hazırlıkları Kütüphaneler Genel Müdürlüğü'nün başına getirdiğimiz Sayın Doç. Dr. Özer Soysal'ın da büyük çabasıyla hızla yürütmektedir. Halka verilen kütüphane hizmetini daha etkin kılabilmek için, örneğin halk kütüphaneleri yönetmeliğinin hızla çıkarılabilmesi için çaba gösterilmek-

tedir. Bakanlığımız, bakanlığa bağlı olan kütüphanelerin bugün içinde bulunduğu koşulları ayrıntılı bir biçimde saptamak için de çalışmalarını başlatmış bulunmaktadır.

Sayın arkadaşlar, Kültür Bakanlığının hizmetlerini üç ana başlıkta toplamak gerekirse, kültür mirasını değerlendirmek, geliştirmek ve nihayet topluma yaymak şeklinde bunu özetleyebiliriz. Toplumaya yayılacak hizmetlerin başında da elbetteki kütüphanecilik hizmeti gelir.

Önümüzdeki yıldan itibaren örneğin tiyatro alanında, müzik alanında büyük kentlerin sanatseverleri hangi olanaklardan yararlanıyorlarsa, bu olanaklar bir avuç ayrıcalıklı kişiye yönelik olanaklar olmaktan çıkacak ve giderek artan bir ölçüde Anadolu'ya yayılacaktır. Bunun ilk belirtilerini Sonbahardan itibaren tüm yurttaşlarımızla birlikte, burada hazır bulunanlar da göreceklerdir. Buna koşut olarak, bundan da belki daha önemli olarak, kütüphanecilik hizmetlerini topluma dengeli bir biçimde yaymanın çabaları içindeyiz. Örneğin toplumsal, adaletli, kültürel hizmetler alanında da bir ölçüde olsun gerçekleştirebilmek için bu yıl Doğu ve Güneydoğu Anadolunun 12 ilçesinde yapılması planlanan kültür merkezlerine ilaveten, önümüzdeki beş yıllık kalkınma planında da yedi ilimizde bu tür kültür merkezleri en iyi olanaklarla birlikte götürülmek üzere planlanmış bulunmaktadır.

Kütüphanecilerimizin çeşitli sorunları arasında özlük haklarının ve çalışma koşullarının, çalışma koşulları ile ilgili sorunların başta geldiğini biliyorum. Konu ile ilgili çok değerli görüşlerin bu olağan genel kurul vesilesi ile de ortaya konacağına inanıyorum. Ben maalesef bu toplantıların hepsinde bulunamayacağım. Çok yakında, sizin toplantılar devam ederken çıkmak zorunda kaldığım bir yurtdışı gezim olacak. Yurtdışındaki yurttaşlarımızın ve onların çocuklarının kültürel sorunları ile ilgili bir gezi olacak bu. Aslında bu gezi sırasında bile kütüphanecilik hizmetini yurtdışındaki Türklere de götürbilmenin olanaklarını, yöntemlerini araştırabileceğimizi umuyorum.

Türk Kütüphaneciler Derneğinin saygıdeğer üyeleri!

Sözlerime son verirken, düşünce özgürlüğü ile ve çoğulcu demokrasi ile bağdaşmayan bir uygulamanın da artık Türk Kütüphanelerinde sona ereceğini haber vermek isterim. Çoğulcu demokrasi demek, toplumda çıkarları birbirinden farklı olan birden fazla toplumsal kesimin bulunduğunu kabul etmek demektir. Her toplumsal kesimin çıkarları farklı olunca, gereksinimleri farklı olunca, gereksinimleri yanıtlayacak olan yapılar da elbetteki bir ölçüde farklılık taşıyacaktır. Bazı ideolojik değerlendirmelerle kendimiz gibi düşün-

meyenlerin, çıkarları bizden farklı olanların bu gereksinimlerine yanıt veren yapıtları kütüphanelerden çekip almaya özgürlükçü bir demokrasi içerisinde hakkımızın bulunmadığına inanıyorum. Geçmişte bu yönde yapılan uygulamalar kesinlikle bu anayasal düzen içerisinde yer almaması gereken uygulamalardır. Bizim çoğulcu demokraside, özgürlükçü demokraside saygı göstermeyeceğimiz tek düşünce, insana saygı göstermeyen düşüncedir. İnsana saygılı olmak kaydıyla, insan haysiyetine uygun düşmeyecek koşulları içeren rejimleri silah zoruyla egemen kılmak amacına yönelik olmamak kaydıyla, her türlü düşün ürününün kütüphanelerimizde özgürce sergilenmesi bu anayasanın temel felsefesinin zorunlu bir sonucudur.

Bu inanç içerisinde, gelecek yıllardaki olağan genel kurullarımızın gerek kütüphane içi gerek kütüphane dışı çok daha olumlu koşullarda toplanacağına duyduğum güveni de belirterek, hepinizi saygı ile selamlıyorum.

**DEVLET BAKANI Dr. LÜTFİ DOĞAN'IN IX. GENEL
KURUL TOPLANTISINDA YAPTIĞI KONUŞMA**

Sayın Bakan, Değerli Kitapseverler,
Uzman Kütüphaneciler;

Hepinizi sevgi ile selâmlıyorum. Bana bu fırsatı verdiğiniz için kütüphanecilerin tümüne şükranlarımı sunuyorum.

Sayın Bakan'ın yaptığı açıklama gerçekten beni mutlu etti. İnsana çok yakın olan, insanı dostça düşündüren, insanın dostça yaşamında büyük katkısı olan kitapları, Türk Ulusunun her zaman yanında, ona yakın kılmak için yapılan girişimlerin iyi sonuçlar vereceğine güvenim tamdır.

Kütüphanecilik hizmeti toplumda en zor hizmetlerden birisidir. Bu bakımdan Sayın Bakan'ın açıklamasındaki yalnız kitapların, kütüphanelerin Türk halkına yaklaştırılmasındaki hizmetlerle yetinilmeyeceği, bunun yanı sıra, Türk kütüphanecilerinin kendi konularına, kendi kişisel konularına da önem verileceği ifadesi beni ayrıca mutlu etti. Bu kadar büyük insan hizmeti olan kütüphaneciliğe hizmet eden uygarlık ve insanlık âlimleri kütüphanecilerin, kütüphane salonlarının köşelerinde unutulmayacağını, onların hizmetlerine lâyık onurlu yerde karşılanacaklarını belirtmiş olmaları beni ayrıca mutlu etti.

Gerçekten Türk halkının yaşantısında kitaba karşı sevgisi, yalnız kitaba değil sayfalarına bile saygısı tüm insanlık uygarlığında bilinen bir gerçektir. Türkiye'de bilgisizlikle mücadelede, uygarlık düzeyinin yükseltilmesinde kütüphanelerin, kütüphanecilerin değeri şüphesiz çok büyüktür. Cehaleti kaldırırken, bilgisizliği kaldırırken, kütüphaneleri açarken, çok önemli bir konu, kütüphanecilikten önce

kitap sevgisini, okuma alışkanlığını ulus içinde yaymak gereklidir. Kamıca Türkiye'de okuma - yazma seferberliğini yaparken, kütüphanelerin sayısını çoğaltmanın yanı sıra, eğitim yoluyla bir takım alışkanlıklar kazandırarak, ulusumuzun her ferdine okuma sevgisini, alışkanlığını aşılamak lazımdır.

Belki kütüphaneler yoluyla, gezici kütüphaneler yoluyla bir bakıma bu alışkanlığı, mahalleye, sokağa, en uzak yere kadar götürmek suretiyle sağlamak mümkündür. Ancak bu konu, Kültür Bakanlığı'nın bu hizmetinin, Milli Eğitim Bakanlığı'nca bir eğitim sorunu, halk eğitimi sorunu olduğu kabul edilerek, küçük yaştaki çocuklarımıza okuma alışkanlığını ve kitap sevgisini muhakkak yaymak zordur.

Uygar ülkelerde kişilerin kitaba karşı ilgilerini ve okumaya karşı sevgilerini gördükçe, ulusumuzun arasında bunun olmayışı gerçekten bizi üzmektedir. Herşeyi açıkça söylemek gerekirse, memleketimizin bazı yerlerinde büyük kitap salonları olmasına rağmen, bu kütüphanelerdeki kitapların az okunmuş olması, şüphesiz buna hizmet eden, bütün sıkıntılarını çeken kütüphanecileri üzdüğü kadar, aydın insanları da üzmektedir. Bu yönden, zaten kitaba saygısı olan ve sevgiyle bağlı olan, onun dostluğunu bilen Türk halkını, eğitimle, kitap sevgisi ve kitaba yaklaştırmak lazımdır.

Sayın Bakan'ın daha önceki açıklamalarında şükranlarımı tekrar ettiğim bir konu bu idi. Yaygınlaştıracamız diyordular kütüphaneciliği. Özellikle Doğu Anadolu'da kütüphanelerin bulunmadığı, yörelere kitabı götüreceğiz... Belki bu bize bir yöntem olacaktır. Yurdun geri kalmış bölgelerine, uygarlığın aydınlığından uzak kalmış insanların ayağına kitabı götürerek, onlarda kitap okuma alışkanlığını ve sevgisini oluşturmak da güzel bir yöntemdir. Ancak Kültür Bakanlığı'nın bu hizmetinin daha güçlü olması için, Milli Eğitim Bakanlığı'nın halk eğitimi ve okullar aracılığı ile bu konu üzerinde durması gerektiğine tekrar önemle işaret etmek isterim.

Bakanlığım da bu konuda, Diyanet İşleri Başkanlığı aracılığı ile, halka hizmette, onu aydınlatmada hemen hemen elli beş bin yerdeki camilerde Kültür Bakanlığı'nın bu hizmetine yardımcı olacaktır.

Sayın kütüphaneci arkadaşlarımın hepsi takdir eder ki, İslâm dininde ibadethaneler, camiler, mescitler, diğer dinlerde olduğu gibi

yalnız bir ibadet yeri olarak tanınmaz. İstanbul'u alan dedelerimiz Ayasofyayı cami olarak açtıkları zaman, Ayasofyanın çevresinde kurdukları kütüphaneler, okullar da çok önemlidir. Bu bakımdan değerli kütüphanecilerimizin bu konuyu çok iyi bildiklerini sanıyorum, nerede bir cami varsa yanında muhakkak okul, muhakkak kütüphane bulunmaktadır. O halde din görevlilerinin, kitap sevgisini yaymakta ve kitap saygısını yaygınlaştırmakta, biraz önce söylediğim, Milli Eğitim Bakanlığımızın eğitim yoluyla yapmasını zaruri gördüğümüz konuda kendilerine düşen görevlerini yapacaklarına güvenim tamdır. Köyde olsun, kentte olsun, dağın başında olsun, nerede bir cami varsa, camide ibadet eden kişiyi Allah'ın huzurunda onu yüceltecek yolun kitap yolu olduğunu öğreteceklerine güvenim tamdır. IX. Olağan Genel Kurulunuzda, Diyanet İşleri Başkanlığımız aracılığı ile, hutbeler yoluyla ve diğer bazı eğitimlerle Kültür Bakanlığımıza ve Türk kütüphanecilerinin hizmetlerine destek olacağımızı belirtmek istiyorum. Bu arada halk kütüphaneleri arasında cami kütüphaneleri, cami kitaplıkları da önemli bir yer tutmaktadır. Tarihimizde olduğu gibi, büyük kütüphaneler yapacağız diyemeyiz. Beyazıt Ayasofya, Süleymaniye Kütüphanesi ve diğer kütüphaneler gibi büyük kütüphaneler yapamazsak da, büyük kentlerimizde, büyük kasabalarımızda camilerimizin yanında halk kütüphaneleri yaparak, Türk kütüphanecilerinin unutulmaz tarihi hizmetlerine katkımız olursa çok mutlu olacağız.

Ayrıca Sayın Bakanımızın açıkladığı, özgürlükçü demokraside her insana, düşünen insana kitabı, kütüphaneyi getirmek gerçekten iyi konudur. Kütüphanecilerimize, geçenlerde Sayın Bakanımıza da arzettiğim bir konuyu getirmek istiyorum. Sayın arkadaşlarım, bilhassa yoksul bölgelerde, gecekondularında olanaklı okuma yerleri bulamayan çocuklarımız gerçekten sıkıntı içinde bulunmaktadır. Türkiye'de belli kütüphaneler vardır. Bir ortaokul mezunu veya bir lise öğrencisi bu kütüphanelerden yararlanmak imkânına sahip değildir. Bu Türk çocuklarının istedikleri sıcak bir yer, aydınlık bir yerdir. Bu bakımdan kütüphane hizmetlerimizin yanında, yoksul yörelerde okuma odalarının, okuma salonlarının, yalnız okuyacak sıcak ve aydınlık yerlerin düzenlenmesinin Türk halkının, özellikle çocuklarımızın kültürlü olmalarına, öğrenmelerine hizmet edeceğine inanıyorum. Türk kütüphanecilerinin tüm sorunlarının görüşüleceğine güvenim tamdır. Hepinizi sevgi ile selâmlıyorum.

Teşekkür ederim.

TKD GENEL BAŞKAN VEKİLİ ABDÜLKADİR KÖYLÜ'NÜN IX. GENEL KURUL TOPLANTISINDA YAPTIĞI KONUŞMA

Sayın Bakanlarımız,
Sayın Konuklarımız,
Sayın Meslektaşlarım,

Türk Kütüphaneciler Derneği'nin IX. Genel Kurul Toplantısı, çoğunluk sağlanmış olduğu için başlamış bulunmaktadır.

Derneğimiz, 1949 yılı Kasım ayı sonlarında 35 kütüphaneinin bir araya gelecek kurmuş oldukları bir meslek ve bilim derneğidir. Çalışmalarını 3 Haziran 1961 de yaptığı Olağanüstü Genel Kurul Toplantısına kadar Ankara'da sürdürmüştür. 3 Haziran 1961 günü yapılan Olağanüstü Genel Kurul Toplantısında alınan karar ve yapılan tüzük değişikliği ile de yurt içinde ve dışında şubeler açma olanağına kavuşmuş, 28.2.1975 gün ve 7/9576 sayılı kararla da Kamu Yararına çalışan derneklerden sayılmıştır.

Kütüphane ve Kütüphanecilik mesleğini yurt düzeyine yaymayı amaçlayan derneğimiz bugüne kadar büyük çabalar harcayarak 52 şube açmıştır. Kütüphanecilik bilimine ve mesleğine ait bilgileri, gelişmeleri, kütüphaneciler arasında yayılmasını sağlamak, yine kütüphanecilik alanında yapılmış araştırmaları Kamu Oyuna sunmak amacıyla şimdiye kadar 10 eser yayınlamıştır.

Dernek, ayrıca maddi olanaksızlıklar içerisinde mesleki süreli yayınlarda yayınlamayı başarmıştır. Türk Kütüphaneciler Derneği Aylık Haber Bülteni: 1953 - 1961 yılları arası aylık olarak yayınlanmış ve 104 sayı çıkartmıştır. Bu süreli yayın, Kütüphaneler, Kütüphaneciler ve Kütüphanecilikle ilgili haberleri veren bir (haber bülteni) niteliğinde idi.

Türk Kütüphaneciler Derneği Bülteni :

1952 yılı yayımına başlanan bu mesleki bülten kütüphane ve kütüphanecilikle ilgili inceleme yazılarını, çevirileri ve çeşitli makaleleri içine alan bilimsel meslek dergisidir. Aralıksız XXVII. Cilt 1. sayısı çıkmıştır.

Kuruluşundan bugüne kadar, kursları, seminerleri, konferansları, açık oturumları, ihtisas (uzmanlık) komisyonları, çocuk kitapları haftası, kütüphane haftası, kütüphaneciler marşı, dernek rozeti ve daha bir çok benzeri çalışmalar yapmıştır. Necatibey caddesi 50. yıl iş hanı 22 numaralı dairesi de derneğimizin malıdır.

Sayın Genel Kurul Üyeleri, kısaca derneğimizin geçmişini ve varlıklarını özetlemeğe çalıştım. Bu kısa özet, derneğimizin amacı doğrultusunda bir hayli yol kattığını gösterdiği için yeni çalışma programının daha kolay saptanabileceğine ışık tutar kanısındayım.

Dernek çalışmalarımızda izlediğimiz gelişmeler kütüphanelerimizde de aynı devam etmiştir. Ancak, bu gelişmeleri hızlandırmak ve amacına uygun olarak geliştirmek gerekmektedir.

Gündemimizde özellikle üzerinde yönetim kurulu olarakta durduğumuz ihtisas (uzmanlık) komisyonlarının verimli çalışmaları sonucu Genel Kurulumuza sunacakları raporların kütüphanelerimizdeki yeni gelişmelere ışık tutacağına inanıyorum.

Kütüphanecilik hizmetinin bütün yurdumuz düzeyindeki halkımıza ve yurt dışında bulunan vatandaşlarımıza en kısa zamanda ulaşmasını diler hepimizi saygılarımla selamlarım.

TKD GENEL MERKEZ YÖNETİM KURULU ÇALIŞMA RAPORU

IX. Olağan Genel Kurul toplantısının Sayın Üyeleri,

Türk Kütüphaneciler Derneği Genel Merkez Yönetim Kurulu olarak hepinizi saygılarımızla selamlarız.

Türk Kütüphaneciler Derneğinin 9-11 Temmuz 1976 tarihleri arası Ankara'da Cebeci Halk Kütüphanesinde yapılan VIII. Olağan Genel Kurul toplantısındaki seçim sonunda kendilerine görev verilen Genel Merkez Yönetim Kurulu Üyeleri olan bizlerin ilk toplantımızda yaptığımız iş bölümü şöyledir.

Abdülkadir Köylü Genel Başkan Yardımcısı, Tülin Tepiltepe Genel Yazman, İzzet Gündüz Genel Sayman, Ali İhsan Karabulut Vezneci Üye, İsmet Binark Bülten Yazı Kurulu Sorumlu Müdürü, Mustafa Akbulut, Aydın Kuran, İsmet Baydur yazı kurulu üyeliklerinde, Ülker Sanalan, Melih Ege, Yönetim Kurulu üyeliklerinde görev almıştık.

Dernek Genel Yazmanı Tülin Tepiltepe'nin mazeret beyan eden istifa mektubu üzerine 22.11.1976 gün ve 8 sayılı Yönetim Kurulu kararı ile istifası kabul edildi. İlk yedekte bulunan Ahmet Kara'nın göreve çağrılması ve Yeni Genel Yazman seçilinceye kadar bu görevin Aydın Kuran tarafından yürütülmesi aynı kararda belirtilmiştir. 22.12.1976 gün ve 10 sayılı kararla da Ahmet Kara Genel Yazman olarak görevlendirilmiştir. Vezneci Üye Ali İhsan Karabulut'un Amasya Beyazıt İl Halk Kütüphanesi Müdürlüğüne atanmasıyla açılan bu göreve Melih Ege 3.11.1977 gün ve 31 sayılı kararla görevlendirilmiş, ikinci yedekte bulunan Bengü Çapar Yönetim Kurulu üyeliğine çağrılmıştır. 2.6.1978 gün ve 56 sayılı kararla da Bağdat'a görevli giden Yayın Kurulu Üyesi Aydın Kuran'ın yerine yedek sırasında bulunan Bilge Gökçe'nin üyeliğe çağrılmasına ve Aydın Kuran'dan boşalan Yayın Kurulu üyeliğine

Dr. Ülker Sanalan'ın getirilmesine, Tahran'a görevli olarak giden Genel Başkan Nail Bayraktar'a Kurultaya kadar izin verilmesine karar verilmiştir. Genel Başkan Nail Bayraktar'dan alınan mektupta görevi bitmediği için yurda dönmeyeceği öğrenilmiştir.

Bu nedenle Genel Başkanlık görevini Dernek Anafüzüğüümüzün 38. Maddesi (b) bendine göre Genel Başkan Yardımcısı Abdülkadir Köylü yürütmektedir.

Derneğimizin çalışmalarının yurdumuzun daha geniş düzeyine yayılması amacıyla şube sayısının artırılması yönünden uğraşılara devam edilmiştir. Yönetim Kurulumuz çalışma döneminde şubesi bulunmayan Artvin, Bitlis, Çankırı, Çorum, Giresun, Gümüşhane, Hakkâri, Hatay, Isparta, Malatya, Siirt, Sinop, Uşak ve Van İl Halk Kütüphanesi Müdürlüklerine defalarca yazı yazılmıştır. Bunun sonucu Van Şubesi açılmış ve Uşak Şubesinin de açılması için müteşebbis heyete yetki verilmiştir.

Derneğimizin Kıbrıs Türk Federe Devletinde de Ata Samioğlu, Makbule Ötügen, Ömer Akçan, Fatma Halil, Mehmet Özandaç, Gülen Dinçer, Güzide Cansever'den oluşan kişilerce şubesinin açılması için İçişleri Bakanlığı Emniyet Genel Müdürlüğüne 10.10.1977 gün ve 296 sayılı yazımızla müracaat edilmiştir. İçişleri Bakanlığı, Milli Eğitim Bakanlığı Talim ve Terbiye Heyeti Başkanlığı ile Dışişleri Bakanlığında 16.12.1977 gün ve 285369 sayılı yazı ile olumlu görüş istemiştir. Milli Eğitim Bakanlığı ile Dışişleri Bakanlığında almış olduğumuz yazılarda Derneğimizin Kıbrıs Türk Federe Devletinde Şubesinin açılmasının uygun olacağı İçişleri Bakanlığı Emniyet Genel Müdürlüğüne bildirdikleri belirtilmiştir. İçişleri Bakanlığı Emniyet Genel Müdürlüğünün yetki yazısını beklemekteyiz.

Derleme Müdürlüğünün Milli Eğitim Bakanlığında ayrılarak Kültür Bakanlığına bağlanması için 18.4.1977 gün ve 190 sayılı yazımızla Kültür Bakanlığında öneride bulunulmuştur.

Kütüphaneciliği meslek olarak seçmiş ve mesleğin çeşitli maddi ve manevi zorluklarını yüklenerek memleketimizde ve batı demokratik ülkelerinde kendini kabul ettirmiş uzman kişilerin siyasetle uğraşmayışları sonunda parlamenterlerimizin mesleğimize gereken ilgiyi göstermemeleri nedeniyle Anayasamızın 70. maddesi gereğince Cumhurbaşkanımızca derneğimiz üyeleri arasından bir kişinin seçilmesi için Cumhurbaşkanlığına 14.10.1977 gün ve 272 sayılı yazımızla başvuruda bulunulmuştur.

- 1) Göze - kulağa hitabeden her türlü malzemenin,
- 2) Gezici kütüphane olarak kullanılmağa elverişli araçların,
- 3) Kütüphane eşyası olarak kullanılabilir malzemenin,
- 4) Mefruşatın,

Kütüphanelerimize dağıtılmak üzere derneğimize verilmesi için Gümürük ve Tekel Bakanlığında 6.10.1977 gün ve 268 sayılı yazımızla başvuruda bulunulmuş ve ilgili kuruluşlardan alınan yazılarda satışlar sonunda kalan eşyaların derneğimiz adına tahsis edileceği bildirilmiştir.

Birleşmiş Milletler Genel Kurulunca 1979 Yılı'nın Dünya Çocuk Yılı olarak kabul ve ilân edilmiş bulunması nedeniyle ülkemizde «Ulusal Çocuk Yayınları Kongresi» ve «Uluslararası Çocuk Kitapları Fuarı» açılması için Kültür Bakanlığınca 2.6.1978 gün ve 389 sayılı yazımızla başvuruda bulunulmuştur.

Senelerden beri çeşitli sızlanmalara neden olan kefalet aidatı sorununun çözülme bağlanması için; yazma eserlerden sorumlu olanlara tazminat ödenmesi kaydıyla aylıklarından kefalet aidatı kesilmesi, diğer personelden kitap ve benzerini kaybetmesi halinde Ayniyat Talimatnamesi hükümlerinin uygulanmasının yeterli olacağı hususunda Maliye Bakanlığı Bütçe ve Mali Kontrol Genel Müdürlüğüne 29.12.1977 gün ve 317 sayılı yazımızla başvuruda bulunulmuştur. Ayrıca bu yolda Kültür Bakanlığınca da gerekli yazı yazılmıştır.

1977 Yılı Kütüphane Haftası 28 Mart - 3 Nisan 1977 günleri kutlanmıştır. Hafta devamınca «Kütüphanecilik ve Arşivle İlgili Unesco Çalışmaları», «Almanya'da Kütüphaneler ve Kütüphanecilik Alanındaki Son Gelişmelerden Örnekler», «Kütüphanelerde Kitap Seçimi» konulu konferanslar yetkililere verdirilmiştir. Ayrıca Bolu Kültür Merkezi ve Abant'a gezi düzenlenmiştir.

1978 Yılı Kütüphane Haftası 27 Mart - 2 Nisan 1978 tarihleri arasında kutlanmıştır. Hafta devamınca «Roma'da Patoloji Enstitüsünün Faaliyetleri», «Yönetici Olarak Kütüphaneci» konulu konferanslar verdirilmiş «Devlet Dairelerindeki Kütüphaneler» konulu bir panel ve «Kütüphanelerarası İşbirliği» konulu bir açık oturum düzenlemiştir. Ayrıca Haftanın sonunda Konya Kütüphanelerine bir gezi tertibedilmiştir. Kütüphane haftaları nedeniyle yapılan faaliyetler geniş olarak Dernek Bülteni'nde yer almıştır.

IV. Kütüphane Haftası nedeniyle Okul Kütüphaneleri hakkında Derneğimiz Yönetim Kurulu tarafından hazırlanan bir rapor 15.3.1978 gün ve 376 sayılı yazımız ekinde Millî Eğitim Bakanlığınca sunulmuştur.

29.8.1977 - 3.9.1977 tarihleri arasında Belçika Anwers Üniversitesinde düzenlenen «Gelişmekte Olan Ülkelerde Kütüphane Kaynaklarının Ortak Kullanılması» konulu seminere;

1 — Nail Bayraktar,

2 — Doç. Dr. Berin Yurdadoğ,

3 — Dr. Mustafa Akbulut,

4 — As. Bengü Çapar,

5 — Melih Ege,

6 — Hicran Özgün'ün katılması IFLA Yönetim Kurulu Genel Sekreterliğine bildirilmiştir.

Uluslararası Kütüphane Dernekleri Federasyonu Asya Bölgesi Daimî Komisyonuna Doç. Dr. İlhan Kum'un aday gösterildiği 23.1.1978 gün ve 332 sayılı yazımızla IFLA Genel Sekreterliğine bildirilmiş ve toplantıya Doç. Dr. İlhan Kum katılmıştır.

3.9.1977 tarihinde Brüksel'de yapılan IFLA toplantısına derneğimiz adına katılan Doç. Dr. İlhan Kum'un şahsi gayretiyle IFLA İdare Heyetinin 1-6 Mayıs 1978 günleri Ankara'da toplantı yapması sağlanmıştır.

IFLA Yönetim Kurulunun memleketimize yapmış olduğu ziyarette, Turizm ve Tanıtma Bakanlığınca Ürgüp'e gezi düzenlenmiş ve her türlü masrafları da adı geçen bakanlıkça karşılanmıştır. IFLA Yönetim Kurulunca 2 Mayıs 1978 Salı günü «Uluslararası Bibliyografik Kontrol», 3 Mayıs 1978 Çarşamba günü «IFLA'nın Çalışmaları, IFLA'nın Gelişmekte Olan Ülkelere Yardım Programı» konulu konferans verilmiştir. 4-6 Mayıs 1978 günlerinde de IFLA Yönetim Kurulu kendi olağan toplantısını yapmıştır. IFLA Yönetim Kurulu üyeleri derneğimize göndermiş olduğu mektuplarda teşekkürlerini bildirmişlerdir.

Ayrıca, Derneğimizce 2.5.1978 tarihinde IFLA Yönetim Kurulu üyelerine İşban-kası Lokalinde bir öğle yemeği verilmiş ve ücretleri kendilerince karşılanmak suretiyle Ankara'daki üyelerimizde bu yemeğe katılmıştır.

IFLA Yönetim Kurulu 2. Başkanı ve Kanada Halk Kütüphaneleri Müdürü, Ankara İl Halk Kütüphanesine yapmış olduğu ziyarette Ankara İl Halk Kütüphanesi Müdürü Abdülkadir Köylü'nün en son yeniliklerle geliştirilmiş bir gezici kütüphane otobüsünün isteğini memnuniyetle karşılayarak ellerinde bulunan hizmete her yönüyle elverişli gezici kütüphanelerin plânlarını göndereceklerini ve beğenileni cüz'i bir masraf karşılığı göndereceklerini vadetmişlerdir.

IFLA Genel Sekreterliğinden alınan 14 Haziran 1978 tarihli yazıda Yönetim Kurulu Üyemiz Dr. Mustafa Akbulut'un Federasyonun Halk Kütüphaneleri Komitesine gözlemci olarak seçildiği bildirilmiştir.

IFLA, Genel Kurulunun Türkiye'de yapılması için Kültür, Turizm ve Tanıtma, Dışişleri Bakanlıklarına müracaat edilmiş, Kültür Bakanlığından alınan yazıda İstanbul Kültür Merkezinin tahsis edilmesi, toplantı süresince lisan bilir ve diğer lüzumlu personelin görevlendirilmesinin uygun görüldüğü 18.3.1977 gün ve 662-1530 sayılı yazılarıyla bildirilmiştir.

Genel Kurul toplantısının Türkiye'de yapılması için faaliyetlerimizin takdirle karşılanacağı, eldeki imkânlar oranında katkıda bulunmayı, kongre turizmi açısından yararlı görüldüğü Turizm ve Tanıtma Bakanlığı'nun 18.5.1977 gün ve 143-3886-9465 sayılı yazılarıyla bildirilmiştir. Diğer taraftan IFLA Yönetim Kurulunun 1979 yılı Genel Kurul toplantısının Türkiye'de yapılmasının prensip itibarıyla yararlı ve uygun olacağı Dışişleri Bakanlığının 6 Haziran 1977 gün ve 123-914-27-3170 sayılı yazılarıyla Derneğimize bildirilmiş bulunmaktadır.

Derneğimizin başvurusu üzerine UNESCO Türkiye Millî Komisyonu Kütüphanecilik, Arşiv ve Dokümantasyon Alt İhtisas Komitesine UNESCO Yönetim Kurulunca Nail Bayraktar ve Dr. Mustafa Akbulut seçilmişlerdir.

Bu çalışma döneminde, Türk Kütüphaneciler Derneği Bülteni'nin 1976 yılı 25. cilt 2, 3, 4. 1977 yılı 26. cilt 1, 2, 3, 4. ve 1978 yılı 27. cilt 1. sayısı bastırılmıştır. İkinci sayısı baskıdadır.

Yönetim Kurulumuzun çalışma dönemi içerisinde XIV. Kütüphane Haftası Dolayısıyla «Kuruluşundan Bugüne Türk Kütüphaneciler Derneği» adlı yayın yayınlanmıştır.

10 Yıllık Tahlili Index taslağı Meharet Derer ve Gönül Büyüklimanlı tarafından hazırlanmış ve bütçe kıfayetsizliği nedeniyle bastırılmamıştır.

VIII. Olağan Genel Kurul üyelerince dile getirilen Kütüphaneçilik sorunları dernek bülteninde aslına sadık kâhınarak yayımlanmış ve ilgili kuruluşlarda takip edilmiştir.

Sayın üyeler Yönetim Kurulumuzun çalışma dönemi içinde yapmış olduğu faaliyetleri kısaca açıklamaya çalıştık.

Yurdun çeşitli yerlerinden gelerek Genel Kurul toplantısına katılan üyelere teşekkür eder, saygılarımızı sunarız.

GENEL MERKEZ YÖNETİM KURULU

TÜRK KÜTÜPHANECİLER DERNEĞİ
GENEL MERKEZ KESİN HESAP RAPORU

IX. Genel Kurul Toplantısının Sayın üyeleri,

Derneğimizin 11 Temmuz 1976-28 Temmuz 1978 tarihleri arasında geçen süredeki mali durumunu belirten gelir ve gider durumu aşağıya çıkarılmıştır.

GELİRLER		Lira	Krş.
1 — Geçen dönemden devir		5.141,12	>
2 — Bülten satış geliri		136.997,25	>
3 — Yayın Satış geliri		2.504,00	>
4 — % 10 Şube aidatı		9.359,45	>
5 — Abone geliri		3.414,50	>
6 — Bağış ve yardım geliri		56.275,00	>
7 — Rozet satışı		420,00	>
8 — Banka faizi		433,95	>
GELİRLER TOPLAMI :		214.545,27	>
GİDERLER		Lira	Krş.
1 — Bülten baskı giderleri		120.300,—	>
2 — İFLA üye aidat ve masrafları		19.023,10	>
3 — Telif ücreti giderleri		1.256,—	>
4 — Bina giderleri		9.326,78	>
5 — Kırtasiye giderleri		4.263,—	>
6 — Kütüphane Haftası giderleri		3.820,—	>
7 — PTT ve posta giderleri		9.973,25	>
8 — Kurultay giderleri		11.586,25	>
9 — Yolluk ve kâtip ücreti		24.790,74	>
10 — Demirbaş giderleri		3.750,—	>
11 — Çeşitli giderler		2.719,—	>
GİDERLER TOPLAMI :		210.808,12	>
12 — Kurultay için avans		3.000,—	>
13 — 630/2586 Ziraat Bankasındaki hesapta		737,15	>
TOPLAM :		214.545,27	>

Arzettiğimiz gelir ve giderler saymanlık defterinde detaylı bir şekilde yer almıştır.

Yeni Yönetim Kurulu'na 194.026,50 TL.lık Bülten ve 29.409.— TL. lık diğer yayınlar olmak üzere toplam 223.435,50 TL. lık yayın ve Bülten devredilmiştir.

Yeni görev olacak olan Genel Merkez Yönetim Kurulu'na çalışmalarında başarılar diler, IX. Genel Kurul üyelerini saygı ile selâmlarız.

GENEL MERKEZ YÖNETİM KURULU

TKD GENEL MERKEZİ X. (1978 - 1980) ÇALIŞMA DÖNEMİ TASLAK BÜTÇESİ

GELİR	Lira	Krş.
1 — % 10 Şube ödentileri	10.000.—	»
2 — Bülten Gelirleri	150.000.—	»
3 — Bülten Abone Gelirleri	7.500.—	»
4 — Yayın Gelirleri	10.000.—	»
5 — Yardım ve Bağış Gelirleri	50.000.—	»
6 — Diğer Gelirler	22.500.—	»
TOPLAM GELİRLER :	250.000.—	»
GİDER	Lira	Krş.
1 — Yayın Giderleri	150.000.—	»
2 — Bina Giderleri	20.000.—	»
3 — İFLA Ödentisi	20.000.—	»
4 — PTT Giderleri	10.000.—	»
5 — Kırtasiye Giderleri	10.000.—	»
6 — Telif Ücreti Giderleri	5.000.—	»
7 — Yolluk Giderleri	15.000.—	»
8 — Genel Kurul Giderleri	7.500.—	»
9 — Sosyal Faaliyet Giderleri	10.000.—	»
10 — Diğer Giderler	2.500.—	»
TOPLAM GİDERLER :	250.000.—	»

Not : Genel Merkez Yönetim Kurulu, bütçenin bölümleri arasında değişiklik ve aktarmalar yapmağa yetkilidir.

TKD GENEL MERKEZ DENETLEME KURULU RAPORU

IX. Genel Kurul Toplantısının Sayın Üyeleri,

«Türk Kütüphaneciler Derneği Genel Merkez Yönetim Kurulu'nun 9-11/Temmuz/1976 ve 27 Temmuz 1978 tarihleri arası çalışmaları.»

Türk Kütüphaneciler Derneğinin 9-11/Temmuz/1976 tarihinde yaptığı Genel Kurul toplantısı sonu seçilen Kurulumuz, Tüzüğümüzün 42. maddesi uyarınca Genel Merkez Yönetim Kurulu'nun çalışmalarını 10 Şubat 1977, 10 Ağustos 1977, 18 Mart 1978 ve son kez de 25-27 Temmuz 1978 tarihlerinde olmak üzere dört kez denetledik.

Şöyle ki :

1 — Genel Merkez Yönetim Kurulu Kararları :

Yönetim Kurulu ilk toplantısını 17 Temmuz 1976 tarihinde, son toplantısını ise 1 Temmuz 1978 gününde yapmıştır. Toplam olarak Yönetim Kurulu'nun (58) toplantı yaptığı karar defterinden anlaşılmaktadır.

2 — Gelen - Giden Evrak Durumu :

- a) Derneğe gelen ve işlem gören evrakın (433) adet olduğu;
- b) Bu süre içinde giden evrak olarak (487) adet yazışma yapıldığı görülmüştür.

Tüm işlemlerin Ana Tüzüğümüze ve 1630 sayılı Dernekler Yasa'sına uygun bir biçimde yapıldığı görülmüştür.

3 — Gelir Durumu :

- a) Gelir için 1 sıra numarasından, 300 sıra sayısına kadar işlet-

me defterininin 22-37. sayılı sayfalarına, sağlanmış gelirin işlenmiş olduğu görülmüştür.

b) 1905-2000, 1-205 sıra numaralı ve toplam olarak (301) adet malkbuz düzenlendiği anlaşılmıştır.

Bu malkbuzların karşılığı olarak Derneğe (209.404,15) lira gelir sağlanmıştır. Geçen yıldan devredilen (5.141,12) Türk lirası ile birlikte, toplam olarak (214.545,27) lira gelire ulaşıldığı saptanmıştır.

Mevcut kayıtlara göre gelirler :	Tutarı Lira Kuruş
1 — Bülten geliri	136.997,25
2 — Yayın gelirleri	2.504,00
3 — Bülten abone geliri	3.414,50
4 — % 10 Şubelerden merkez aidatı	9.359,45
5 — Yardım ve bağışlar	56.275,00
6 — Rozet satışından	420,00
7 — Banka faizi	433,95
Toplam	209.404,15
1974 ilâ 1976 döneminden devir	5.141,12
Genel toplam	214.545,27

4 — Gider Durumu :

Gider için (233) adet fatura, senet ve malkbuz alındığı görülmüştür. Bunların toplam tutarının (214.545,27) lira olduğu, aşağıda ayrıntılı olarak açıklandığı üzere saptanmıştır.

Mevcut kayıtlara göre giderler :	Tutarı Lira Kuruş
1 — Bülten baskı gideri	120.300,00
2 — IFLA üye aidat ve masrafı	19.023,10
3 — Telefon giderleri	1.256,00
4 — Bina giderleri	9.326,78
5 — Kırtasiye giderleri	4.263,00
6 — Kütüphane Haftası gideri	3.820,00
7 — PTT gideri	9.973,25
8 — Kurultay giderleri	11.586,25
9 — Yolluk ve kâtiibe ödenen	24.790,74
10 — Çeşitli giderler	2.719,00
11 — Demirbaş giderleri	3.750,00

12 — Kurultay masrafları için Genel Saymanda avans	3.000,00
13 — Bankada mevcut (T.C. Ziraat Bankası Ankara - Yenisehir Şubesindeki 630/25864 numaralı hesapta.)	737,15
Toplam	214.545,27

Yukarıki hususun Dernek işletme defterinin, gider bölümünün 22-34. sayfalarına işlendiği görülmüştür. Ve 1 numaradan, 233 sıra sayısına kadar bunlara numara verildiği anlaşılmıştır.

Gelir ve gider farkı :

a) Gelirler toplamı	214.545,27 Lira
b) Giderler toplamı	210.808,12 Lira
Gelir ve gider farkı	3.737,15 Lira

Gelir ve gider farkı açıklaması :

a) T.C. Ziraat Bankası Ankara - Yenisehir Şubesindeki 630/25864 numaralı hesapta	737,15 Lira
b) Kurultay masrafl. için Genel Saymanda avans	3.000,00 Lira
Toplam	3.737,15 Lira

5 — Türk Kütüphaneciler Derneği Bülteni :

Derneğimizin organı olan «Türk Kütüphaneciler Derneği Bülteni»nin, normal olarak süresinde çıkarılmakta bulunduğu ve ilgili kuruluşlara dağıtımının da yapılmakta olduğu anlaşılmıştır.

Sözü edilen bültenin bir kısmının depoda kaldığı görülmüştür. Bunların da satışının yapılması için gerekli önlemin alınması yerinde olacaktır.

Genel Merkez Yönetim Kurulu'nun bu dönemdeki çalışmalarını başarılı saymaktayız. Bu nedenle, Yüksek Kurulunuz huzurunda, Denetleme Kurulu olarak, Genel Merkez Yönetim Kurulu'nu candan kutlar, yeniden seçilecek Genel Merkez Yönetim Kurulu'na üstün başarılar dileriz. Saygılarımızla.

27 Temmuz 1978

Mehmet Oğuz Ataberk
Denetleme Kurulu Bşk.

Celâleddin Kışmır
Üye

Hasan Karadağ
Üye

TKD IX. GENEL KURUL TOPLANTISI

(28 - 29 Temmuz 1978)

28 Temmuz 1978 Cuma

Kayıt ve Yoklama

28 Temmuz 1978 Cuma günü saat 14.30'da Genel Kurul Toplantısı'nın yapılacağı Cebeci Halk Kütüphanesi'nde toplanan üyelerin, kayıt ve yoklama işleri yapılarak, her bir üyeye IX. Genel Kurul hatırası olmak üzere, TKD Genel Merkezi tarafından hazırlanan plastik kaplı bir bloknot ile, TKD Bülteni'nin XXVII. cilt, 1. sayısı armağan edildi. Üyelere adları ile temsil ettikleri şubelerin isimlerinin yazılı olduğu birer yaka kokartı verildi.

Yoklama listesinin kontrolü ve toplantıya katılanların sayımı yapıldı; çoğunluğun sağlanmış olduğu tesbit edildi.

Anıtkabir'i Ziyaret

Kayıt ve yoklama işleminin tamamlanmasından sonra IX. Genel Kurul üyeleri ile, Genel Kurul'a misafir olarak katılan kütüphaneciler toplu halde, genel merkezce hazırlanmış olan otobüsle Anıtkabir'i ziyarete gittiler.

TKD Genel Başkan Yardımcısı Abdülkadir Köylü başkanlığındaki üyeler saat 15.30'da Anıtkabir önünde yerini aldı. Genel Başkan Yardımcısı tarafından Anıtkabir'e, üzerinde «TKD IX. Genel Kurulu» yazılı bir çelenk konuldu ve saygı duruşunda bulunuldu.

Açılış

I. Oturum :

TKD IX. Genel Kurul toplantısı, Cebeci Halk Kütüphanesi Salonu'nda saat 16.30'da yapılan bir törenle açıldı.

Topluca söylenen İstiklâl Marşı'ndan sonra, Atatürk, şehitlerimiz ve ebediyete geçerek aramızdan ayrılan kütüphaneciler için saygı duruşunda bulunuldu.

Törenin açış konuşmasını, toplantıya konuk olarak katılan Kültür Bakanı Sayın Ahmet Taner Kışlalı yaptı. Kültür Bakanı'nın konuşmasını takiben konuk Devlet Bakanı Sayın Lütfi Doğan'da bir konuşma yaptı. Her iki bakan da, kütüphanecilik meselelerimize temas eden ve Genel Kurul'a çalışmalarında başarılar dileyen birer konuşma yaptılar.

Bu konuşmalardan sonra, Genel Başkan Vekil Abdülkadir Köylü, Genel Ku-

rul'u oluşturan 182 üyeden 103 ünün toplantıda hazır bulunduğunu, toplantının açılabilmesi için gerekli olan çoğunluğun sağlandığını belirterek, Türk Kütüphaneciler Derneği'nin IX. Genel Kurul'unu açış konuşmasını yaptı. Daha sonra gündem gereğince Genel Kurul Başkanlık Divanı için seçim yapıldı.

Genel Kurul Başkanlık Divanı Seçimi

Seçim sonunda, IX. Genel Kurul Divan Başkanlığına TKD eski Genel Başkanlarından Dr. Necmeddin Sefercioğlu, Başkan Yardımcılığına İsmail Ali Sarar, Yazmanlıklara da Zeki Kılıçarslan ile Ferda Dinçsoy seçildiler.

Genel Kurul Divan Başkanı, Genel Kurul gündemini Genel Kurul'un görüşlerine sundu. Genel Merkez Yönetim Kurulu'nun hazırlamış olduğu gündemden, «İhtisas Komisyonlarının teşekkül ettirilmesi» ve buna bağlı olarak da «Komisyon raporlarının okunması, görüşülmesi ve kabulü» maddesinin çıkarılması Genel Kurul üyelerinin 10'a karşı 47 oyu ile kabul edildi. Gündemde bu şekilde bir değişikliğin yapılmasına yol açan sebeplerin başında, Genel Merkez Yönetim Kurulu'nun ihtisas Komisyonlarının kurulması ve sözü edilen komisyonlarla ilgili olarak Genel Kurul'a hazırlıksız gelmeleri, bu konularda Başkanlık Divanı'na bir metin verememiş olmalarıydı.

Daha sonra Divan Başkanı, Genel Kurul'a gönderilen kutlama telgraflarını okuttu. IX. Kurultay'ın ilk gün oturumuna saat 17.00'de son verildi.

TKD Genel Merkez Yönetim Kurulu Çalışma, Kesin Hesap ve Denetleme Raporlarının Okunması

II. Oturum :

IX. Genel Kurul'un II. oturumu, 29 Temmuz 1978 Cumartesi günü sabah saat 9.00'da açıldı. Ad okunarak yapılan yoklamadan sonra, I. oturumun tutanak özeti okunarak oya sunuldu ve oy birliği ile kabul edildi.

Daha sonra gündemin ilk maddesinde yer alan Genel Merkez Yönetim Kurulu Çalışma, Kesin Hesap ve Denetleme Kurulu raporlarının okunmasına geçildi. Raporların okunmasını müteakip, Divan Başkanı raporlar hakkında söz almak isteyen olup olmadığını sormuş, söz isteyen delegeler Genel Merkez Yönetim Kurulu'nun çalışmalarını ile ilgili görüşlerini belirtmişlerdir. Sırasıyla, İstanbul Şb. adına Leman Şenalp, eski Genel Başkanlardan Abdülkadir Salgır, Çanakkale Şb. adına Osman Siviloğlu, Kütahya Şb. adına Ali Berberoğlu, Ankara Şb. adına Mürsel Sümer, İzmir Şb. adına Cihan Akkaş, İstanbul Şb. adına Nabey Önder, Ordu Şb. adına Fatma Gümüş ve Ahmet Gürlek konuşmuşlardır. Delegelerin raporlar, Genel Merkez Yönetim Kurulu çalışmaları ve dilekleriyle ilgili banddan tesbit edilen konuşmaları aynen, daha ilerideki sayfalarda yayınlanmıştır. Delegelerin raporlar ve Genel Merkez Yönetim Kurulu'nun çalışmalarını eleştiren konuşmalarını TKD Genel Başkan Vekili cevaplandırmıştır. Daha sonra raporların kabulü ile, Genel Merkez

Yönetim Kurulu'nun ibra edilmesi oya konmuş ve oybirliği ile ibra edilmiştir.

Genel Merkez'in 1978 - 1980 yıllarını içine alan X. Çalışma dönemine ait bütçe taslağı görüşmesiz olarak, oybirliği ile kabul edilmiştir.

Genel Kurul'un onayına sunulan bir önergenin kabul edilmesi üzerine, saat 13.00'de toplanılmak üzere, saat 11.30'da oturuma son verilmiştir.

TKD Ankara Şubesi'nin Yemeği

Üyeler, Genel Kurul Toplantısı'nın ikinci günü, öğle yemeğini Ankara Şubesi'nin davetlisi olarak Cebeci Halk Kütüphanesi'nde birarada yediler.

III. Oturum :

TKD IX. Kurultayı'nın III. oturumu, saat 13.00'de açıldı. II. oturum tutanak özeti okunup kabul edilmesinden sonra, gündemin «Yayın Yönetmeliği ile, Merkez Haysiyet Divanı İç Tüzüğü taslaklarının görüşülmesi ve kabulü» hakkındaki maddesine geçildi. Bu tasarılar, yapılan görüşmeler sonunda, Genel Merkez Yönetim Kurulu'nun teklif ettiği şekillerde kabul edildi.

Seçimler

Daha sonra Gündem'in seçimlerle ilgili maddesine geçildi. Önce, seçilecek kurullara verilecek olan oyların tasnifini yapmak üzere üçer kişilik tasnif komisyonu teşkil edildi : Genel Başkan, Yönetim Kurulu üyeleri, Haysiyet Divanı ve Denetleme Kurulu üyeleri için kullanılacak oyları tasnif görevi; Ahmet Gürlek, İbrahim Karar ve Musa Okur'dan meydana gelen komisyona verildi. Seçimlerin tüzükte belirtildiği gibi, gizli oyla yapılacağı Genel Kurul Başkanlık Divanı'nca belirtildi.

Seçim Sonuçları

Kullanılan oyların tasnifi sonunda Genel Merkez organlarının yeni üyeleri belli oldu.

Genel Başkan

Genel Başkanlık için yapılan seçimde, adaylardan Dr. Necmeddin Sefercioğlu'nun kullanılan 93 oyun 57'sini alarak X'uncü Dönem Genel Başkanlığına seçildiği; öteki aday Doç. Dr. Berin U. Yurdadoğ'un ise 33 oy aldığı ve 3 oy'unda boş kullanıldığı anlaşıldı.

Genel Başkan

Dr. Necmeddin Sefercioğlu'nun Konuşması

«Genel Kurulumuzun değerli üyeleri bana oy verip Genel Başkanlığa lâ-yık gördüğünüz için hepimize çok teşekkür ederim. Bu sonuçtan büyük bir heyecan duydum. Bunun yanında yüklendiğim görevin ağırlığını şimdiden omuzlarımda hissediyorum. Elimden geldiği kadar, büyük dertleri, büyük prob-

lemleri olan mesleğimizin ve meslekdaşlarımızın bu dert ve problemleriyle ilgilenme ve bunlar için çözüm bulmağa çalışacağım. Şu andaki heyecanım daha fazla konuşmama imkân vermiyor. Hepinizi saygularıyla selâmlarım.»

Genel Merkez Yönetim Kurulu

Genel Merkez Yönetim Kurulu için yapılan seçimlerde; 98 oy kullanıldığı ve adaylardan Rahim Erişti (93 oy), Dr. Mustafa Akbulut (89 oy), Dr. Ülker Sanalan (82 oy), Tülin Sağlamtunç (73 oy), Nejat Sefercioğlu (63 oy), Bilge Gökçe (55 oy), İsmet Binark (54 oy), İsmet Baydur (52 oy), Sıtkı Ünsal (52 oy), Bilge Gökçe (55 oy), ve Ali İhsan Karabulut (48 oy)'un Genel Merkez Yönetim Kurulu asli üyeliklerine; Bengü Çapar (46 oy), Gökçin Yalçın (43 oy); Nurten Eke (41 oy), Üstün Yıldırım (39 oy) ve Ali Ünal (33 oy)'in yedek üyeliklere seçildikleri belirlenmiştir.

Genel Merkez Denetleme Kurulu

Denetleme Kurulu seçimlerinde 90 oy kullanılmış; Mehmet Oğuz Ataberk (40 oy), Celâlettin Kışmır (37 oy) ve İzzet Gündüz (37 oy) asli üyeliklere, Hasan Karadağ (35 oy), Osman Siviloğlu (31 oy) ve Ahmet Gürlek (28 oy) de yedek üyeliklere seçilmişlerdir.

Genel Merkez Haysiyet Divanı

Genel Merkez Haysiyet Divanı seçimlerinde 90 oy kullanılmış; Prof. Dr. Osman Ersoy (80 oy), Dr. Müjgân Cumbur (50 oy) ve Abdülkadir Salgır (27 oy) asli üyeliklere, İsmail Ali Sarar (23 oy), Maide Ünlü (20 oy) ve Doç. Dr. Berin U. Yurdadog (18 oy)'da yedek üyeliklere seçilmişlerdir.

Delegelerin Raporlar, Genel Merkez Yönetim Kurulu Çalışmaları Hakkındaki Görüş ve Dilekleri (Banddan tesbit edilen şekliyle aynen yayınlanmıştır.)

Genel Merkez organlarının seçimlerinin sonuçlanmasından sonra, gündem gereğince dileklere geçilmiş, dileklerin belirlenmesinden sonra saat 17.30'da oturum ve Genel Kurul Toplantısı kapatılmıştır.

Burada delegelerin raporlar, Genel Merkez Yönetim Kurulu çalışmaları hakkındaki görüşlerine ve dileklere yer verilmiştir.

Leman Şenalp (İstanbul Şubesi) :

Sayın Başkan, Sayın Delegeler,

Gn Merkez Yönetim Kurulu çalışma Raporu, dün dağıtıldı, büyük bir dikkatle okudum ve hepinizin huzurunda Gn. Merkez Yönetim Kurulu üyelerine teşekkürlerimi arz ederim, İst. Şb. Başkanı olarak. Çok olumlu girişimlerde bulunulmuş ve büyük işler başarılmış. Yalnız bu girişimlerin bir çoğunun şubelere duyurulmamış olduğu ka-

nıındayım. Diğer şubeleri bilemiyorum. Fakat bizim bazı girişimlerden haberimiz olmadı. Örneğin : 1979 yılının Dünya Çocuk Yılı olarak Birleşmiş Milletlerce ilân edilmesi ve bu nedenle de TKD Gn. Merkezince bazı olumlu girişimlerde bulunduğunu ancak rapordan öğreniyoruz. Bizim bundan haberimiz olmadığı için İst. Şb. olarak biz de «Uluslararası bir Çocuk Kitapları Fuarı» düzenlemeyi kararlaştırmış ve bu amaçla bazı ilgili yerlere başvurularda bulunmuştuk. Halbuki bizim haberimiz olsaydı bundan Gn. Merkezle birlikte çalışmayı yeğlerdik ve nitekim yine bundan sonra birlikte çalışacağız. Birlikte çalışmamız her halde olumlu olacak. Sonra yine raporda gördüğüme göre IFLA Gn. Kurul toplantısının 1979 yılında Türkiye'de yapılması için bazı girişimlerde bulunulmuş. Bunu da yine büyük bir memnuniyetle karşılıyorum. Fakat yine bunlardan da haberimiz yok. Bu iki örneği vermem belki sadece yeterli. Gönül isterdi ki bu yazışmalardan şubenin de haberi olsun.

Şimdi Efendim, biz İst. Şb. olarak kurultaya bazı dilekler getirdik bunları teksir ettik 9 madde halinde. Bunların bir kısmı bundan önceki kurultayımıza sunulan maddelerdir. Fakat halledilmemiş her sorun yeni kurultaya tekrar geliyor. Bu normal. Biz, sorunlarımız halledilinceye kadar bunun üzerinde duracağız. Bir de şunu görüyorum ki, örneğin kefalet aidatı gibi sorunlar, bunlar hakkında ilgili bakanlıklar nezdinde girişimlerde bulunulmuş ve bunu da memnuniyetle karşıladım.

Şimdi Sayın Gn. Kurul üyelerine biz bu İst. Şb. olarak getirdiğimiz dilekleri dağıtmak istiyoruz. Eğer sizlerin daha başka dileklerin varsa lütfen bunlara ilâve ediniz. Ve kurultayımızın çalışmalarını çabuklaştıralım eğer Divan Başkanlığı uygun görürlerse.

Önümüzdeki yıl Derneğimizin 30. yıldönümü kutlanacak. Gönül arzu ediyor ki bu 30. kuruluş yıldönümünü bir Bilimsel Kongreyle kutlayalım ve şimdiden bilimsel bildiriler hazırlıyalım bunu bilhassa yeni seçilecek yönetim kurulundan arzu ediyorum.

Benim söyleyeceklerim bundan ibaret hepimize teşekkür ederim.

Abdülkadir Salgır (Ankara Şubesi) :

Sayın Başkan, Kurultayın Değerli Üyeleri,

Gn. Merkez Yönetim Kurulu'nun raporunu dinledik. Gerçekten bir hayli güzel çalışmalar var. Fakat çalışmaların büyük bir kısmı-

nın dışa dönük olduğunu görüyoruz IFLA ile ilişkiler, diğer toplantılar, asıl memleketimizde kütüphanecilik sorunlarına değinilmediğini de burda bir kere daha tekrarlamakta yarar var diyeceğim. Yine belki şu bakımdan temas etmemiş olabilir. Programımızda ihtisas komisyonlarının çalışması için bir madde konulmuş, fakat hangi saatlerde bu ihtisas komisyonlarını çalışmasının lâzım geldiği konusu üzerinde durulmadığı için böyle faydalı bir toplantıyı, ihtisas komisyonu toplantısını yapamadığımız için değerli fikirlerinizi alarak ilgililere iletmek imkânı hasıl olmamıştır. Ben arada derneğin üzerinde durması gereken bazı konulara temas edeceğim.

Geçen 2 yıl içerisinde mesleğimizle ilgili bir hayli olaylar diyelim, meydana geldi. Meselâ bunlardan birisi; Devletin yatırım programına almak suretiyle yaptırdığı kütüphanelerin; meselâ bunlardan Denizli Kütüphanesi, Malatya kütüphanesi, milveolar sarfıyla yapılmıştır ve yüksek okul haline getirilmiştir. O ilin ilgili valilikleri tarafından ve buna biz Bakanlık olarak bir hayli uğraşmamıza rağmen siyasilerin yahut parlamenterlerin bir takım çalışmalarıyla, bu planlı olarak yapılan kütüphaneler okul haline geldi. Derneğimizin buna eğilmesi, bu konuda ilgililere bir yazı yazması, bu konuda meseleyi hiç olmasa basına aksettirmesi gerekirdi ki bu konuda her hangi bir faaliyet gösterilmemiştir.

Yine bir çok büyük ülkelerde Kütüphanecilik Eğitimi konusunu Kütüphane Dernekleri ele almakta ve bu konuda kendi görüşlerini öne sürmektedir. Bizde bildiğimiz gibi 3 tane kütüphanecilik okulu yahut bölümü vardır. Üniversitelerde 3'ünün de programı birbirinden farklıdır ve bu farklı programlar dolayısıyla kütüphaneci arkadaşlarımızın, belli programlardaki eksikliklerden ötürü yeterli bir şekilde yetişmeleri mümkün olamamaktadır. Bu bakımdan Derneğimizin, hiç olmazsa bu 3 kütüphanecilik bölümü arasında bir koordinasyon sağlamak suretiyle programlarında bir birlik meydana getirmeleri konusunda çalışma göstermesi de yerinde olurdu.

Ve bu arada yine geçen yıllarda bir ara Gn. Md'lük yaptığımız sırada Yaykur öğrencilerinin devam ettikleri Meslek Yüksek Okulu'nda bir Kütüphanecilik Şubesi açılmıştı ve bu kütüphanecilik şubesinin amacı yine Başbakanlığın tamamiyle yahut Bakanlar Kurulu kararıyla ara insan gücü yetiştirilme amacını gütmekteydi. Yani Üniv. Kütüphanecilik Bölümü mezunları ile diğer kütüphane memurları arasında bir ara insan gücü olacak ve yararlı hizmetler sürdü-

recekti. Ki çoğunlukla bunlar MEB'na bağlı okul kütüphanelerinde hizmet almak suretiyle kütüphaneciliğin gelişmesini sağlayacaklardı, yahut kütüphanelerimizin daha iyi hizmet vermesine yardımcı olacaklardı. Yine öğrendiğimize göre çeşitli kuruluşların, üniversitenin ve tahmin ediyorum Bakanlığın bir takım önerileriyle bu okul da kapatılmıştır. Geçen sene 87 mezun vermiştir ki bunların hepsi hakikaten 36 haftalık öğretim süresi içinde 16 haftasını kütüphaneler de staj görmek suretiyle gayet iyi bir şekilde yetişmiş olan arkadaşlardı. Bu okul devam etmiş olsaydı kütüphanelerimiz özellikle okul kütüphanelerimizde daha çok bir gelişme olacaktı.

Yine kütüphanecilerimizin özlük hakları üzerinde de dernek tarafından durulmasında bir yarar görüyordum. Şu bakımdan; özellikle üniversite ve yüksek okul kütüphane müdürlerinin, fakülte kütüphane müdürlerinin ki İl kütüphanelerinin büyük bir çoğunluğundan fazla görevleri olduğu halde, bir hayli bütçesi vardır, yapması gereken işler çoktur, 4. derece kadro dahi alamamışlardır. Üniversite kütüphane müdürleri 4. derece kadro ile görev yapmaktadırlar ve gönül ister ki, Derneğin ilgililere yapacağı bir takım önerilerle halk kütüphanelerinde olduğu gibi üniversite ve fakülte kütüphanelerinde de 3. derece maaş alan arkadaşların bu işi daha iyi bir şekilde yapmaları ve hiç olmazsa terfilerinin sağlanmasında Derneğin yardımcı olması istenebilirdi.

Yine Üniversite ve yüksek okullarımızda kütüphaneler maalesef yeterli değildir. Yıllardır meselâ diyelim ki en eski bir Üniv. İst. Üniv. Fakültelerin kütüphanesi vardır. Bir Üniversite merkez kütüphanesi vardır ama şeklen vardır. Bir faaliyeti, bilmiyorum ne dereceye kadar mevcuttur? Aynı durum Ankara Üniversitesi kütüphanesi için de söz konusu edilebilir. Yani Üniversitelerin kütüphanelere önem vermeleri ve yeni kurulan üniversitelerde ilkin kütüphanelerin kurulduktan sonra diğer fakültelerin kurulmasıyla üniversitelerin daha bilimsel çalışmalar yapabilmesine imkân sağlanması gerekirdi. Bu konuda Derneğimiz de uyarılarda bulunabilirdi.

Okul kütüphanelerimizin durumu da yine malûmunuz. Daha önce Kütüphaneler Gn. Md.lüğü Milli Eğitim Bakanlığına bağlıyken, Okul Kütüphaneleriyle gereken temas sağlanıyor, bunlar için ilgili çalışmalar, yönetmelikler vs.ler yapılabiliyordu. Şimdi Gn. Md.lüğün M.E.B.'dan ayrılmasıyla, okul kütüphaneleri kendi hallerine bırakılmıştır ve bu konuda MEB ile temasa geçilmesiyle hiç olmazsa

MEB içinde bir Okul Kütüphaneleri Md.lüğünün kurulması ve bunun faal bir hale getirilmesi yine Derneğimizce önerilebilirdi.

Son günlerde, meselâ ben de şunu söyleyeyim. Şimdiye kadar yapılan toplantılarda hep halk kütüphanelerinde hücum edilmiştir. Halk kütüphanelerinin aleyhinde konuşulmuştur. Ben bu konuda fazla bir şey demeyeceğim ki bunu halk kütüphanesinde çalışan arkadaşlar takdir edeceklerdir. Eski idare ile yeni idare arasındaki farkı. İşte bu 7 aylık süre içinde görmüşlerdir. Ben yalnız şuna temas edeceğim. İşittiğimize göre nüfusu 10 binin altında bulunan ilçe kütüphane müdürlükleri memurluk haline getirilecekmiş. Düşünün, Ürgüp Kütüphanesi, 11 tane köy kütüphanesi buraya bağlıdır. Efendim bir kısım il kütüphanelerinden daha mükemmel bir kütüphanedir. Senelerce burada Üniversite mezunu kişiler Müdürlük yapmıştır. Siz getirin bu kütüphaneyi memurluk haline sokun. Pek ölçsüz bir şey gibi geldi bana. Her halde bu konuda da Derneğimiz gereken çalışmaları yapacaktır.

Son bir kaç ay içerisinde Milli Kütüphane gibi büyük bir kütüphane, Gn. Md. lük halinden Müdürlük haline getirilerek henüz düzenli olarak kendi bütçesini bile kütüphanelere dağıtamıyan Kütüphaneler Gn. Md.lüğüne bağlanmıştır.

Milli Kütüphaneler, yine hepimizin bildiği gibi, merhum Kütüphaneci Adnan Ötügen'in dediği gibi, Ülkelerin istiklâl hücceti durumunda olan Milli Kütüphanelerin müstakil olmaları, hatta Gn. Md.lük ötesinde özerk bir duruma getirilmesi gerekirken, bunun sıradan bir halk kütüphanesi gibi Gn. Md.lüğe bağlanması da benim kanaatime göre kütüphanecilikte bir gerileme sayılır. Çünkü gördüğümüz Milli Kütüphanelerde, dünya Milli kütüphanelerinde, büyük bir çoğu Gn. Md.lük halindedir ve bu Gn. Md.lükler hatta daha ileri giderek özerk bir idareyle yönetilmektedir ve bunu da ben, yani Gn. kurulumuzca Bakanlık nezdinde kınanmasını teklif de ediyorum. Böyle bir kuruluşun Md.lük haline getirilmesi, her halde bir aşama değildir.

Yine son zamanlarda gördüğümüz bir takım şeyler : Bir kısım arkadaşlarımızı diyelim ki kütüphanecilik tahsili yapmış, meselâ Mustafa Can arkadaşımızı İzmir Kütüphanesi Md.rü, 3. derecede Gn. Md. Muavini seviyesinde iken bu arkadaşımız tutulmuştur, Tunceli'ye memur olarak atanmıştır. Kütüphanecilik tahsili yapmış, Üniversite buna Kütüphanecilik diploması vermiş fakat kütüphanecilik kıyımı

diyelim buna. Bu arkadaşım memur olarak Tunceli'ye atanmıştır. Bunun yanında yine Elâzığ Kütüphanesi Müdürü de aynı şekilde Tunceli'ye atanmıştır. Tunceli'nin işte çalışan müdürü aramızda. Burda bir müdür varken diğer iki çalışan müdürü hemde memur olarak, kütüphaneciliği de üzerinden almak suretiyle atanması her halde bir kıymandan başka bir şey değildir.

Bunun da Dernekçe ele alınması ve bu arkadaşların haysiyetlerinin korunması gerekirdi. Maalesef Derneğimiz bunu da ele almamıştır. Ben bunu şu şekilde tefsir ediyorum: Bir büyük hastanenin uzman doktorunu alın bir küçük ile sağlık memuru olarak tayin edin. Böyle bir durum olduğu takdirde bütün tıp mensupları, bütün basın üniversite ayaklanırdı. Fakat bizde ne üniversiteden bir ses gelmiştir, ne üniversiteli kütüphaneciler Derneğinden bir tepki gelmiştir, ne bizim Kütüphaneciler Derneği buna bir tepki göstermiştir. Bunun da Bakanlık nezdinde kınanmasını ayrıca teklif de ediyorum.

Türk Kütüphaneciliğinin gelişmesi demek yalnız halk kütüphanelerinin gelişmesi demek değildir. Yurt çapında bir kütüphane plânlaması icap eder. Buna önderlik edecek olan da yine aranızdan seçeceğiniz değerli kütüphaneci arkadaşlar olacaktır.

Beni dinlediğiniz için teşekkür ederim.

Saygılarımla.

Osman Siviloğlu (Çanakkale Şubesi) :

Sayın Gn. Kurul üyeleri, meslektaşlarım ve bu mesleğe yakın ilgi duyan delege arkadaşlarımız,

Yönetim Kurulu'nun raporlarını okuduk ve inceledik. Şimdi ben daha önce ve o raporları okuduktan sonra bazı hususları buraya not almış bulunuyorum. Zaman zaman yönetim kurulu raporunda görülen aksaklıklara değineceğiz. Zaman zaman da kişisel görüşlerimizi veyahutta genel görüşleri burada kısaca belirtmeye çalışacağım. Şimdi 2527 sayılı Basma Yazı ile Resimleri Derleme Yasasında değişiklik gereken hususlar bulunmaktadır. Bu konuda Yönetim Kurulu'nun raporunda bir girişimde bulunmuş ancak sonuç hali hazırda ortada görülmemektedir. Bu yönde biz şube olarak bir teklifte bulunmuştuk. Bunu sevinçle karşıladık girişimde bulunulmasını. Ancak bunun en kısa zamanda ele alınması gerekir. Derleme Md.lüğünün Kültür Bakanlığına devri belki çözümleyecektir. Ancak yasada

özellikle MEB'den söz edilmektedir ve Derleme Md.lüğünden söz edilmektedir. Yani en azından yasaya ek bir değişiklik yasası gerekir kanısındayım. O bakımdan Derleme Md.lüğünün Kültür Bakanlığına devri, bilmiyorum yasadaki maddeleri yani isimleri değiştirebilecek midir? O bakımdan 1-2 maddelik bir değişiklik tasarısıyla bunun düzeltilmesi yoluna gidilmelidir.

İkinci husus, bilindiği üzere 657 sayılı yasanın, bilindiği üzere, 68. maddesinde şöyle bir hüküm yer almaktadır. «Derece yükselmesi için bir üst dereceden boş kadronun bulunması gerekir» hükmü vardır. Şimdi siz çalışıyorsunuz. Üç yıl sicil ve tezkiyeleriniz yerinde çalışmalarınız olumlu, ancak 3. kademeden sonra üst dereceye yükselme sırası gelince yazışmalar başlıyor, kâğıt gidiyor, kâğıt geliyor. Sonuç : «bir üst dereceden boş kadro bulunmadığından ileride istek dikkate alınacaktır» deniyor. Burada bu personellerin ne gibi kötü bir niyeti vardır? Ne gibi kötü çalışması olmuştur? Eğer boş kadro yoksa bu personelin değil; yönetimin, Bakanlıkların hatasıdır. Bunları personele yüklemenin bir noktada onları cezalandırmak gibi olmaktadır. 68. maddedeki bu hüküm, sırası gelen kişi eğer özlük ve sicil durumları, başka çalışma durumları eğer el veriyorsa bir üst dereceye, yeterlik ve yarışma sınavlarından söz ediliyor yasada bu hali hazırda kesin uygulandığını bizim memur kesiminde uygulandığını pek göremiyorum. O halde neden bekletiliyoruz? Bekletilmiyoruz, bir yan kademe alıyoruz. 5. 4. 6. 7. kademelere doğru. Üst dereceye yükselmek üzere bir üst kadro gönderildiği zaman, bu sefer o anda almakta olduğunuz aylığın gösterge rakkamını eğer geçmiyorsa bir üst derecedeki kademeye yükseliyorsunuz. Bu arada da, ben kendimden örnek vereyim; bir seneniz hatta 2 seneniz de gidebiliyor. Bu gözden kaçacak veyahutta üzerinde durulmayacak bir konu değil. Lütfen Dernek olarak bu alanda yasa değişikliği yönünden Bakanlığımızla birlikte davranılıp bir çözüm yolu getirilmelidir. Silâhlı Kuvvetlerde bugün hiç beklemezsizin, normal sürede terfi ettirilebiliyor. Bazı hallerde de tabii emekliye ayrılma durumları hariç.

Diğer bir husus; ki bu yeni yeni gelişmekte olan bir husus. Ancak kamu oyunun biraz vurdum duymazlığı, biraz ilgisizliğinden dolayı daha yeni yeni ortaya çıkan bir husus var. Hemen şunu belirteyim : Dünyada halen 8 ülke var ki bunlardan bir tanesi Türkiye, çalışanlardan yalnız işçilerine sendikal hak tanımış, toplu sözleşme hakkı tanımış, grev hakkı tanımış. Biz çalışmıyormuyuz yani? İşçiler çalışıyor biz çalışmıyormuyuz? İşçiler çalışarak toplu sözleşme, grev

ve sendikal hak kazanmışlarsa memurlarında aynı haklardan yararlanması gerekir. Bunun memur kesimine bir an önce tanınması için en azından hizmetimiz benim kendi şubemden söyleyebileceğim üzere üyelerimizin çoğunluğu memur zaten. Kütüphaneci olması şart değil memur. En başta kütüphaneciler olarak bizler bunu istemeliyiz. Kaldı ki memur arkadaşlarımız olduğuna göre aramızda, o halde memurlara grevli, toplu sözleşmeli sendikal hak tanınması yolunda Dernekçe de kapalı kapılar arkasında artık oturmaktan çıkılmalı, gerekli girişimlerde bulunulmalıdır. Hatta bu alanda girişimlerde bulunan, atılımlar yapan diğer demokratik kitle örgütleri vardır. Bunlarla da fikir alış-verişinde ve işbirliğinde bulunması gerekir.

Raporlarda bunlara yönelik her hangi bir çalışma göze ilişmemektedir. Kaldı ki derneğin amacında (e) bendinde belirtildiği üzere: «Kütüphanelerin ve kütüphanecilerin dert ve sorunları ile ilgilenmek, gerekli düşünceleri ortaya koymak gibi bir madde var. O halde bundan daha büyük bir dert ve düşünce şu an için personelimiz için, özlük hakları bakımından olmasa gerek diyorum.

Bilindiği üzere; her yıl kütüphane haftası kutlanmakta. Ancak bu derneğimiz aracılığıyla bir kaç kez yer değiştirmiş durumdadır, kutlama gün ve ayları. Geçen Gn. Kurul'da dediğim gibi bu kez de diyorum: Bu kütüphane haftasının yeniden başka bir tarihe, başka bir aya bir güne alınması gereklidir. Şöyleki diyelim ki bu gidişle bu mali yıl sonuna, Mart ayının sonlarına doğru bir kutlama çalışmalarına gireceğiz. Para... ödenek.. yok. Kütüphaneciler Derneğinden yardım, veyahutta bir başka dernekten yardım.. kütüphaneciler derneğinin hangi koşullar altında yaşadığını hepimiz aşağı yukarı biliyoruz. Şimdi o halde bütçe yarasındaki «Temsil ve ağırlama» harcama kaleminin bizim kütüphanecilik içinde işletilmeye başlaması gereklidir. Buradan ödenekler gönderilmelidir ve en azından bu mali yıllar sona ermeden daha önceki tarihlerde kutlanması gerekmektedir. Mart ayında, Nisan ayında en azından Haziran ayında elimize hiç bir ödenek ulaşmadığından biz kutlama çalışmalarını yeterince yapmadığımız görüşündeyiz. Bu söylediğim belki bir bakıma Kütüphaneler Gn. Md.lüğünün veyahut Bakanlığı ilgilendirebilir. Ancak burada kütüphanelerin ve kütüphanecilerin dertlerine eğilmek zorunda olduğunu ana tüzüğünde belirtmiş olan bir derneğin toplantısı olduğuna göre buradan hareketle biz gerekli girişimleri yapma olanağını, ortamını burada kendimiz hazırlamak zorundayız.

Bir hizmet içi eğitim kursları söz konusudur. Yalnız burada sayın Gn. Md.rümüzle de kişisel görüşlerimizde bunun lüzumuna değindik ama bilmiyorum aynı görüştemiyiz?

Hizmet içi eğitim kursları için kütüphanecilerin, ciltcilerin, kütüphane müdürlerinin her uzak köşelerden yalnız Ankara, yahut İstanbul'da toplanması belki bir derli toplu olması bakımından yararlıdır. Ancak bazı bakımlardan sakıncalar doğurduğu görülmektedir. O halde hizmetiçi eğitim kurslarının bundan böyle mümkünse en azından illere, değilse sayıları küçüksenmiyerek bölgelere kadar kaydırılmalı ve buralarda yapılmalıdır. Çünkü...

Ali Berberoğlu (Kütahya Şubesi) :

Tenkitletler bölümünde söz alırken diğer konuşan arkadaşlarımdan farklı bir konuya temas ederek başlamak istiyorum. Bu da Şubelerin durumudur. Tüzüğümüze göre Şubeler Gn. Merkezin küçük birer temsilcisi durumundadır. Bu temsilcilerin Gn. Merkez hükmünde veya Gn. Merkezin yaptığı bazı bölümleri paylaşması bunların faaliyetlerine ortak olması mümkündür. Buradaki eleştirilerimiz aynı zamanda şubelere yönelik olmalıdır. Gn. Merkezin yapmadığı konularda elbette genel merkez suçludur, hatalıdır. Fakat şubelerin de üzerine düşen görevleri yapmama durumunda buldukları kanısındayım.

Genel raporu incelediğimde bir kaç husus dikkatimi çekmiştir. Onları kısa kısa dile getirmek istiyorum.

Bunlardan birincisi Gümrük ve Tekel Bakanlığı ile yazışıldığı ancak Bakanlığın, satışlar sonunda kalan eşyanın kütüphanelere tahsis edileceği konusunda bilgi verdiği söylenilmiştir. TKD Gn. Merkezi kamu yararına çalışan derneklerden sayılmıştır. Ancak kamu yararına çalışan derneklerin ne gibi avantajları olduğu konusunda Gn. Merkez Şubelerine bir duyuruda bulunmamıştır. Sade 1976 yılı faaliyet raporunda bülten maliyetlerinin yüksek olmasına karşın kâğıt alımında faydalandığı üzerinde durulmuştur. Şimdi bu tenkidimizle ilgili olarak ben Kütahya Şubesinin yaptığı bir çalışmayı özetlemek istiyorum.

Kamu yararına çalışan dernekler araba alabilmektedirler, vasıta alabilmektedirler. Bunu bizim durumumuzda olan pek çok dernek uygulamıştır. Yönetim kurullarında bulunduğumuz bir başka dernekte Kütahya da çalışmalarımız neticesinde olmuştur. Ancak Gn. Mer-

kez yanlış bir tutuma girmiş sanıyorum. Satıştan sonra kalacak eşyaların kütüphanelere, satıştan sonra ne kalacağı meçhuldür. Veya kalan eşyanın kütüphanelerimize ne ölçüde yararlı olacağı da meçhuldür.

Diğer kamu yararına çalışan derneklerin uyguladığı güzel bir yöntem var. O da şudur. Almanya'da kendilerine sempati besliyen, kendilerine sevgi gösterisinde bulunan yurttaşlarımıza veya diğer yabancı ülkelerdeki yurttaşlarımızla ilgi kurarak bağış almaktadırlar. Yine Kütahya Şubesinin böyle bir çalışması vardır. Gerekli temaslar yapılmıştır. Önümüzdeki yıl Kütahya Kütüphanesi ve Kütahya kütüphaneleri bir arabaya sahip olacaklardır. Kütüphane hizmetlerini daha fazla çabuklaştırabileceklerdir. Bu görev bana verilmişti. Tetkiklerime göre zamanı değişiyor. 8 yaşlı arabalar yani 1970 model olan arabalar Gümrük Tekel Bakanlığınca, gümrük muafiyetine girebilmektedir. Bu da son derece sevindirici bir karardır. Bir ara 3 yıl olduğunu söylemişlerdi. 8 yıllık bir arabayı, her halde yurttaşlarımız, kütüphaneciliğe sempati duyanlar rahatça derneklerimize bağışlayabileceklerdir. Kütahya şubesi temaslarını kurmuş bazı Almanya'daki kuruluşlarla ve bazı yardımsever fertlerle ve önümüzdeki yıl içerisinde bu arabanın getirilmesine çalışılacaktır.

Diğer taraftan Dernek Gn. Merkezi muhasebe raporu tetkik edildiğinde, gelirlerinin sadece bülten satışlarına dayandırıldığı görülmektedir. Bu son derece hatalıdır. Tek bir gelir kaynağı bulan dernek yaşama gücünü bulamaz. 52 Şubesi olduğu ifade edilen bir derneğin bütçesi 214 bin lira olmamalıydı. Bugün bir şubeyle kıyaslıyacak olursak; 2 yıllık bütçesi ki kendi şubemi örnek vermek isterim. Üçte birine yaklaşmıştır. 50 şubeli bir dernek 215 binlik bir bütçesi olacak harcamalarda bulunacak, 50 şubeden birisinin sadece bütçesi 100 bine yaklaşacak. Bu Gn. Merkezin malî yönden ne kadar güçsüz olduğunu ortaya koymaktadır. Mali yönden güçsüz olan bir dernekte, Gn. Merkez de, şubesi de takdir edersiniz ki pek büyük bir şey yapamayacaktır. Haliyle çok yönlü bir gelir sağlama çalışması yapılmalıdır. Buna ait öğrenciliğimizden 1-2 misal vermek isterim. Şu bültenlerin arkasına reklâm alınırды veya ilk sayfaya reklâm alınırды. Bunlar küçüksenmeyecek bir gelir temin ederken bu yolu terketmiştir. Bir örnektir. Kütahya Şubesi bir yayımında bir reklâm almış ve önemli ölçüde kitap masrafını bu reklamlarla karşılamaya çalışmıştır.

Dernek, yayın politikasıyla da değiştirilebilir. Bülten dışında

olumlu bir yayının politikası yoktur. 1976 yılı raporuna koyulan ki aynı isimler daha sonraki dönemde de çalışmışlardır. Bir husus vardır. Bu hususta yerine getirilmemiştir.

Ayrıca bültenle ilgili benim eleştirilerim devam edecek. Teorik bilgi veren, kütüphaneciler arası haberleşmeyi veya yardımlaşmayı temin eden bir araç durumunda değildir. En çok tasvip ettikleri haberler köşesinin bu sayıda kaldırıldığını görüyoruz. Kütahya şubesi yılda bir yayınladığı bülteninde 2 bölüm koymuştur. Bizden size, sizden bize tarzında. Kendi yaptığı çalışmalarını aktarmış ve diğer illerde yapılan çalışmaları bültenine almıştır. Oldukça büyük ilgi görmüştür. Bugün en fazla dileklerin ve şikâyetlerin resmi kurumlara aktarılmasını isteyen veya bu görevi beklenen bir dernek durumundadır. Gönül isterdi ki bu görevi Gn. Merkez üslensin.

Ayrıca Kütahya temsilcilerinin bize, bana aktardıkları bir konuyu buradan sizlere duyurmadan konuşmama son vermek istemiyorum. O da şudur : Maalesef bazı çalışmalarımız Kütüphanecilikle ilgili kuruluşlar tarafından engellenmekte, adeta köstek olunmaktadır. Bizim derneğimiz, bir meslekten olan arkadaşlarımız vardır, bir de meslekten olmayan arkadaşlarımız vardır. Bunların gayretine paralel olarak 3 sayısında bir eleştiride bulunmuştur. Bu eleştiri bazı arkadaşlarımızca tenkit konusu yapılmıştır. Temsilci arkadaşlarımız ısrarla belirttiler. Ben bu konuyu şu şekilde dile getirmek istiyorum. Genel nitelik taşımamakla beraber bir kaç ilimizin kütüphanesinin sorumluları kendi personellerine baskı yapmış. Bununla ilgili belgeler vardır. Kitap alınmasın tarzında. Gerekli açıklamalar olduğu için tekrar bu konuya girmek istemiyorum, konuşmamı uzatmamak için. Bu belgeler elimizdedir. Biz sadece diğer meslekten olmayan arkadaşlarımızla birlikte bunları hedef almışızdır. Yoksa 30 liralık bir fedakârlık hiç bir zaman kütüphaneciliğe bağlı olup olmamak konusunda bir ölçü değildir. Bunu takdirlerinize sunarım. Ama bu kitabın alınmaması için hiç bir fikri olmadığı halde bizzat baskı yapmıştır İl Kütüphanesi müdürü. Bununla ilgili elimizde resmi mektup vardır, resmi belgeler vardır. Bir değil bir kaç tanedir bunlar, biz bunları kasedtik. Yoksa diğer arkadaşlarımızı hedef alan bir yayının tarzında değildir.

Ayrıca az önce demiştim ki «destek değil, köstek olunmaktadır çalışmalara» Kütüphanecilikle ilgili bir kuruluşa ilk faaliyetimiz anında bilgi verdik. Dedik ki «Şu kitabı alın, tenkid edin, bunu geliştirin.»

Ne yazık ki Kütahya Şubesinin dışında bu konuya eğilen hiç bir kuruluş çıkmamıştır, resmi kurumdan geçen yazı aynen hafızamdadır. Aynen söylüyorum :

«Kitabınız tetkik edilmiştir. Kitabınızda imlâ hataları, ifade bozuklukları ve bazı hatalar vardır.»

Arkadaşlar, sayın üyeler, dikkatinizi çekerim. Dil Kurumu mudur, Dil Kurumu mudur? sorarım. Dille ilgili hüküm verecek karar verecek bir takım kuruluşlar vardır. T. Dil Kurumu vardır, Üniversite Türkoloji Bölümleri Kürsüleri vardır. Bunlar dururken kütüphanecilikle ilgili bir kuruluşun dil eleştirisinde bulunması son derece talihsizlik olmuştur.

Biz bu konudan çekilmek istememize rağmen iki arkadaşımız, diğer ildeki arkadaşlarımız baskı yaptılar bize. Dediler ki sorun baskı hatalar nedir? Sorduk hataları. O resmi kuruluş şöyle cevap veriyor. «Kitabınız bizde yoktur, dolayısıyla 2. baskısını yapacağınız zaman, gönderin eleştirilerimizi size iletiriz» tarzında bir ifade kullanılmıştır. Bu hadise kütüphaneciliğimizde ne tür kösteklemelerin, engellemelerin olduğunu açık bir belgesidir.

Konuşmama bu şekilde son veriyorum. Hepinize teşekkür ederim.

Mürsel Sümer (Ankara Şubesi Başkanı) :

Sayın Divan, muhterem delege arkadaşlarım ve değerli misafirler,

Derneğimizin IX. Kurultayının yapıldığı şu mutlu günde hepimizi saygı ile selamlarım. Kütüphaneciler için yıllardanberi bir bayram günü olarak kabul edilen ve iki yılda bir yapılacağı günü sabırsızlıkla beklediğimiz kurultayımızı bu yıl içimiz burkularak, sızlayarak yapmaktayız.

Bizim içimizi sızlatan olaylar, değerli üye arkadaşlarımızın uğradığı haksız kıyımlardır. Sürgünlerdir.

Şimdiye kadar hiç bir kurultayımız değil bu derece kütüphaneci kıyımına, bunun yüzde birine bile şahit olmamıştır. Huzurunuzda kıyımına sebep olanları, uygulayanları kınıyorum.

Kıyılan, sürülen ve meslekten ayrılmak zorunda bırakılan değerli mensuplarımız bir gün elbette lâyıık oldukları makamlara tek-

rar geleceklerdir. Bundan şüphemiz yoktur. Ancak, bizi asıl üzen, kahreden şey TKD Genel Merkezinin kayıtsızlığı, suskunluğudur.

Her ne sebeble olursa olsun eğer bir dernek, üyelerinin haklarını koruyamıyor, üyelerinin hakkını arayacak en ufak bir teşebbüse dahi geçemiyorsa; o dernek temelinden çatlamış çökmeğe mahkûm olmuş demektir.

Değerli arkadaşlarım. Biliyorsunuz, kütüphaneciliğin beş temel ilkesi vardır: Bunlar : Kütüphaneci, koleksiyon, okuyucu, bütçe ve binadır. Bu 5 temel unsurdan bir tanesi noksan olursa orada kütüphanecilikten söz edilemez. Bunlar içinde en önemli unsur kütüphanecidir. Kütüphanecilik sahasında söz sahibi olanların ve olmak iddiasında bulunanların da ilk ele alacakları unsur bu olmalıdır. Bugün Türkiye her sahada olduğu gibi kütüphanecilik sahasında da yetişmiş eleman sıkıntısı çekmektedir. Meslekten olsun veya olmasın bir kütüphaneci kolay yetişmez. Kütüphaneci olabilmek için yıllarca okumak, yıllarca kütüphanelerde dirsek çürütmek gerekir. Mesleğimizdeki bu sıkıntıyı en çok duyması gereken makam ise her halde Kütüphaneler Genel Müdürlüğü olmalıdır.

Her ne hikmetse bu makamın sayın genel müdürü kendisi de kütüphaneci yetiştiren bir eğitim müessesesinin öğretim üyesi olmasına rağmen bu sıkıntıyı hissetmemektedir. Hissetseydi her halde birçok kıyımlara mani olur, üstelik bir zamanlar öğrencisi olan meslektaşlarımızın sürülmelerine ekmeğiyle oynanmalarına karşı çıkarırdı.

Sayın Genel Müdürün bu umursamaz davranışı Türk Kütüphanecilik tarihine kara bir leke olarak geçecektir.

Kütüphanecilik tarihimizin uğradığı bu büyük kıyımdan birkaç misal vermek isterim.

Kütüphaneler Genel Müdürü Abdülkadir Salgır, Başyardımcısı Nail Bayraktar görevlerinden alınmış müşavirliklere getirilmişlerdir. Aynı Genel Müdürlüğün şube müdürlerinden Mürsel Sümer ünvanı ve kadrosu alınarak Ankara İl Halk Kütüphanesine kütüphaneci olarak verilmiştir.

Elazığ Kütüphane Müdürü Çapan Dağdelen, İzmir İl Halk Kütüphanesi Müdürü Mustafa Can Tunceli Kütüphanesine memur olarak verilmişlerdir. Her iki arkadaşımız da bu durum karşısında maa-

lesef görevlerinden ayrılarak başka görevlere geçmek zorunda kalmışlardır.

Derneğimiz Ankara Şubesi yönetim kurulu üyelerinden Ali Ak-sakal Milli Kütüphanedeki görevine son verilerek açlığa mahkûm edilmiştir.

Kütüphaneler Genel Müdürlüğü memurlarından Ahmet Nabi Koç, önce Niğde'ye daha sonra Ankara İl Halk Kütüphanesine; Kenan Bulut, Kars'a, Nazmi Bayram Ankara İl Halk Kütüphanesine, Neriman Selimoğlu Milli Kütüphaneye istekleri dışında sürülmüşlerdir. Bu kıyım hareketından Genel Müdürlüğün sekreteri de, müstahdemleri de nasiplerini almışlardır.

Yine üyelerimizden Niğde Kültür Müdürü Özgür hanım Nevşehire kütüphaneci olarak verilmiştir.

Değerli meslektaşlarım, Kıyımlar bunlarla da bitmemektedir.

Kıyımlar dışında kütüphaneler, yıllardanberi tenkit ettiğimiz sürgün yerlerine tekrar dönüştürülmektedir. Meslek dışından işe yaramaz, beceriksiz ve problem sayılan personelin sürgün yerleri kütüphaneler olmaktadır.

Bu durum karşısında TKD düşen görev olmalıdır?

Dernek tüzüğü'nün 2. Maddesi derneğin amacını açıklar ve şöyledir :

«Derneğin amacı, kütüphane ve kütüphanecilik hizmetlerinin geliştirilmesini sağlamaktır.» Tüzük 3. Maddesi ise 2. Maddede belirtilen bu amacı gerçekleştirmek üzere neler yapılması gerektiğini sayar. 3. Maddenin (e) fıkrası aynen şöyledir :

«Kütüphanelerle ilgili meselelerin çözümlenmesini sağlayıcı ve kütüphanecilerin haklarını koruyucu tedbirler alır, bunu sağlamak üzere gerekli temas ve incelemelerde bulunur.»

Genel Merkezin bu maddelerin ışığı altında kıyıma uğrayan üyelerini nasıl koruduğunu merak ediyor ve açıklayıcı bilgi bekliyoruz.

Netice olarak şunu ifade etmek isterim ki, Dernek asli görevlerinin en başında gelen görevini yapamamış üyelerini koruyamamış, haklarını arayamamıştır.

Bizce derneğin yapması gereken şeyler şunlardır :

1 — Kıyımlar kamu oyuna Dernek Bülteni, diğer yayın organları ve bildirilerle açıklanmalıdır.

2 — Kıyımlarla ilgili basın toplantısı düzenlenmelidir.

3 — Kıyımların durdurulması için Kültür Bakanlığı ve Kütüphaneler Genel Müdürlüğü ile diyalog kurulmalıdır.

4 — Kütüphaneler Genel Müdürü Haysiyet Divanına verilmeli kıyımları bizzat planladığı tesbit edilirse Dernekten ihraç edilmelidir. Kıyımlar bilgisi dışında cereyan ediyorsa Genel Müdürlükten istifaya zorlanmalıdır.

Teşekkür eder, değerli genel kurul üyelerine saygılar sunarım .

Cihan Akkaş (İzmir Şubesi) :

T.D.K. IX. Olağan Genel Kurul Sayın delegesi, sizleri T.D.K. İzmir Şubesi adına saygıyla selamlarım.

Ülkemizdeki kütüphanelerin ve işlevsel yönden farklılık gösteren bu kütüphanelerde çalışan kütüphanecilerin biçimde farklı, fakat temelde aynı nedenlerden kaynaklanan sorunları olduğu hepimizce bilinmekte ve bu sorunlar yıllardan beri bir söyleşi, bir dertleşme sınırlarını aşmayan kurultaylarda ve benzeri toplantılarda dile getirilmekte, çözüm yolları aranmaya çalışılmaktadır.

Ama gözlemimiz odur ki; bu tür girişimlerden hiçbiri sonuç alınamamıştır ve aynı çizgide gidildiğinde alınamayacağı da açıktır. Salt sorunları ortaya koymak ve bunlara çözüm yolları getirmek yeterli midir? Değildir. Değildir çünkü sorunlarımızın kesin çözümü için gerekli gördüğümüz yasa değişiklikleri ve yeni yasalar getirmek bizim dışımızda bir iştir. Öyleyse yapılması gereken, yasaları çıkaran güçleri harekete geçirmek, onları zorlamaktır. Fakat yine görüyoruz ki geçen yılların bizlere kazandırdığı deneyimlere bakarak bu tür girişimlerden istenilen sonuçlar alınamamıştır. Alınamayacağı da açıktır. Biz kütüphaneciler kendi kabuğumuza çekilip, kendimizi ülke ve toplum sorunlarından soyutladıkça bir baskı unsuru olarak bugün çok yetersiz olan kendi öz gücümüzle haklarımızı alamayız.

Sözlerimizin daha iyi anlaşılması ve sorunlara bir açıklık kazandırmak için konuyu biraz açalım.

Kütüphanelerin toplumsal gelişmedeki yeri ve önemi ülkemizde henüz anlaşılmiş değildir. Bu gerçeğin kavranamamış olması, kütüphanelerimizin çözüm bekleyen sorunları üzerine gerçekçi bir yaklaşımla eğilinmesini engellemekte ve dolayısıyla ülke kalkınmasında yardımcı bir öge olarak kütüphanelerimiz işlev ve yükümlülüklerini yerine getirmemektedir.

Nasıl kütüphanelerimizi bağımsız kuruluşlar olarak ele alamaz. Kütüphanelerimiz ve kütüphaneciliğimiz ile ilgili sorunları eğitim sorunlarından soyutlayamazsak, tüm bu sorunları da genelde toplum ve ülke sorunlarından soyutlayamayız. Bu görüşü reddeden bir tutum ve anlayış içinde olursak biz, kütüphaneciler içinde hizmet verdiğimiz kütüphanelerle birlikte toplumun gerisine düşer, toplumdan tecrit oluruz.

Kütüphaneler amaç değil amaca varmada kullanılan birer araçtır. Bu aracın iyi kullanılmasında etken unsurlardan en önemlisi ise eğitimidir.

Okul Kütüphaneleri :

Okul kütüphanelerini eğitimin bölünmez ve vazgeçilmez bir ögesi olarak benimseyen bir eğitim anlayışının olduğu bir ülkede, o ülke kütüphanelerinin toplum gelişmesinde üzerine düşen işlev ve yükümlülükleri yerine getirmesi beklenemez.

Toplumda var olan eğitimin ereği ve yapısı üzerinde kuşkusuz en büyük etken ekonomik nedenlerdir. Eğitimin üretime veya tüketime dönük olmasını ekonomik koşullar belirler. Yani ekonomik koşullar eğitimin yapısı üzerinde belirleyici rol oynarlar.

Tüketici toplum özelliğini taşıyan toplumumuzda kurulu düzene ve ekonomik yapıya bağımlı olarak geçerli olan eğitim anlayışı da tüketici eğitimidir. Tüketici topluma tüketici bireyler kazandıran onları gereksiz bir takım bilgilerle donatan, kişilerin yetenekleri göz önüne alınmaksızın sürdürülen ve ereği salt bilgi vermek olan bir eğitim anlayışı yanlışır. Bilgi, öğrencilerin okul hayatının düzenlenmesinin doğal bir verimi olmalıdır. Bugün ülkemizde okullar bilginin öğrenciye verildiği, aktarıldığı yerlerdir. Bu bilginin, okulda yapılan çalışmaların gerçeklerle sıkı bir bağlantısı olması gerekir. Yani okulun tüm yapısı toplumsal ve bireysel içgüdülerin gelişmesine yardım etmelidir. Okulun verdiği bilginin yaşamda yararlı olabilmesi, öğren-

cilerin toplumsal ve bireysel içgüdülerini geliştirebilmesi ancak kütüphanenin bu çalışmalara etkin bir şekilde katılmasıyla mümkün olur.

Tüm bu veriler bize çağdaş eğitim anlayışında okul - kütüphane ilişkisinin ve işbirliğinin kaçınılmaz bir zorunluluk olduğunu göstermektedir.

Geri kalmışlıktan kurtulabilmek, gelişmiş ülkeler düzeyine gelebilmek için zorunlu olan yeni buluşlara ve yetişmiş insan gücüne kavuşmak ancak eğitimle mümkün olur. Eğitimin toplum gelişmesinde bu kadar önemli bir etken olmasına karşın, günümüz Türkiye'sinde eğitime gereken önemin verildiğini söylemek güçtür. Tüketici eğitimin uygulandığı ülkemizde eğitim sistemi yetersiz, izlenen eğitim politikası da yanlıştır. Ereği salt bilgi vermek olan bir eğitim anlayışı içinde okul kütüphanelerimizin yeri ne olacaktır? Okul kütüphanelerini çağdaş eğitimin vazgeçilmez bir ögesi olarak gören anlayış ülkemiz için geçerli değildir. Değildir, çünkü; ülkemizde çağdaş eğitimin gerekleri yerine getirilmemektedir. Bireyi gereksiz bilgilerle donatan, öğrenciyi sınıf geçmek ve okul bitirmek için zorunlu olarak ezberciliğe yönelten eğitim anlayışı kütüphaneleri nasıl vazgeçilmez bir öge olarak görebilir? Okur-yazar oranının gelişmiş ülkelere oranla çok düşük olduğu ülkemizde politikacıların eğitim sistemine partizanca bir tutumla yaklaşımları sonucu tutarlı bir eğitim politikası izlenememiştir.

Sonuç olarak ülkemizde okul kütüphanelerinin toplum kalkınmasındaki öneminin anlaşılma-şması ve eğitim politikası saptanırken kütüphanelere yer verilmemesi, kütüphaneciliğimizin temel programdan yoksun oluşu eğitim ve özellikle kütüphanecilikle ilgili yatırımların planlanmasında izlenen yanlış politika ve okul kütüphanelerini çağdaş eğitimin vazgeçilmez bir ögesi olarak gören bir anlayışın olmaması bugün okul kütüphanelerimizi çağdaş hizmet vermekten ve toplumsal gelişmede üzerine düşen işlev ve yükümlülüklerine yerine getirmekten yoksun kılmaktadır.

Üniversite Kütüphaneleri :

Üniversite ve araştırma kütüphanelerimiz toplumun belirli bir kesitine hizmet vermektedirler. Her ne kadar öğretim üyelerinden ve öğrencilerinden oluşan bu kitle toplumun çok küçük bir grubunu oluşturuyorsa da bu topluluğun ülkenin ekonomik ve sosyal geliş-

mesinde önemli rol oynadıkları yadsınamaz. Çünkü ülkemiz gibi geri kalmış veya geri kalmışlık sürecinden kurtulmaya çalışan toplumların gelişmiş ülkeler düzeyine gelebilmeleri veya gelişmiş ülkelere yaklaşım sürecini hızlandırabilmeleri için teknik düzeylerini yükseltmeleri zorunludur. Bu da ancak yeni buluşların ortaya çıkarılmasıyla mümkündür. Yeni buluşları da gerçekleştirecek olanlar araştırmacılar.

İşlevi bilimsel araştırmalara öncülük etmek, araştırmaya yönelmek, bu araştırmanın sonuçlarını yorumlamak, ekonomik, sosyal ve teknolojik gelişmeleri belirlemek ve bunları yaymak olan üniversitelere gerekli materyali sağlayarak üniversitenin ereğinin gerçekleşmesinde ve dolayısıyla ülke kalkınmasında önemli bir yükümlülüğü olan üniversite kütüphaneleri son dönemlerde ülke kalkınmasındaki teknik düzeyi yükseltebilmek için zorunlu olan yeni buluşların yanı sıra yetişmiş insan gücüne duyulan gereksinime sonucu önem kazanmış ve ön plana çıkmıştır.

Fakat ülkemizde bugünkü koşullarda üniversitelerde değil araştırma yapmak, öğrenim özgürlüğü ve can güvenliği bile kalmamıştır. Bu olumsuz koşullara ek olarak üniversite içinde yer alan kütüphanelere üniversite ile ilgili düşünce, tasarım ve bildirimlerde yer verilmeyip bunların dışında bırakılıyorsa, bu kurumların ve bu kurumlarda çalışanların sorunları ele alınmıyorsa, üniversite kütüphanelerindeki merkezleşme hiç değilse fakülte bünyesi içinde sağlanamıyorsa üniversite kütüphanelerimizin bir ikisi dışında kalanların biçimsel veya durağan olması, yani toplumsal gelişmedeki işlev ve yükümlülüklerini yerine getirememesini bir yerde olağan karşılamak zorundayız.

Milli Kütüphane :

Ulusal kültür araştırmalarına olanak sağlayabilmek için her türlü materyali ve temel danışma kaynaklarını toplamak, kütüphaneler arasında kataloglama ve düzenlemede ulusal birliği oluşturmak ve ülke kütüphaneciliğinin gelişmesine öncülük etmek gibi önemli işlev ve yükümlülükleri olan Milli Kütüphaneler üzerine düşen bu işlev ve yükümlülükleri yerine getirdikleri oranda ülkenin kültürel, teknik ve ekonomik yönden gelişmesine katkıda bulunurlar. Milli Kütüphaneler genel deyişimiyle Derleme Yasası'ndan yararlandıkları için ülke içindeki basılı her türlü materyali toplamakta güçlük çek-

mezler. Oluşan koleksiyonu derleyerek, araştırmacıların yararlanmasına sunmak ve o ülkenin bilim, sanat ve kültürel değerlerini gelecek kuşaklara aktarmak ereğiyle korumak Milli kütüphanelerin yükümlülükleri arasındadır. Milli kütüphanelerin işlev ve yükümlülüklerini belirlemek için verdiğimiz bu genel verilerin ışığında Milli Kütüphanenin bu günkü durumunu ele alıp incelemekte yarar vardır.

Ülkemizde bugün kütüphanelerimiz ve kütüphaneciliğimiz önemli sorunlarla karşı karşıyadır. Kütüphaneler arası kataloglama ve sınıflamada ulusal birliği gerçekleştirmekle yükümlü bulunan Milli Kütüphane, aynı zamanda bu işbirliğinin de merkezi durumundadır. Oysa sözünü ettiğimiz kütüphaneler arası ulusal birliğin oluşturulması bugün için söz konusu olmadığı gibi, ortak kataloglama ve sınıflamaya gitmenin de daha çok zaman alacağı ortadadır.

Diğer bir sorun Basma Yazı ve Resimleri Derleme Yasası'dır. Aynı zamanda Ankara derlemesini derleyen ve yürüten Milli Kütüphane, yürürlükteki yasanın yetersiz olması nedeniyle derleme çalışmalarının önüne geçemediğinden basılı gereçlerin tümünü toplayamadığı gibi, Basma Yazı ve Resimleri Derleme Yasası'nın salt basılı gereçlerin derlenmesine olanak verilmemesi nedeniyle müzik, fotoğraf sinema eserleriyle plaklar ve körler için çoğaltılan eserlerin derlemesini de yapamamaktadır. Bu eksikliğin giderilmesi ereğiyle 1955 yılında bir taslak olarak hazırlanan Fikir ve Sanat Eserlerini Derleme Yasası tasarısı da gerçekleşmemiştir. İstatistikler konusunda da Milli Kütüphane'de henüz yeterli bir çalışma yoktur. Yabancı ülkelerde Türkiye ve Türklerle ilgili yayınlanmış kitap ve belgelerin sağlanmasında büyük eksiklikler vardır. Bu kitap ve belgeler henüz kesin olarak saptanamadığından, bu eksikliklerin tamamlanması bugün için mümkün görülmemektedir. Milli Kütüphanenin yabancı yayınlar konusunda izlediği yanlış politika sonucu ereğiyle ilgisi olmayan yabancı yayınlar kütüphane raflarını ve depolarını doldurmuş, toplanması gereken eserleri bırakınız, toplanmasını gereken eserlerin henüz kesin bir listesi dahi yapılmamıştır.

Toplumun belirli bir kesitiyle ilişkisi olan Milli Kütüphane çalışmalarını üniversite ve yüksek öğrenim kurumları öğretim üyeleri ve öğrencileriyle, araştırmacılara yöneltmiş bir kuruluştur. Ülkemiz için Milli Kütüphanenin yapacağı çalışmalar çok önemlidir. Fakat ne yazık ki, okuma alışkanlığı kazanamamış ve araştırmacı sayısı çok az olan

Türkiye'de Milli Kütüphaneye önemli yükümlülükler düşmesine karşın, araştırma kütüphanesi olarak verdiği hizmet ve ortamın sınırlı olması nedeniyle Milli Kütüphane üstlendiği yükümlülükleri yeterince yerine getirememekte, toplum ve ülke kalkınmasına etkin olarak katılamamaktadır.

Özel Kütüphaneler :

Ülkemizdeki özel kütüphanelere gelince; birer bilgi-bilim merkezi olarak çalışan özel kütüphanelerin, bilginin üretilmesinde ve dolayısıyla dışardan bilgi alan ülke durumundan bilgi üreten ülke aşamasına geçen ülkemiz için önemi yadsınamaz. Yeni buluşların ülke kalkınmasındaki önemi gözlenecek olursa, bu yeni buluşları gerçekleştirecek olan araştırmacıların ve araştırma merkezlerinin önemi de anlaşılabilir olur. Fakat, ülkemizdeki bilgi-bilim merkezlerinin gerek nitelik ve gerekse nicelik yönünden yeterli olduğunu söylemek güçtür.

Tüm grup ve kuruluşlar içinde kütüphanelerin oluşturulması ve bunların hepsinin birer bilgi-bilim merkez olarak hizmet verecek düzeye gelmeleri ve bu yolla ülke kalkınmasında üzerlerine düşen yükümlülükleri yerine getirmeleri özlenen, beklenen bir durumdur. Biz bu söylediklerimizle kütüphanesi olmayan kuruluş ve derneklerin, ülke kalkınmasında üzerlerine düşen yükümlülüğü karşılayabilecek düzeyde bir kütüphaneye sahip olmalarını isterken, bu sözümüzün öncelikle bir kütüphaneden yoksun olan T.K.D.'ne yönelik olduğunu da bu arada vurgulayalım.

Özel kütüphanelerin toplum gelişmesindeki önemi salt bu saydıklarımızla sınırlandırılmaz. Kamu kuruluşları içinde yer alan hastanelerin ve ceza evlerinin toplumun her kesitine, değişik sınıflardaki bireylere - hiç temenni etmediğimiz halde - açık olduğu ve türüne göre belli bir hizmet verdiği düşünülürse bu kurumlardaki kütüphanelerin toplum gelişmesinde ne denli önemli olduğu ortaya çıkar. Hastanelerde yatan hastaların, ceza evlerinde bulunan mahkum ve tutukluların en büyük sorunlarından birisi olan, hiçbir şey yapmaksızın geçen boş zamanlarını olumlu bir şekilde değerlendirerek, gerek bireysel ve gerekse toplumsal baskılardan kurtulmalarını mümkün kılacak kitabın ve dolayısıyla kütüphanelerin önemli, tıp alanında kitapla tedavi yöntemi benimsenmesine karşın hala anlaşılabilir değildir. Doğal olarak bu anlayış genelde toplumumuzda kütüphaneler konusunda geçerli olan düşünceyle bağlantılıdır.

Halk Kütüphaneleri :

Halk kütüphanelerini diğer tür kütüphanelerden ayıran en büyük özelliği okuyucu kitlesinin birçok yönlerden değişik özellikler taşımasıdır. Belirli bir okuyucu kitlesinin olmaması, toplumun her kesitinden her yaşta okuyucunun bulunması ve bunların bireysel uğraşlarının, sosyal ve kültürel çalışmalarının yanısıra özel ilgi alanları ile ilgili olarak kendi yetenek ve deneyimlerine uygun düşen gereksinimleri karşılamak ereğiyle kütüphaneye gelmeleri, halk kütüphanelerine koleksiyon oluşturmada büyük bir yükümlülük yüklemiştir. Kütüphanede bulunan koleksiyonu, onlardan yararlanacak olan okuyucuların gereksinimlerini nitelik ve nicelik olarak karşılayabilecek duruma getirmek, oluşan bu koleksiyondan ve diğer bilgi kaynaklarından tam anlamıyla yararlanılmasını sağlamak için okuyucuların eğitim düzeyini ve sosyal olanaklarını belirli bir düzeye getirmek halk kütüphanelerinin başlıca ereğidir.

Bu verilerin ışığında halk kütüphanelerini şöyle tanımlayabiliriz: Geniş ölçüde toplum eğitimi gerçekleştirerek, bulunduğu bölgenin kültürel, ekonomik, sosyal ve teknik yönden gelişmesinde aracı olan, okuyucular arasında din, dil, ırk, yaş ve cins ayırımı gözetmeksizin hangi sosyal sınıftan olursa olsun Anayasanın öngördüğü biçimde sosyal eşitlik ilkesini benimsiyerek, gerek okuyucular üzerinde gerekse kitaplarda hiçbir ayırıma, sınırlandırmaya gitmeyen, baskı ve sınıflama yapmayan, parasal karşılık beklemeden bireye ve topluma üretime dönük hizmet veren kuruluştur.

Toplumun sosyal, kültürel, ekonomik ve teknik yönden gelişmesinde öncü görev üstlenmiş olan halk kütüphanelerinin bu görevini yerine getirdiğini söylemek bugün için ülkemiz koşullarında olanaksızdır. Halk kütüphanelerinin işlev ve yükümlülüklerini yerine getirebilmesi, bulunduğu bölgenin kültürel, sosyal, ekonomik ve teknik alanlarda gelişmesine yardımcı olabilmesi için herşeyden önce Halk Kütüphaneleri Yasası'nın çıkarılması gerekir. Halk Kütüphanelerinin tanımlandığı, erek ve işlevlerinin belirlendiği yönetim örgütünün açıklıkla saptandığı yöresel bir kuruluş olması nedeniyle halk kütüphanelerinin ilgili yönetim makamının onayı sağlanarak yöresel bir denetime ve yöresel bir bütçeye bağlanmasının gerçekleştirildiği, bu kütüphanelerde çalışan personelin ve o oranda verimli hizmet vermelerini sağlayacak olanların getirildiği kütüphanecilerin çalışma ve girişimlerini engelleyen yasaların yürürlükten kaldırılarak,

yerlerine daha işlevsel günün gereksinmelerini karşılayabilecek düzeyde maddelerin kapsamına alındığı bir halk kütüphaneleri yasası sorunların tümüne olmasa dahi birçok soruna çözüm getirebilir.

Eğer bir kütüphanenin koleksiyonu okuyucu kitlesinden gelen istemleri karşılayamayacak durumdaysa, hizmet verdiği yapılar yetersizse, personeli mesleki eğitim görmemiş, bilgi ve deneyimden yoksunsa, ödenekler çağdaş kütüphane hizmeti vermeye yeterli olmuyorsa, yönetim merkezileştirilmemişse ve o ülkenin kütüphaneleri ile ilgili bir yasa yürürlükte değilse bireyin yaşam boyu öğrenmeyi sürdürme istemine ve zorunluluğuna o toplum inanmıyor demektir.

Sorunlarımız çoktur, öyle ki bu sorunlar yıllardır çeşitli yer ve zamanlarda dile getirilmiş, çözümler önerilmiş, bazı girişimlerde bulunulmuş ama istenilen sonuçlar alınmamıştır. Geçen yıllarla birlik te sorunlar da çoğalmış, daha bir büyümüştür. Öyle ki yara kangrene dönüşmüş ama bizler hala alışlagelmiş, sonuç vermekten çok uzak bir takım yöntemler üzerinde ısrar etmişiz, daha başka yöntemlere yönelmemiş, bundan kaçınmışız.

Haklar verilmez, alınır. Eğer biz haklarımızı almak için müca dele etmezsek hiç kimse, bu sizin hakkınızdır diyerek bağışta bulunmaz. Denemişiz; kütüphane haftalarında, kurultaylarda ve benzeri toplantılarda, seminerlerde sorunlarımızı dile getirmişiz, yasa koyucuları bir ölçüde uyarmaya, yardımcı olmalarını istemeye çalışmışız. Ama olmamış. Merkez yönetim yıllardan beri sürdürdüğü pasif çalışma tarzı, biz kütüphanecileri de pasifleştirmiş ve onlar üzerinde denetleyici, zorlayıcı işlevimizi yerine getirememişiz. Ama artık bu sorumsuzca gidiş değişmelidir.

Biz, T.K.D. İzmir şubesi olarak diyoruz ki;

Biz kütüphaneciler toplumsal gelişmede çok önemli işlevler yüklenmiş olan kütüphanelerimizin üzerine düşen işlev ve yükümlülükleri yerine getirmeleri ancak ve ancak kütüphaneler hakkında toplumumuzda yaygın olan anlayışın değişmesi ve kütüphanelerin toplum gelişmesindeki yeri ve öneminin anlaşılmasıyla mümkün olacaktır. Bu da bir süreç sorunudur. Fakat bu oluşumun sürecini hızlandırmak da biz kütüphanecilere düşmektedir. Ancak o zaman ereğe ulaşabilir ve yetersiz olan kütüphanelerimiz toplum gelişmesindeki öncü işlevini yerine getirerek, toplumun sosyal, kültürel, ekonomik ve teknik yönden gelişmesine yardımcı olabilir.

Bu süreç nasıl hızlandırılır? İşte açıklık getirilmesi gereken en önemli sorun budur.

Kitlelerin daha iyi yaşam koşullarına kavuşması, demokratik haklara sahip olması, mesleki sorunların çözümü, elde edilen hakların sonuna kadar korunması ve daha ileri ekonomik, demokratik hakların elde edilmesi doğrultusunda mücadele etmek ancak örgütsel bağımsızlıklarına sahip çeşitli meslek örgütlerinin dayanışması ile mümkündür. Bu nedenle biz kütüphaneciler kendi sorunlarımızı toplum sorunlarından, soyutlamadan, toplumun sorunları ile ilgili olarak diğer demokratik kitle örgütleriyle işbirliğine giderek kendi ekonomik ve demokratik haklarımızı alma yolunda mücadele etmemiz zorunludur. Ancak bu mücadele şekli ile yıllardır üst üste yığılarak büyüyen sorunlarımıza çözüm getirir, kazandığımız hakları sonuna dek korur ve daha ileri ekonomik, demokratik hakların elde edilmesi doğrultusunda mücadele edebiliriz.

Ancak bu yolla çözümleneceğine inandığımız sorunlarımızı şöyle sıralayabiliriz.

1 — Uygulanan kütüphane yönetmeliklerinin yetersiz, istem ve gereksinmelere yanıt vermekten uzak olması, kütüphanelerin tanımlandığı, erek ve işlevlerinin belirlendiği, yönetim örgütünün açıklıkla saptandığı ve kütüphanecilere yeterli düzeyde olanakların sağlandığı yasaların çıkarılmasını zorunlu kılmaktadır. Bunları şöyle sıralayabiliriz :

- a — Kütüphaneler Yasası'nın çıkarılması,
- b — Halk Kütüphaneleri Yasası'nın çıkarılması,
- c — Açıklıktan yoksun olan ve çok yetersiz kalan Okul Kütüphaneleri Yönetmeliği'nin değiştirilmesi,
- ç — 1050 sayılı Muhasebe-i Umumiye Kanununa bağlı Ayniyat Talimatnamesi'nin yürürlükten kaldırılması,
- d — Derleme Yasası'nın değiştirilmesi ve günün istem ve gereksinmelerine yanıt verebilecek duruma getirilmesi,
- e — Kefalet ödeneğinin kaldırılması, kesilenlerin geri verilmesi,
- f — Üzerinde çalışmaların sürdürüldüğü Üniversiteler Yasası'na üniversite kütüphaneleri ve kütüphanecileriyle ilgili so-

runları çözümleyebilecek önlemleri kapsayan maddelerin yasa kapsamına alınması,

g — 1961 Kütüphaneler Komitesi Raporu'nda alınan karara uyularak çocuk kütüphanelerinin halk kütüphaneleri içinde yer almasının sağlanması.

2 — Kütüphanelerimizin yeterli hizmet vermesini sağlayacak parasal olanakların sağlanması, ödeneklerin arttırılması.

3 — Kütüphane türü ayırımı yapılmaksızın kütüphanecilerin parasal olanaklarının arttırılması.

4 — Kütüphanecilerin belli bir kütüphane türü üzerinde uzmanlaşmalarının sağlanması ve halk kütüphanelerindeki mesleki eğitim görmüş kütüphaneci yetersizliği sorununa bir ölçüde çözüm getirmesi yönünden kütüphanecilik bölümlerinde izlenen eğitim politikasının değiştirilmesi, birinci yılın genel verilere ayrılması ve bu yılın sonunda öğrencilerin, saptanacak belirli kurallara göre belli bir kütüphane türü üzerinde öğrenim yapmaları.

5 — Kütüphanelerimizin yönetim örgütünün saptanması, sorumlu makam ve yerin belirlenmesi.

6 — Çağdaş kütüphane hizmeti vermeye yeterli kütüphane yapılarının gerçekleştirilmesi için ileriye dönük uzun süreli planların yapılması.

Ana hatlarıyla, kabaca sıralamaya çalıştığımız bu sorunların çözümlenmesi ve ülkemizde kütüphanelerin bugünkü yetersiz durumdan çıkarılarak, toplum kalkınmasında üzerine düşen işlev ve yükümlülükleri yerine getirmesi, ancak daha önce vurguladığımız gibi, demokratik kitle örgütleriyle sağlanacak olan işbirliğiyle mümkün olacaktır.

Bugünkü koşullarda ivedilikle üzerine gidilmesi gereken birincil sorun; memurların grevli, toplu sözleşmeli sendikalaşma hakkını alabilmesi için örgütsel bağımsızlığa sahip derneğimizin demokratik kitle örgütlerince sürdürülen, bu mücadelede yerini alması ve üzerine düşeni yapmasıdır. Güçlerin birleştirilmesiyle kazanılacak olan grevli, toplu sözleşmeli sendikalaşma hakkı memur hareketini çok güçlendirecek ve dolayısıyla genelde memurların, özelde kütüphanecilerin örgütlenmesi ve bu örgütlenmenin sağlam temeller üzerinde yükselmesiyle güçlü bir baskı grubu oluşacak ve bu güçten kay-

naklanan girişimlerle sorunlara kısa sürede çözümler getirmek mümkün olacaktır.

Kütüphaneciler Derneği'nin bu mücadelede aktif olarak savaşıma vermesi, toplum sorunlarında halkın yanında yer alması biz kütüphanecilerin sesini ülke düzeyinde duyurmasına ve belli bir aşamadan sonra sonra da diğer demokratik kitle örgütlerinin bizlerin sorunlarına eğilmelerini getirecektir.

Fakat, demokratik kitle örgütleriyle yapılacak böyle bir işbirliği belirli ilkeler üzerine oturtulmazsa gelecekte düşünülmesi kaçınılmaz yanlışlıklar biz kütüphanecilerin ekonomik, politik ve ideolojik mücadelesini yanlış yollara kanalize edebilecek ve sonuç olarak da mücadelemizde bazı sapmalara yol açacaktır. Bu nedenle bu ilkelerin bugünden saptanması ve saptanan bu ilkelerden kesinlikle hiç bir ödün vermeden mücadelenin sürdürülmesi zorunludur.

Demokratik kitle örgütleri kitlesinin özlük isteklerini halkların genel asgari hedefleri ile içiçe ele almak zorundadır. Bu nedenle mücadelemiz;

Antiemperyalist, antifaşist, antişövenist ülkeler doğrultusunda olacak ve her geçen gün yükselen mücadelemiz ekonomik, politik ve ideolojik olarak başarıya ulaşacaktır.

Ahmet Gürlek (İzmir Şubesi) :

Sayın Başkanlık Divanı, Kongrenin çok sayın üyeleri,

Burada fazla vaktinizi almak istemiyorum. Benden önceki konuşmacılar söylemek istediğim bir çok konulara değindiler. Yalnız ben burada 1-2 küçük noktaya değinmek istiyorum.

Birincisi ve inandığımız en büyük ölçüde yapmamız gereken bir nokta var. Derneğimizin toplum içinde etkili olmasını ve bu uğurda büyük çaba sarfetmemiz gerektiğine inanıyorum. Burada baktığımız zaman son 10-15 yıl içerisinde Derneğimizin mesleki yoğunlarının çok az olduğunu, bunun 10-12 yi geçmediğini görüyoruz ve bir kütüphanecinin toplumda etkili olabilmesi ve toplumda bir yerinin olduğunu kanıtlayabilmesi için kendisinin yetiştirilmesi gerekir. Aldığı bilgilerle ve çağın gerisinde olarak yaptığı çabalarla kütüphanecilik mesleğini ileriye götüremeyeceğiz.

Genel Merkezin çalışma raporunu incelediğimizde bu uğurda

çalışmanın olmadığını görüyoruz. Bizim önerimiz burdan seçilecek yeni Gn. Merkez Yönetim Kurulu'nun bu tür bilimsel yayınlara ağırlık vermesidir. Yine bu sözümle beraber bir şeyi daha vurgulamak istiyorum.

Burada bir mesleğin toplumda kabul edilmesi için geniş bir propagandaya gerek vardır. Gn. Kurulun çalışmalarına başladığı 2 gün içinde görüyoruz ki ne bir TRT'den, ne bir basın kuruluşundan temsilcinin olmadığı ve gerekli basına aksettirilmediği ve her sene bu kurtayda kendi sorunlarımızı kendimizin dinlediğini, topluma bunu mal edemediğimizi görüyoruz. Bu bir şeyin çözeceğini sorunların halledeceğine inanmıyoruz. Bu çabalarla ve çalışma raporunda bu tür çabalara geniş yer verilmediğini üzüntüyle müşahade etmiş oluyoruz.

Yine diğer bir konu: 1979 yılının çocuk yılı olması nedeniyle istedik ki çalışma raporunda Ulusal Çocuk Yayınları Yarışması açılışın ve çok kısır olan çok az olan çocuk edebiyatı yayınlarının, çocuk yayınlarının daha geniş ve bu yarışma sonunda ortaya çıkacak eserlerin de toplumumuza, kütüphanelerimize mal edilmesini isterdik.

Diğer önemli bir konu şu oluyor. Bizden önceki arkadaşlar gine buna değindiler. Sayın eski Genel Müdürümüz Abdülkadir Bey'de değindiler. Bir arkadaşımızın Tunceliye, kıyıma uğrayarak diğer bir arkadaşımızın deyimiyle, memur olarak, kütüphaneci olarak - afe-dersiniz - atandığını ifade ettiler. Biz, önce memur, sonra kütüphaneci, biz istiyoruz ki hiç bir arkadaşımızın bu tür olaylara, hele sayımızın Türkiye'de çok az olan ve tanınmamış bu mesleğin gelişmekte olan çabaları içerisinde böyle bir duruma düşmemizi hiç bir zaman gönülden istemiyoruz. Yalnız aynı kurumda çalışan bir arkadaşımızın aynı fakülte, aynı bölümden mezun olduğu halde bir arkadaşımızın kütüphaneci, müdür olarak çalışıp Tunceli'yede kütüphaneci olarak atanması yanında aynı kurumda biraz önce değindiğim gibi aynı bölümden bir arkadaşımızın memur kadrosunda çalışıp 2 yıl terfi edememe karşısında başka bir kurum kütüphanesine geçtiğini de neyle ifade ederiz? Demek ki bir şeyi söylerken bir camiada, bir toplumda bütün arkadaşlara aynı muamele yapılmasını istiyoruz. Bunun için polemikler yapılmasın. Bir mesleğin gelişmesi, bunların dışında tutulmasıyla topluma bir takım bu meslek dalında bir şeyler vermekle gelişecektir.

Hepinize saygılar sunarım.

İ. Ali Sarar (Eskişehir Şubesi) :

Eskişehir TKD Şube başkanı olarak arkadaşlarım adına tümünü zü gönülden gelen sevgilerle saygılarla önce selâmlarım. Huzurlarınızda çok zamanınızı almayacağım. Vakit çok dar. Değınilmesi gereken ve bazı arkadaşlarımızın değınmedikleri noktalara kısa değınmek istiyorum müsaade ederseniz.

Bunlardan 1. cisi: Her yıl Bakanlığımızca kütüphanelere kitap satın alınması için ödenek gönderilmekte, kütüphanelerin ihtiyaç duyduğu kitapların çoğunu il dahilindeki kitapçılardan bulma olanağı olmamakta, bu paraların harcanılmasında güçlük çekilmektedir. Şunu öneriyoruz : Derneğımızden Ankara, İstanbul'daki kitapçılardan temini mümkün olmayan kitapların temini yoluna gidilmesi, kitap seçimi ve satın alınmasını Bakanlığımızın yürütmesini istiyoruz. 2. bir şık: Gezici kütüphane mevcut koleksiyonumuz çok yetersiz. Bizde var olanlar için konuşuyorum. Hizmetini aksatmaktadır. Bu iş kanımızca çok önemlidir. Çünkü bu işle, bu davayla köylere gideceğiz, kentlere gideceğiz. Bilgiyi, uygarlığı götüreceğiz. Medeniyeti götüreceğiz, halkı aydınlatacağız. Yoksa ne denli halkı aydınlatabilirsin? Köylüye ışık götürmezsen, kitap götürmezsen ne denli onu gün ışığına çıkarabilirsin? İçimiz bu konuda yanıktır. Biz bunun, yıllarca çeken acının ızdırabın sonunda bir araba temin edebildik. Ama içinde kitabı yok. Bundan yakınıyoruz ve Derneğımızden, yöneticilerden bunu öneriyoruz. Bu konuda bize halkın gün ışığına, bilince varacak, demokratik sosyal düzeni anlatacak kitapların temini için öneride bulunuyoruz.

3. bir şık : Halkımızın geçim kaynağı Anadolunun ortası bir bozkır kentidir. Bu kentte geçim kaynağını tarım ve hayvancılık teşkil etmektedir. Bu konuda - tarım, hayvancılık konusunda - broşürler, kitaplar çok azdır, gezici kitaplığımızda. Halkın anlayabileceği dilden yeni kitapların teminini kolleksiyonları, okuyucu yönünden yararlı olacağına inanıyoruz ve öneriyoruz. Bu kitapların bu denli kitapların bize temin edilmesini öneriyoruz.

Yanı sıra çocuk kütüphanelerinde çalışan kütüphaneci arkadaşlarımıza ek tazminat ödenmemektedir. Bundan dolayı kütüphanecilik mesleğinin cazip hale getirilmesini, meslekten ayrılmamalarını öneriyoruz. Daha önceki arkadaşlarımız da buna değındiler.

Bizim diğeri bir konumuz : Bir çok okul kütüphanelerimiz var. Bağımsızlık kazanılması konusunda gereken işlemlerin alınmasını istirham ediyoruz.

Eskişehir'e ait bir derdimiz var. Eskişehir'de bir halk kitaplığı var. Bunun yanı sıra 4 tane üniversite kitaplığı var. Kütüphanede sandalye bulmak çok büyük sorundur. Kavgalara, bir takım olaylara neden olmaktadır. İkinci bir Halk kitaplığı kurulması için bir Yunus Emre Vakfını kurduk. 30 yıldan buyana Eskişehir'de Kültür Sanat faaliyetleri olarak bilhassa hemşehrimiz büyük Yunus'un, Nasrettin Hoca'nın, Seyyit Battal Gazi'nin ve İnönü Zaferlerinin günleri olarak haftaları olarak bilimsel seminerler hazırlamaktayız. Bu seminerler (6 kez) 6 yıldan beri olmakta ve yayınlanmaktadır. Biz öneriyoruz sayın Başkandan, Yönetim Kurulundan ve Bakanlığımızdan, Gn. Md.lüğümüzden, arsasını temin ettik. 2. bir halk kitaplığını öneriyoruz. 300 bini aşkın bir şehir, bir kent için,

Başka sorun arkadaşlarım. Kültür Bakanlığınca okul kitaplığına gönderilen genellikle çocukların seviyelerine göre olmuyor. Örneğin : Bir lise kitaplığına ilk okul çağındaki çocuklara ait kitaplar gönderiliyor ve bir yararı olmuyor. Bu durumun ayarlanmasını öneriyoruz.

Diğeri bir nokta 1978 mali yılından itibaren gezici kütüphanemizde görevli şoför ve gezici memurumuz yolluklarını alamıyorlar. Bu konuda da bunların yolluklarını almasını, haklarını bulmasını öneriyoruz. Beni dinlediğiniz için, sabrınızı taşırdığım için gönülden gelen sevgilerle tümünüzü kutluyorum, selâmlıyorum, sağolun var olun.

Fatma Gümüş (Ordu Şubesi Başkanı) :

Sayın Kurultay Başkanlığı ve Delege Arkadaşlarım,

• Ordu İli Türk Kütüphaneciler Derneği şube delegesi olarak tümünüze selamlar ve saygılar... Bizler Anadolunun çeşitli il ve ilçelerinden toplanıp geldik Ankara'ya. Amacımız genç kütüphaneciliğimize örgütlenme bilinciye birşeyler katmak, uygulamadan doğan sorunlarımızı çözüm için dile getirmektir. Şimdiye değin özellikle son iki kurultayda bol övgü bol alkış ve sonuç olarak hiçten başka bir kazancımız olmadı. Türk Kütüphaneciler Derneği son yıllardaki uygulamasıyla içine dönük kapalı bağnaz ve çağın dışında bir yapıyla

bugüne ulaştı. Öz cümleyle söyleyecek olursak son yıllardaki örgütçülüğümüz zaman, emek ve değer yitirmekten öteye geçememiş çağın gerisinde ilkel bir yapı sergilemiştir diyebiliriz. Bu nedenle konuşmamı çağdaş örgütçülük ve çağdaş örgütlenmeye yönelik sürdüreceğim.

Yaşadığımız çağ hızlı bir gelişim süreci içindedir. Sosyal, ekonomik, politik yönden çağların açılıp çağların kapandığı bir süreç içinde yaşamaktayız. Bu değişiklikler toplumları peşine takıp sürüklemektedir. Kültür ve eğitim tanım ve yorumlama açısından çeşitli boyutlar kazanmakta, bu değişme ve gelişme sürecine koşut olarak örgütlü yaşamının örgütlü çalışmanın gereği ve yararları kendini bir kez daha kabul ettirmektedir. Özetle örgütlenmek bilinçli ve çağa uygun örgütlenmek zorunludur.

Bugün Türkiye'de yukarıda belirtilen şekilde çalışan örgütlerimiz vardır. Örgütler kendi yapılarını yeniledikleri gibi ortak amaçlı başka örgütlerde eylem birliği oluşturmaktadırlar. Biz iki yıldır Türk Kütüphaneciler Derneğinin değil böyle bir eylemde bulunduğunu görmek gerek T.R.T. de gerek basında varlığına bile tanık olamadık. Derneğimizin bir şube başkanı olarıktan görüşüm şudur. Bizler taşrada üç beş kütüphaneci ve üç beş yandaşımızla bir örgüt kuruyoruz zayıf, cılız ve sessiz bir örgüt oysa bizler Kütüphaneci olarak eğitim, öğretim, kültür ve sanat basın ve yayın gibi konular dışında kalamayız. Kültür tanımının geniş boyutlara ulaştığı günümüzde Kütüphane ve Kütüphaneciler bu tanımın dışına taşamazlar. İlkel dinlerden tutunuzda dinsizliğe, kabataş devrinden alınızda uzay çağının teknolojik bilimsel gelişmelerine değin tüm olgular kültür tanımını içine girerken biz kütüphaneciler bir küçük nokta kadar kalıyoruz. Belirtmek istediğim şudur ki örgütlenmemizin kültür tanımı içinde sanat eğitim ve öğretimi de kapsar şekilde yeniden ele alınması, boyutlarının ve içeriğinin genişletilmesi diğer kitle örgütleriyle yeri geldiğinde eylem birliği yapılması şeklindedir.

Türk Kütüphaneciler Derneği tüzüğünde üyelerinin özlük haklarını korumakla ilgili maddeler de var isede her ne hikmetse bu maddelerin üzerinde durulduğu görülmemiştir. Kütüphaneciyi bir memur saymayan, memurların özlük hakları arasında kütüphaneciyi göremeyen bir çok konularda kütüphanecilerin sonradan akla gelmelerine neden olan düşüncüyü nasıl yorumlayabiliriz. Bugün bir çok örgütler üyelerinin grevli toplu sözleşmeli sendikal haklara ka-

vuşması için üst mercileri zorlamaktadırlar. Bu doğa üssü bir hakta değildir. Tüm dünyada grevli ve toplu sözleşmeli hakkı olmayan sekiz ülke vardır bunlardan birisi de Türkiye'deki memurlardır. Durum bir şansızlıktır. Hangi memur vardır ki bu haktan yararlanmak istemesin. Hakkı kullanmaya gelince belki herkesten çok öne atılırız. Hakkın kazanılmasında da aynı hareketi yaparsak kullanmaya da yüzümüz olur. Memur olarak bir başka güncel sorunumuz da anayasa ve yasalarda belirlenen sosyal güvenlik kurumlarıyla olan ilişkilerimizdir. Meyak ve Emekli sandığı bu düşünceden doğmuştur. Ancak uygulamaya bakıldığında sekiz yıldan beri kesilen meyaklarımızın nasıl ve nice olduğu bizlerce bilinmemektedir. Bir yıl içerisinde yasalaşması gereken meyak hala yasalaşmamıştır. Bu paraları kimler kullanmaktadır. Ev sahiplerinin memuru küçümser gözlerle görerek kira için pazarlık yapmadığı memurun konut sorununu mu çözümlenmiştir. Çocuklarını konuya komşuya bırakan ehliyetsiz ellere bırakan ya da anneanne, babaannelere yük yapan, kadın çalışanların kreş sorunlarına mı el atılmıştır. Emekli Sandığına gelince yasalarını yapan bizleriz elimize bile geçmeden kesilen paralarla bu sandığın üyesiyiz acaba sandığın yatırımları olan tatil köylerinde izin geçirebiliyormuyuz. Ankara'daki Stad Otelinin önünden geçebiliyormuyuz.

Örnekleri çoğaltabiliriz. Türk Kütüphaneciler Derneği bizim görebildiğimiz kadarıyla bu sorunlarımız üzerinde de eğilmeliydi hiç olmazsa yeni gelecek yönetimden istemiş olalım.

Türk Kütüphaneciler Derneği tüzüğünde çağdaş kütüphanecilik deyimi bile vardır. Şimdi soralım son yıllarda sürekli giden ya da götürülmek istenen kütüphanecilik anlayışı karşısına geçip örgüt olarak ne yapmışız kütüphanelere bakalım. Kütüphanelere Bakanlıkça satın alınıp gönderilen kitaplara bakalım bu konuda hazırlanmış yönetmeliklere bakalım. Çağdaş kütüphanecilik nerde biz nerde kalmışız. Halk Kütüphaneciliği nerde biz nerde kalmışız. Bir yığın tutucu şoven orta çağ düşüncesine yatkın yazar ve yapıtları raflarımızda dizi dizi yer almışlar. Bir yazarın tüm yapıtları hemde üçer beşer, bizlerin alınterimizden alınan vergilerle doldurulmuş kütüphaneler. Oysa Anayasa, yasalar gerek basın özgürlüğünü sansür yetkisini belirlemişken bizde yasa üstü güçler oluşturulmuştur. Anayasada din, dil, cins, ırk, felsefi düşünce ve inanç ayırımına yer verilmezken halk kütüphanelerinde oluşturulan bu koleksiyonlar tersine bir gidişi göstermiştir. Ankara taşradan uzaktır halkın dilek ve istekleri-

ni serzenişlerini taşrada bizler göğüslemekteyiz hele bir gezici araba ile kitap dağıtmaya çıkan köylere yumruklar gibi indığını hissedeceksiniz sitem dolu bakışların yüreğinize. Acı gerçektir ki Türk Kütüphaneciliği çağdaşlaşmak yerine çağın gerisine kaydırılmak halkı ürkütmüş bilimsellikten halkın dilek ve gereksinmelerinden uzak kalmıştır. Yasalara demokratik hak ve özgürlüklere bağlı kalmaya çalışanlarımız ise siyasilerin hatta ajan tutulan çalışma arkadaşlarımızın çiğneği olmuşlardı. Buraya kadar söylenenleri de özetleyelim meyak, kefalet aidatı, ayniyat talimatnamesi, 2490 Emekli sandığı çıkarılan bazı yönetmelikler iş etkinliğini azaltmak çağın dışında kalmak sosyal güvenliklerimizi engellemek kimi zamanda anayasa ile çatışmaları bakımından üzerinde durulacak konulardır. Türk Kütüphaneciler Derneğinin sendikalaşma hakkımızla beraber bu konular üzerinde durmasını da önermekteyiz.

Yine Türk Kütüphaneciler Derneği tüzüğünde meslektaşlarımıza za burslar sağlanması düşüncesi vardır. Bu cümleden olarak dış ülkelerle yapılan kültür anlaşmaları ışığı altında diğer ülkelerdeki kütüphanecilik uygulamaları gözden geçirilmeli kütüphanecilerin dış dünya kütüphanecilik uygulamalarını tanımalarına olanak hazırlanmalıdır.

Türk Kütüphaneciler Derneği üyelerinin özlük haklarını korurken yasalardaki tayin ve terfilerin başarı sicil ve kıdem durumlarına uyup uymadığını da araştırmalıdır. Daha önceleri yapılan uygulamalarda görülmüştür ki dereceli müdürlükler, dış ülke gezileri, üst görev kazananlar başarı sicil ve kıdem durumu dikkate alınmaksızın başka düşünceleri geçerli kılınmıştır.

Kütüphanelerimizde görev alan öğretmen kütüphaneciler ana okulu öğretmeni statüsünde oldukları ve eğitim öğretim hizmeti sınıfına girdikleri halde ek ders ücreti hakkından yararlanamamışlardır. Bir zamanlar sınıf okutan öğretmenlerle kütüphaneci öğretmenler arasındaki yaratılan ayrıcalıklar nedeniyle yetişmiş elemanlarımızı yitirdiğimiz olmuştur. Konu üzerinde örgütün özenle durmasında yarar görmekteyiz.

Bir başka konu da 1979 dünya çocuk yılına şimdiden hazırlanmamız, özellikle çocuk yayınlarının azlığı ve kırsılığı dikkate alınarak bu yolda programlı bir girişime başlamamızın gerektiğidir. Sözümüz sonunda Bakanlığımız hakkındaki görüşlerimizi de özetleyelim.

1 — Kültür Bakanlığının, varlığını taşrada da duyurduğunu görmekten kıvançlıyız.

2 — Oluşturulan yayın danışma kurullarının, olumlu çalışmalarını ivedi çözümlerini beklemekteyiz. Özellikle en büyük sorunuz dengeli bir kitap koleksiyonuna ulaşmak. Çağdaş bilimsel sanat değeri olan yapıtların kütüphanelerimize kazandırılmasında gerekli önlemlerin alınmasıdır.

3 — Artan kitap fiatları nedeniyle özellikle ansiklopedik eserlerin bakanlıkça toptan satın alınıp dağıtılmasını dilemekteyiz.

4 — Kültür Bakanlığının sanat ve sanatçı çevrelere uzattığı dost eli dikkatle izlerken bu elin bizlere de uzanacağına ümidumuz olduğunu belirtebiliriz.

Saygılarımla.

Nabey Önder (İstanbul Şubesi) :

Sayın Başkan, değerli üyeler,

İst Şb.sinin getirmiş olduğu tekliflerde özlük haklarının a bendinde, kütüphanecilerin, temininde güçlük, iş riski gibi yan ödemelerle ilgili özlük haklarının yeniden düzenlenmesi, fazla çalışma ücretlerinin artırılması diye bir madde var. Biraz önce Bursa temsilcimiz Nurten Hanımefendinin önerilerinde, tekliflerinde bir madde gördüm ve bu benim gerçekten çok ilgimi çekti. Daha önce de bu konuda çalışmalar yapılmış ise de genel kurullara getirilmediği için, yönetim kurulları bu konularda çalışmalara girmemiştir. Bursa şubesinden arkadaşlarımızın getirmiş olduğu konu şu : Kütüphanecilerin ve arşivcilerin 10-15 yıl sonra hiç farkında olmadan damar hastalığına yakalandığını biliyor musunuz? İstisnasız tüm arşivciler ve kütüphanecilerin başındaki en büyük dert en büyük sorun damar hastalığı sorunu. Bu soruna ne devlet daireleri, ne sağlık daireleri, ne de Sağlık Bakanlığı bir tedbir düşünmemekte, tedbir almamaktadır. Çünkü biz kendi hastalığımızla ilgili davamıza kendimiz sahip çıkmamaktayız. Onun için yeni yönetim kurulumuzdan ısrarla rica ediyoruz. Sağlık Bakanlığından kütüphanecilerin damar sertliği hastalığına yakalanmaları ile ilgili bir çalışma yapmalarının sağlanması bir, ikincisi de Kültür Bakanlığından kütüphanecilerin aşırı derecede toz yutmaları dolayısıyla arşivcilere falan tanınan hakların yani iş riski zamlarının kütüphanecilere de tanınması için çalışmalar yapıl-

masını teklif ve talep ediyorum.

Teşekkür ederim.

Ali Berberoğlu (Kütahya Şubesi) :

Sayın Başkan, Değerli Gn. Kurul Üyeleri,

TKD. nin geçen dönem yönetim kurulu ihtisas komisyonları için bildiri hazırlanmasını söylemişti. Ben Kütahya Şb. adına yazma eser kütüphaneleri konusunda bir bildiri hazırlamıştım. Bunu Başkanlık divanına veriyorum. Bültende yer almasını, ayrıca gerekli yerlere iletilmesini huzurunuzda kendilerinden rica ediyorum. Yönetim Kurulundan istiyorum. Yazma eser kütüphaneciliği bir kenara, bir köşeye itilmiş durumdadır. Bunun bültenlerimizde yer alması, resmi kurumlarımıza iletilmesi kanımca iyi olacaktır.

Sözlerime son verirken aramızda kütüphaneciliğe değerli hizmetleri olan bir ağabeyimiz ses sanatkarı vardır. Muş İli Halk Kütüphanesi Müdürü Halit Bingöl'ün kapanışta sazımız olmasa da tatlı sözümüzle Anadolu Türkülerinden bir demet sunmasını rica edeceğim. Teşekkür ederim.

Müjgân Cunbur :

Bir zamanlar burdan «Baba Kütüphaneciler» olduklarından bahsedilen büyüklerimiz gelip geçti. Ben de belki «Ana Kütüphanecilerden» eskimiş bir kütüphaneci. Acı acı yandık, basın bizi niçin aramadı diye. Basına kendimizi hangi yollarla duyurabiliyoruz? TRT ve TV bütün çalışmalarını Milli Kütüphanede yapar. Bundan evvelki toplantılara TV geliyordu. Çünkü orada çalışıyorlardı. Bugün burada Milli Kütüphaneden kimse yok. TKD nin kuruluşunda başlıca âmil olan kuruluştur, Milli Kütüphane. Milli Kütüphaneyi kuran insan Adnan Ötüken burada adı anılmamıştır. Biz vefa göstermezsek bize de vefa göstermezler. Milli Kütüphane kurulduktan sonradır ki yurt dışında sesimizi duyurabilmisizdir. IFLA bizden bir TKD nin kuruluşunu istemiştir ve ondan sonra TKD kurulmuştur. Bugün Milli Kütüphane, bağımsızlığını kaybeden bir kütüphane olduğu içindir ki bugün dış dünyaya açılışımız da kapanmıştır.

Bir acı gerçekten bahsedeceğim, size. Yaşlılar bazan acı şey söylerler. İzmir'den bir öğretim üyesi geldi. Öğretim üyesi sık sık bizden bibliyografik listeler isterdi ve kendisine bir-iki defa «niçin bunları

TÜRDOK'dan istemiyorsunuz» dedik. Bu sefer, bu öğretim üyesi ile Ankara'da karşılaştık. «Ben yerimi buldum hanımefendi» dedi. «İrandoktan istiyorum» dedi. «Türkdoktan istediğim listeler 1,5 ay ile 3 ay arasında geliyordu» dedi. «Milli Kütüphane bana 15 günde yolluyordu» dedi. «Ama İrandok'tan ben 1 hafta içinde istediklerimi alıyorum.» dedi.

Hak isteyebilmek için görev de verebilmek lâzımdır. Ben dinledim son dakikaya kadar. Biz şu işleri yapabiliyoruz dedik mi? ... Halk Kütüphaneci idi. Bunu biraz üste çıkarttık. Daha tam gücümüzü almadan param parça olduk. Bunu yapmaya gençlerimizin hakları olmasa gerek. Siyasî düşüncelerimizin bu toplantıya getirilmemesi gerek. Parçalanmadan, elbirliği ile kurulan bütün kütüphaneci derneklerin ilerde bir konfederasyon halinde birleşmesi dileğindeyim ben. Çünkü meslek herşeyin üstündedir. Biz kişiler ölümcül kişileriz, yarın öbürgün yokuz. Mevkiler ne olursa olsun ama makamlar ve müesseselerimiz sağlam kalmalıdır. Bir kütüphanenin Gn. Md.lüğü kaldırılmıştır. Buna eski Milli Kütüphane başuzmanından başka kimse değinmedi. Ben de değinmeyecektim. Ama acıdır, geçen gün bir maliyeci ile görüştüğüm zaman dediği bana «610 bin ciltlik kitabı olan bir kütüphane Gn. Md.lüğünü kaldırıp müdürlüğe indirirse biz nasıl 50 bin 30 binlik kitabı olan bir kütüphane için daha yüksek maaşlar nasıl verebiliriz?» dedi. Yan ödeme, ön ödeme nasıl verebiliriz» dedi. Bu düşünülmemiştir.

Gene Adnan Bey'e döneceğim. Adnan bey 2. Gn. Md.lüğü kurarken : «Bir aşağılık duygusundan kurtuluyorum.» demişti. «MEB lığı içinde İlköğretim, Ortaöğretim, Yükseköğretim, Yüksek Teknik Öğretim, Kız Teknik Öğretim, Erkek Teknik Öğretim. Bu kadar çok eğitim öğretim dairesinde ne olur benim 4 tane Gn. Md.lüğüm olmasın?» dedi. Evet bir halk kütüphaneleri Gn. Md.lüğü, bir Çocuk Kütüphane Gn. Md.lüğü ve bir Okul Kütüphaneleri Gn. Md.lüğü istiyerek bu dünyadan göçtü Adnan bey. Bugün biz iki Gn. Md.lüğü teke indirdik ve sesimizi çıkartmadık. Yine de bir eski bir kütüphaneci olarak hizmete ilk başlayışının azmi içinde, dostlarımı bulmuş rahatlıkla çalışmaktayım yazma kitaplarımla. Yazma kitaplarını, kütüphanelerinden uzaklaştırmak isteyen gençlerimizin olduğunu da biliyorum. Bilin ki o kitaplar kültür varlıklarınızdır, bulunduğumuz bölgelerin. O kitaplar için, o bölgeye ilim adamları gelmektedir. Biz yalnız okul öğrencilerine hizmet ediyoruz diye üzüntülerimizi belirtiyoruz. Halktan % 2 nisbetinde okuyucu geliyor diye üzüntülerimizi bil-

çiriyoruz. Diliyelim ki bu üzüntülerimiz yakın bir zamanda sona ersin, okuyucularımız istediğimiz ölçüde ve istediğimiz kalitede genişlesin ve diliyelim ki Gn. Md.lüklerimizin sayısı bir değil 4'e çıksın.

Vaktiyle okumuşuzdur! Biz «kütüphaneciye bir ilkokul öğretmeni- nin gördüğü itibarı kaazdırmak zamanı gelmiştir» demiştir kütüphane severlerden bir tanesi. İşte bizimde kütüphanelerimizde bir kaç tane Gn. Md.lük olmasını isteyişimizin sebebi yalnız ve yalnız bu mesleğe bir şahsiyet bir saygınlık kazandırabilmek içindir. Yoksa makamlar hiç bir şey değildir. Bugün gelir bugün gider. Kalıcı olan meslektir ve dilerim ki Türk Kütüphaneciliği bu millet ve bu vatan hür ve müstakil olduğu müddetçe gelişerek dursun; ama birlik içinde tek bir güç olarak dursun. Bölünmüş, parçalanmış olarak değil.

Hepinizi muhabbetle selâmlarım.

Atillâ Çakır (Samsun Şubesi) :

Sayın Başkan, Değerli Üyeler,

Türk Kütüphaneciliğinin vefakâr dostları. Bu güzel Anadolu havasından sonra dilek ve temennilere geçmek belki yine bizim morali- mizi etkiliyecek. Fakat ben söz veriyorum size, size tekrar moral ka- zandıracağım. Yalnız biraz iğneliyerek tabii. Samsun şubesi adına di- lek ve temennilerimizi şimdiye kadar değinildiği gibi iki nokta üze- rinde özetlemek istiyorum.

Gerçi şimdiye kadar arkadaşlar bu noktalara değindiler. Yalnız tekrarında fayda görüyorum. Bunlardan birincisi; aynı kuruluştaki aynı şartlarda beraber çalışanlardan bir daktilo ya da bir çocuk bölü- mü öğretmeni kütüphaneciden daha fazla yan ödeme alırken, kü- tüphaneci kadrosundaki meslektaşlarımız yardımcı hizmetler sını- fındaki personelle aynı yan ödemeye müstahak görülmesine gönlü- müz elbette razı olmuyor. Bu durumun en kısa zamanda düzeltilme- si hususunda yeni yönetim kurulunun etkin çalışmalarını bekliyo- ruz.

Bir ikincisi; müzelerde görevli asistanlar 4x200 nisbetinde yan ödeme alırken aynı fakültenin mezunu ve de bir eş mesleğin mensu- bu olan kütüphanecilerin 4x150.nisbetinde yan ödeme alması çok çok acı. Yeni yönetim kurulundan bu aksaklığın da giderilmesi açısında uğraşlar bekliyor, parasal yönden yıkılmış kütüphanecilerin hiç ol- mazsa moralman onore edilmesini gönülden temenni ediyoruz. Ve

de değerli arkadaşımızın okuduğu bir şiir vardı bizleri çok etkiledi. Bizim bir duamız vardı. Hemen şuracıkta bir ikinci baskısını yapalım dedik.

Nihayet bulduk duamızı okumaya zemin
Hep beraber diyelim amin
Raflardaki tozlardan,
Kitap okumayan yobazlardan
Doktordaki, mühendisdeki pozlardan
Kurtar bizi Yarabbi

Kütüphanelerimize materyali temin
İstifadesini emin
Okuyucularımızı da akliselim
Eyleyiver Yarabbi.

Okumuyanları uyar,
Katalogu kolay
Tasnifi de ona uyar
Eyleyiver Yarabbi.

Çalışmaları biraz az
Her hafta bir konferans
Biraz da maaştan avans
İhsan eyle Yarabbi.

Damı akan binalardan
Maaşı geçen kiralardan
Kefalet diye kesilen paralardan
Kurtar bizi Yarabbi.

Kütüphanelerimize modern kütüphane binası
Müdürlerimize birer makam arabası
Cem-i cümlemize birer alyansı
İhsan eyle Yarabbi.

Maaşlarımızı geciktirme
Kütüphanecilerimizi incitme
Üstadlarımızı başımızdan
Eksik etme Yarabbi.

En iyiyi, en güzeli görmeden
 Derdimizden ölmeden
 Hiç olmazsa yan ödemededen
 Bize de ihsan eyle Yarabbi.

Yazmaları belli merkezlerde toplayıver
 Merkezde bir teknik hizmetler merkezi kurduruver
 Şu ayniyat talimatnamesini de
 Durduruver Yarabbi.

Kütüphanelerimize yardım fonunu
 Derecenin, kademenin sonunu
 Özlemlerle beklenen Kütüphaneler Kanununu
 İhsan eyle Yarabbi.

Kütüphanelerimizi kitaplarla dolduruver
 Bizleri koruyan kanunlar koyduruver
 Yakında Kütüphaneler Bakanlığını
 Kurduruver Yarabbi.

Fetay Onat (İzmir Şubesi) :

Sayın Başkanlık Divanı ve Sayın Konuklar,

Birçok delege arkadaşlarımız merkez ve taşra arasındaki iletişim yetersizliği özlük hakları ve demokratik haklar il ve taşra örgütlerinin çeşitli sorunları üzerinde görüşlerini iletiler.

Ben bunlara bazı öneriler daha ilâve etmek istiyorum. Örneğin: Kütüphaneler yasasının çağdaş eğitime ışık tutacak biçimde ve meslektaşların ekonomik ve sosyal özlemlerini giderecek bir biçimde ele alınarak sonuçlanmasını dernek tarafından ele alınarak sağlanmasına çalışmak,

2 — Kütüphanelerin nicelik ve nitelik yönünden pek çok sorunları var. Dernek bu konudada bir takım çalışmalar yapabilir. Örneğin genel merkez taşra örgütleriyle işbirliği içinde çalışırsa bunlara bazı önlemler getirebilir. Yani nicelik yönünden fazla olan kütüphanelerin nitelik yönünden de zenginleştirilmesi ve bilinçli bir yöntem uygulanması gerekmektedir. Bunlara bağlı olacak taşra örgütlerinden raporlar istenmesi, bunların yıllık raporlar veya 6 aylık raporlar ha-

linde merkez yönetim kuruluna iletilmesi düşünülebilir.

3 — Halk Kütüphanelerinin bölgesel koşullara göre üretici bir nitelikte yönlendirilmesi gerekmektedir. Bu konuda MEB başta olmak üzere yaygın eğitimin çeşitli üniteleri ile desteklenmesi, Turizm Tanıtma Bakanlığı, Tarım Bakanlığı, Orman Bakanlığı, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı gibi çeşitli bakanlık ve çeşitli ünitelerle dernek itici bir güç olarak bir takım işbirliklerine yönelebilir. Yani bunları yalnız Gn. Md.lükten ve bölümden beklemek gerekmez. Dernek te bir itici güç olacak çalışmalıdır.

4 — Kütüphanelere gönderilen yayınların bir an önce okucuya ulaşmasını sağlamak amacıyla bazı teknik işlemlerin yapılarak dağıtılması gerekir. Örneğin tasnif işlemlerinin yapılarak gönderilmesi, bu bir standardizasyona gidilmesi, bir de kütüphanelerdeki iş birliğini açısından yarar sağlayacaktır.

5 — En çok üzerinde durmamız gereken konu. Yeni seçilen merkez yönetim kurulunun yıllık çalışma ve işleyiş programını en kısa zamanda belirleyerek taşra örgütlerine iletilmesi gerektiği inancındayım. Hatta bunun bir gelenek haline bile getirilmesi düşünülebilir ki ancak böylelikle bir eleştiri mekanizması oluşturabiliriz. Yeni yönetim kurulundan bu çalışmalarını bekler kendilerine başarılar dileriz.

Osman Siviloğlu (Çanakkale Şubesi) :

(Baş tarafı banddan tesbit edilememiştir)

Bir çok kütüphaneci arkadaşımız bugün denilebilir ki bu seminerlerde sözü edilen konularda toplanacak olan meslektaşlarına bilgiler verebilecek, yeni bilgiler aktarabilecek düzeydedir. Eğer Gn Md.lük olarak buna güven duyulmuyorsa o zaman ancak 1-2 personel ya da daha önce belli kişilerin Ankara'ya çağrılıp eğitildikten sonra bu seminerleri orda açıp, orada meslektaşlara iletilmesi zorunluluğu vardır. İllerde yapılmalı seminer... Yapılması kararlaştırıldığı takdirde de harcırahlar o illere gönderilmeli, oralardan ödemeler yapılmalıdır. Ve Hizmetiçi Eğitim kurslarına katılanlar buraya geleceksen, burada harcırahları ödenmelidir. Çünkü bunu gayet iyi biliyorum. Ben sözünü etmesem bile, ben para bulup gelsem bile bir çok arkadaşımın bir para sıkıntısına düştüğü, burada nerede yatıp kalacağı, yatma yeri sağlanmış olsa bile nasıl yiyip içeceği konusunda

haklı endişelere kapılmaktadır. Lütfen bunu artık tamamen merkezi durumdan çıkaralım, bunu en azından illerde veyahutta bir çok bölgelerde yapılmalı derim.

Kefalet yarasını, kefalet aidatı kesilmesi konusunda fikirler ortaya atılmaktadır. Aidat kesilmesini istiyoruz. Bu hepimizin görüşü. Ancak bu da kefalet yarasında açıkça yerini almış durumdadır. Yani buna Maliye Bakanlığı bize bir ayrıcalık tanısin diyorsak, böyle çözümleniyorsa buna razı olalım. Yok değilse o halde kefalet yarası bugün % 2 gibi kesintiyi ön görmüştür. Bugün bazı yasalar vardır. Bey, paşa, efendi, ağa gibi lâkapların, ünvanların kullanılmasının yasak olduğuna dair bir yasa vardır. Bugün ise en başından en sonuna kadar birbirimize Bey, hanımefendi, beyefendi diye hitap ediyoruz. Bunlar geçerlik kazanmıştır. Yani yasa bir noktada karşı bir yasayla ortadan kaldırılmamış olmasına rağmen yürürlükten kalkmış durumdadır. Kefalet Yasası aşağı yukarı bu durumdadır. Bir kısım memurlardan kefalet kesilmektedir, bir kısmından kesilmemektedir. O halde bir teklifte bulunması için Dernekçe girişimde bulunacağız ya da eğer güveniliyorsa, sağlanacağına umut varsa Maliye Bakanlığından bir ayrıcalık bunun kütüphanecilerden, raporda da değinildiği gibi belli kesimlerdeki kütüphane memurlarından kesilmesi, ama buna karşılık o memurlara mutlaka tazminat verilmesi zorunludur. Şunu hemen belirtiyim : Bakanlığımız yeni örgütlenme çalışmalarını içersinde bulunmaktadır. Bunların başında illerde Kültür Müdürlükleri kurma gelmektedir. Ben şahsen şu görüşteyim : Bakanlığın bu il örgütlerine kütüphaneciler, müzeciler, sanatkârlarımız, varsa şehir galerisindeki kişilerimiz sahip çıkmalılar. Müdürler atanması gerekiyorsa bu birimlerden atanmalıdır derim. Zira bazı anlayışsız, değişik görüşlerle karşı karşıya kalmaktayız. Ben kişisel yönden Kültür Müdürlüklerinin çok gereksiz olduğuna inanıyorum. Bakanlığımızın da bu görüşü benimsemesini diliyorum. Gerekiyorsa Ankara, İstanbul gibi belli kentlerde, yoğun kentlerde kurulması, diğer yerlerde kütüphane hizmetlerinin il halk kütüphaneleri, müze hizmetlerinin ildeki müze aracılığıyla yürütülmesi bence burada yapılacak istenen çalışmaları üslenebileceği görüşündeyim.

Yeni yeni atamalar olduğu gözden kaçmamaktadır. Fakat atamalar yapılırken en azından bugün veliler de şikayetçidir kaymakamlarda şikayetçidir. Ama daire müdürü olarak, ben de şikayetçiyim. Gerçi benim yanımda henüz böyle bir şey olmamıştır. Bir atama yapılıyor. O memur yanımda benim başarılı mıdır, başarısız mı-

dir, sicili iyi midir, tezkiye durumu nedir, hiç sorulmaksızın rahatlıkla gelip Ankara'dan bir icazet almakta ve istediği yere tayin yaptırılmaktadır. Bu bir birimize saygı ve sevgi hangi devirde olursa olsun ortadan kaldırılmamalıdır. Görüşlerimiz alınmalıdır, sorulmalıdır derim.

Kasaba ve köy kütüphaneleri var. Bunlar eğer bir ilçe kütüphanesinin veyahut il kütüphanesinin denetlenmemiş, yönetim işleri bunlara verilmemişse harcamaları en başında saymanlık işlemleri büyük sorun yaratmaktadır. TKD olarak da bunların dertlerinin en azından yazıyla sorup öğrenilmesi gerekir. Kısa geçiyorum. Bunun daha nasıl olduğu esaslı sorulduğu zaman karşılıklarına verilecek cevaplarla çıkabilecektir.

Diğer bir husus bir çok kasaba kütüphanelerinin yardımcı hizmetlisi yoktur en azından. Yani memur zaten yan ödemededen de tatmin edilmemiştir. Yardımcı hizmetlisi de yoktur, yardımcı bir memuru da yoktur yanında. Bu gibi kütüphanelere en kısa zamanda mutlaka bir yardımcı hizmetli kadroları sağlanması gerekir. Ve derneğin bu yönde hiç bir girişimde bulunmadığı onlara meslektaşlara yardımcı olmadığı da gözden kaçmamaktadır.

Şimdi derneğimizin çalışmalarını daha önceden rapor ve daha önceki eleştirilerde değinilmiş durumdadır. Mutlaka yapılan çalışmaların, mutlaka şubelere değil en alt örgüte kadar iletilmesi görüşündeyim. Buradaki Gn. Kurulda yapılan görüşmeler, hizmetiçi eğitim kurslarında yapılan çalışmalar, yapılan konuşmalarda dahil olmak üzere ben bugüne kadar kütüphanelere yeni gelişmelerin aktarıldığına tanık olmuş değilim. Bu masanın başına geçtiğimiz zaman veyahut hizmetiçi eğitim kursları dahil, orda yapılan konuşmaların hepsi ilk bakışta çok çağdaş, uygar, modern kütüphanecilik görüşlerini yansıtıyor görünümünde. Ancak bunları taşrada hiç bir zaman uygulanmadığını göstermiştir. Taşrada sorunlar halen alabildiğine sürüp gitmektedir. Bu konuda mutlaka Dernekçe en başta üzerine eğilinmesi gerekirdi. Bunlar da raporlarda gözlerimize ilişmediği açık. Derneğin hazineden her hangi bir yardım alıp almadığı belirtilmemiştir. Gerçek derneklerin bugün hazineden yardım alması konusunda sınırlama varsa da kamu yararına çalışan Derneklerden sanıyorum bu istisna kılınmıştı. Raporda o gözümüze ilişmedi. Belki bizimde bir bu konuda bilgisizliğimiz olabilir. Hazineden yardım almıyor muyuz?

Kütüphanelerin sosyal, kültürel ve ekonomik alanlarda da çalışmalar yapabilmesi sağlanmalıdır. Kitap deposu olmaktan ve gelen okuyucuya kitap alıp vermektten öte daha başka sosyal, kültürel çalışmalar yapmak zorundayız. Bu konuda benim şahsen 1976 yıllarında Bakanlığa önerilerim olmuştur. Ama yönetmelik çalışmalarında bunlara da yer vermeye çalıştık. Bugüne kadar hiç bir yönetmelikte çıkmadığına göre en kısa zamanda bir yönetmeliğin çıkarılması ve bu konuda Derneğin de bir girişimde bulunması gerekirdi. Onların da çalışma raporlarında yer almadığı görüyoruz.

Okul Kütüphanelerine sayın eski Gn. Md.rümüz çok yerinde değindiler. Bizim okuyucularımızın % 98'i denilebilir ki öğrencidir. Öğrencileri bir okuyucu olarak kabul ediyoruz. Onları küçümsemiyoruz ama bizim adımızda halk kütüphanesi yahut en azından yetişkinlere hitap etmemiz gerektiğine göre bizim okul kütüphanesi durumuna girmemize de hiç gerek yoktur. Bu okul kütüphanelerine fonksiyon kazandırılmalı, halk kütüphanelerinin daha rahat ve çağdaş kütüphanecilik hizmetlerinin geliştirici çalışmalara yöneltmesi gerekir. Dernekçe de okul kütüphanesi olma durumundan çıkması için bir girişimde bulunmadığını da görüyoruz.

Son olarak şunu da vurguluyorum. Hiç bir ayırım gözetmek istemiyorum. Ancak bugüne kadar gördüğüm kadarıyla daha önceki toplantılarda, seminerlerde, kurul toplantılarında İst. Ed. Fak. Kütüphanecilik Bölümü mezunlarının bence daha önce bir alaylı mektepli havasında kütüphanecilikten gelen ve gelmeyen diye bir hava sokulmuştur. Şükrediyorum bugün o hava yok. Ama İst. Küt. Böl, mezunlarının bence 2. planda işlem gördüğü kanısındayım. TKD olarak bunun da gözden kaçırılmaması gerekirdi. Bu yönde de, isterseniz dilekte de diyin, fakat sözümü bağlarken mutlaka bundan sonraki çalışmalarda buna da dikkat etmesini diliyorum.

Dinlediğiniz için saygılar sevgiler sunarım.

.....
Osman Siviloğlu (Çanakale Şubesi) :

Değerli arkadaşlarım, artık son aşamaya gelmiş bulunuyoruz Benim temennim şu olacaktı : Son şiir ve türkülerden önce, ama şu an sanıyorum biraz daha anlam kazandı. Şöyleki; biz Kültür Bakanlığının en geniş örgütü olan TKD, hatta halk kütüphaneleri, çocuk kütüphaneleri bakımından en zengin birimleri olan biz kütüphane-

cilerin şu toplantısına, gördüğüm kadarıyla bizim dışımızda değer veren sayın 2 bakanın dışında kamu oyunca ilgi gösterilmediğini izlenimlerimizle rahat söyleyebiliriz. Şöyleki : TRT'den hiç bir kişinin katılmadığı, basından 1-2 kişinin dışında hiç kimsenin ilgi göstermediği bir gerçektir. Hiç değilse davalarımıza bunlar yabancıydılar Gönülüm isterdi ki son iki arkadaşımızın sanatını göstermek not etmek bakımından şanlı bir hizmet yapacaklardı. Ben sayın kurul başkanımızdan Gn. Kurul Başkanımız şu andan itibaren Yönetim Kurulu Başkanı da olması hasebiyle gelecek Gn. Kur. toplantısına Kamu oyunun ilgisini çekebilecek biçimde basın-yayın organlarını buraya çağırılmakta, gelmesini, başta TRT biraz önce onu vurguladık, gelebilmeleri için de 2 yıl içerisinde her şeyden önce basın aracılığıyla şu TKD'nin varlığını, ne yapmak istediğini, neler istediğimizi çeşitli vesilelerle duyurmalarını, onların arşivlerine TKD'den bir takım-kayıtlar düşürmelerini sağlamalarıdır. Bu 2 sene içerisinde hiç bir bağlantı olmaksızın 2 senede bir «buyurun toplantımız var» dediğimiz zaman ilgi duymamaları olağandır. Bu bakımdan bu ilki yıl içerisindeki çalışmalarla basın-yayın ve başta TRT olmak üzere bunların bültenlerinde bizim sesimizin zaman zaman ve yerinde, tutarlı bir biçimde mutlaka yer alması gerekir. Şu anda sanıyorum Sayın Sefercioğlu not alacaklar. Zaten baştan bu yana gördüğüm kadarıyla ses bandı var. Bu ses bandı da eğer bir iş görmiyecekse başka güveneceğimiz de yok. Çünkü hiç not alan kimse de yok. Dolayısıyla bizlere öbür Gn. Kurulda özlediğimiz ortamı hazırlayacaklarına inanıyor ve kendilerine başarılar, sağlıklar diliyorum.

Ali Galip Tuncay (Amasya Şubesi) :

Sayın Arkadaşlarım,

Sizin kıymetli vakitlerinizi pek almak istemeyeceğim. Dilek ve temenniler kısmına geldiğimiz için burda bir kaç tane ufacak, dileklerimiz olacak. Bunları duyurmak isterim. Uzun kısmını da Sayın Başkanımıza ileteceğim, artık onlar kendileri incelesinler, gerekli gördükleri notları alırlar.

Şimdi buraya sesimizi duyurmak için geldik. Varlığımızı ispat edebilmek için geldik. Dernek Yönetim Kurulundan bir çok şeyler istedik. Bu isteklerimizin çoğu Derneğin tüzüğünü de aştı, Bakanlığın, Bakanlık ilgililerinin yetkisi içine girdi. Gönül isterdi ki şurada Bakanlık temsilcilerinden veya Kütüphaneler Gn. Md. lüğünden bir kaç

kişinin şurada olabilmesini ve bu dileklerimizi not edipte dertlerimizle çare bulmasını isterdik. Ne çare ki ilk günden sonra dilek ve temenniler kısmına gelememişlerdir. Bilmiyorum, belki mazeretleri vardı, belki kasti gelmediler onu bilmiyorum.

Diğer bir isteğimiz şöyle Dernek Yönetim Kurulundan o kadar çok şeyler istedik ki. Biliyorsunuz Dernekçilik fahri çalışmayı icap ettiren bir husustur. Arkadaşlarımız son gayretleriyle Ankara gibi bir yerde, her adım atışta mutlaka bir iki masraf icap ettiren bir yerde bizim için çalışmışlar, didinmişler; yine de bizim arzu ettiklerimizi yerine getirmedilerse de kendi ceplerinden para harcayarak bizim isteklerimizin üstünde bir iş başarmışlardır. Kendilerine teşekkür ederiz. Bir arzu olur fakat karşılığında da mutlaka bir şey ödenir. Arkadaşlarımız bedava çalışıyorlar. Arkadaşlarımıza biz sitemlerimizi elimizden geldiği kadar yağdırmaya çalıştık. Bakanlıktan isteklerimizi, arkadaşlarımızdan istedik. Meclisten isteklerimizi arkadaşlarımızdan istedik. Bunun karşılığında ne verdik? Hiç bir şey. Ancak bir kuru teşekkürden başka bir şey değil. Bunun için şöyle bir teklifim var. Şubeler olarak 56 tane faal şubemiz var diyoruz. Biran Gn. Merkezi desteklersek Gn. Merkezde de yönetim Kurulunda çalışan arkadaşlara 3-5 kuruş hiç olmazsa kendi masraflarını, yol paralarını verebilecek bir bütçe hazırlıyabilirsek bu arkadaşlardan o zaman arzu ettiklerimizi yakasına sarılıp isteyebiliriz. Fakat bunu veremedikten sonra bu arkadaşlardan fazla bir şey beklemek hikâyeden başka bir şey değil. Ancak not edilir ondan sonra gelecek toplantıya kadar, gelecek toplantı da 2 sene sonra başlarız arkadaşları tenkit etmeye. Mümkünse şöyle 1-2 arzum var :

Birisi : Yönetim kuruluna seçilen arkadaşlarımız daha seçildiği günden itibaren şubelere isteklerimiz nelerdir. Bunu bir form halinde bildirsınler. Biz isteklerimizi, neyse bunları tesbit edelim. Buraya bildirelim. Bunlar birbirine benzeyenleri bir araya toplayıp bunlar üzerinde bir program yapıp 2 yıl içerisinde çalışsınlar, ondan sonra biz geldiğimizde bunları isteyebilelim.

2. cisi şöyle bir durum var : Kanuni yol. Efendim nasıl şubelerce bu arkadaşları Gn. Merkezi takviye edebiliriz? Bütün illerin özel idarelerinde, bütün kazaların ve vilayetlerin belediye bütçelerinde kamu yararına çalışan derneklere yardım faslı vardır. Her sene buraya bir miktar para konur veya hiç konmaz. Biz Amasya Şubesi olarak bu sene bunu gerçekleştirdik. Vilayete gittik. Özel idare bütçe-

sinde her sene kamu yararına çalışan derneklere her sene 1 lira konurken bu sene 25 bin lira para koydurduk. TKD Amasya Şubesine verilmek üzere. Bunun bir kısmını biz buraya aktarırsak 56 şubemiz var. 10'ar bin lira takviye etmiş olsak 560 bin lira yapar. Yapsın 500 bin lira. Elbetteki bu arkadaşların hiç olmazsa masraflarını karşılayacağız. Bu arkadaşlar biraz daha çalışacaklar. Mümkünse bu bir temennidir, dilektir. Biz yaptık gerçekleştirdik. Arkadaşlarımız da denesinler. Belki de onlar da gerçekleştireceklerdir. İnşallah o zaman arkadaşlarımıza 3-5 kuruş birşeyde masraflarını verebilirsek, arkadaşlardan direne direne haklarımızı isteyebiliriz.

Beni dinlediğiniz için hepinize teşekkür ederim.

.....
Ali Galip Tuncay (Amasya Şubesi) :

Efendim, Sayın İstanbul Temsilcisi arkadaşımızın belirttiği gibi bazı güçlükleri ortadan kaldırmak için kanuni güç yolların hilesine başvurmak zorundayız, haklarımızı alabilmek için. Ancak bu da bazı araştırmalar neticesi ortaya çıkabilecektir. Şimdi, şöyle bir durum var : Bizden kefalet aidatı kesilmektedir. Buna karşılık birşey verilmemektedir. Halbuki 657 sayılı kanunda derki : «Kefalet aidatı kesilen her memura mali sorumluluk tazminatı ödenir» der. Bu mali sorumluluk tazminatının 600 lirası vergiden muaftır. Üst tarafı vergilendirilir. Ancak Maliye Bakanlığı bunu 21 numaralı tebliği ile sınırlandırmış demiş ki : Bu mali sorumluluk tazminatı tahsildarlara, venedarlara verilir. Madde koymuş bu tebliği ile diğerleri bundan muaf tutulmuş, bundan istifade edemiyor. Şayet sayın derneğimiz ilgilileri gelirler uğraşırlarsa kanunun verdiği hak bir maliye bakanının yayınlamış olduğu bir tebliğ ile ortadan kaldırmanın imkânı yoktur. Ancak biz direnirsek, böyle bir girişimde bulunursak bu hakkımızı alacağımızı ümit ediyorum ve bütün kefalet aidatı kesilen her kütüphaneciye mali sorumluluk tazminatı verilmek imkânları içinde vardır. Yalnız bu 21 numaralı tebliğe bir madde daha eklemek suretiyle bu ortadan kaldırılabilir. Teşekkür ederim.

..... (Denizli Şubesi) :

Sayın Üyeler,

Konuşmalarımız her halde sona ermiş bir durumda. Biz de Denizli Şb.si olarak Sayın Delegelerimize selâm borçluyuz. Çünkü, neden Denizli İl Halk Kütüphanemiz bir senedir kapalı bir durumda-

dır. Bu üzgünlüğümüzle konuşmalarımızda yer vermeye utandık. Bu nedenle yazımıza, Sayın Başkanımıza bültenlerde yer vermesine kendisinden istiyoruz.

Saygılarımı sunarım.

Turgut Akan (Amasya Şubesi) :

Sayın Başkan ve Değerli Üyeler,

Türk Kütüphaneciler Derneğinin 9. Genel kurul çalışmalarının, başarılı olmasını kütüphaneciliğimize, halkımıza ve Türk kültürüne faydalı olmasını en içten dileklerle temenni ederim.

Şerefli bir mazisi, başarılı çalışmaları olan Türk kütüphaneciliğinin ve her biri ayrı değer olan heyecanlı, inançlı kütüphanecilerimizin toplantı sonucunda alınacak kararlardan çok faydalanılacağını belirtmek isterim.

Hızla gelişen yeni kültürel sosyal yapılar kazanan dünyamızda ve yurdumuz da, toplumlara ve fertlere hitap eden, onların birçok ihtiyaçlarına cevap veren kitabın ve kütüphanelerin önemi çok büyüktür.

Gerçek bu olmakla beraber yurdumuzda kitaplardan ve kütüphanelerden gereği kadar faydalandığını iddia etmek zordur. Kitap okumayı ve incelemeyi yalnız ders kitaplarında oda tam olmayan bir şekilde yapan, araştırmaya, gözleme sevk edilmeyen, okuma alışkanlığının verilmesi bakımından, üstün gayret gösterilmeyen çocuklarımızdan, kitaba ve kütüphaneye koşmalarını beklemek biraz hayal olur. Burada hep çocuk diyorum çünkü okuma alışkanlığı daha ziyade küçük yaşta kazanılır. Küçük yaşlarda okumayı, araştırmayı, kütüphaneden faydalanmayı öğretebilmiş isek onu ömür boyu kitabın ve kütüphanelerin dostu yapmışız demektir.

Kütüphanecilikte hitap ettiğimiz insan olduğuna göre, insanın temel ihtiyaçları gözönüne alınmalıdır. Günümüzde insan daha çok yeni şeyler görmek, daha kolay öğrenmek, dinlenmek, belli ölçülerde eğlenmek ve hayatında müsbet değişiklikler yapma ihtiyacındadır. Modern kütüphanecilikte, okuyucuya bu espriler içerisinde hizmet sunmak kütüphanelerimizde buna uygun düzenlemeler yapmak gerekir. Özellikle okuyucunun sosyal, psikolojik, fizyolojik, ekonomik durumları gözönüne alınarak da hizmet sunmanın gereği yapılmalıdır.

Bu nedenlerle; aileye, öğretmene ve kütüphanecilerimize, çocuklarımıza okuma, araştırma, kütüphanelerden yararlanma alışkanlığını kazandırma bakımından büyük görev düşmektedir. Çocuklarımızın bir çoğunun, ders kitabının dışında ilgisini çeken kitap bulamadığı, sınıfında sınıf kitaplığı, okulunda okul kitaplığı bulamadığı gerçeği gözönüne alınarak noksanları gidermek, hizmeti en ücra köşeye kadar sunmak zorundayız. Bunun için :

— Çocuklarımızın yarının büyüğü olacak şekilde yetiştirilmesinde çocuk edebiyatının yeri ortadadır. Yetersiz olan çocuk edebiyatımızın geliştirilmesinde devlet çalışmayı yoğunlaştırmalıdır.

— İlgili devlet kuruluşları ders kitaplarının yanında çocuğun yaşına, zeka seviyesine uygun kitap, dergi vb. nin dağıtımını okullarımıza, kütüphanelerimize yeteri kadar yapmalıdır.

— Kitap okuma alışkanlığının kazandırılmasında yüce Türk öğretmenin görevi büyük olacaktır. Alacağı önlemler, özendirici tedbirlerle mutlaka çocuklarımızın kitaplarla haşır neşir olmaları sağlanmalıdır.

— İşinin ehli, güleryüzlü, kitapları ve kütüphanesini tanıyan kütüphanecilerimizin, hizmetin yaygınlaştırılması, her yaştaki kişilere hitap edebilmesi için okuyucunun kütüphaneye gelmesini özendirici önlemler almalıdır.

— Çeşitli kuruluşlar tarafından birçok yerleşim birimlerine götürülen hizmetler kütüphaneler tarafından koordine edilmeli, hizmette amaca daha çabuk varma sağlanmalıdır.

Örneğin : Halk eğitim başkanlıklarının birçok yerde bulunan okuma odaları amacına uygun çalışmamaktadır. Yapılacak işbirliği büyük faydalar sağlar.

— Orta dereceli okullarımızda mevcut, fakat çok az kullanılan kütüphanelerin, öğrenciye açık hale getirilmesinde başta okul idarecileri olmak üzere diğer ilgililer ve öğretmenler önlemler almalı, raflarda duran kitaplar ellerde gezmelidir. Bu konuda kütüphane okul işbirliği kurulmalıdır.

— Okuma, araştırma, kütüphaneden yararlanma alışkanlığını kazandırma, kütüphanelerimizi tanıtmak, hizmeti yaygınlaştırmak için okul aile, kütüphane üçgeninin varlığı devamlı sürdürülmeli, kurumlar arasında az olan işbirliği kuvvetlendirilmelidir.

— Kütüphanelerimizin bina, salon, sahne, araç gereç vb. gibi fiziki imkanları artırılmalı, kütüphanelerimizde sosyal eğitici çalışmalar yapılmalı, müzik, folklor, edebiyat, resim gibi çalışmalara, inceleme, araştırma ve yarışmalara yer verilmelidir. Bilhassa çocuk kütüphaneleri özel bir ünite halinde ele alınmalıdır.

— Mevcut okul, çocuk ve halk kütüphanelerinde personel yetersizliği dikkate alınarak tüm ihtiyacı karşılanmalıdır. Bu personelin görevinin niteliğine uygun formasyon kazanması sağlanmalıdır. Kadrolar ehil kişilerle doldurulmalıdır. Hizmet içi kursları devamlı ve sürekli olarak açılmalıdır.

— Mevcut personelin maddi sorunlarının karşılanması, bilhassa çoğunun öğretmen menşeli olduğu dikkate alınarak, İlkokul öğretmenlerine ödenen ücret, yan ödeme vb. gibi kütüphanecilerimize sağlanmalıdır.

Kütüphanelerimiz tüm halkımıza bugüne kadar verdiği gibi Atatürk sevgisi, Atatürkçülük, Millet, Devlet, Vatan, Bayrak, Milli birlik ve beraberlik şuurunu daha büyük hızla vermeye devam etmeli, bunu kütüphaneyi halka açma, ona hizmetin en iyisini sunma şeklinde isbat etmelidir. Bunu sağlayacak kütüphanecilerin önemi unutulmamalıdır.

Tüm ihtiyacına rağmen, en üst kademesindeki yöneticisinden, en alt kademedeki personelinin «Türk halkının daha iyiye varmada, yasalar çerçevesinde ve Atatürk ilkeleri doğrultusunda» üstün gayret göstereceğine yürekten inanıyor, hepinize saygılarımı sunuyorum.

Nurten Akdöl (Bursa Şubesi Başkanı) :

Sayın Meslektaşlarım,

IX. Genel Kurul Toplantısının Memleketimize ve özellikle Kütüphaneci arkadaşlarımıza hayırlı olmasını dileriz.

Türk Kütüphaneciler Derneği Bursa Şubesinin tesbit etmiş olduğu sorunlar aşağıda maddeler halinde sıralanmıştır.

1 — Kefalet :

Bursa İl Halk Kütüphanesi Müdürlüğü ile, Çocuk Kütüphanelerinde, Genel İdare, Eğitim - Öğretim, ve yardımcı sınıflarından top-

lam 26 kişi hizmet etmektedir. Ancak bunlardan 4 personelden kefalet kesilip, diğerlerinden kesilmemektedir.

Bursa İl Halk Kütüphanesinin sorumluluğunu 26 personelden yalnız 4 meslektaşımız mı üstleniyor?

Bu dört meslektaşımızdan kefalet kesildiği halde hiç bir mali yardımdan yararlanamamaktadır. Bunun gibi bütün Türkiye'de de Kütüphanecilerin durumları aynıdır.

Örneğin :

İlkokul Müdürleri bütün okulun sorumluluğunu yüklediği halde yüzbinler değerinde eşya ve malzeme zimmetinde bulundurulduğu gibi kendilerinden kefalet kesilmemektedir.

Buna karşılık kefalet aidatı kesilen banka ve benzeri kuruluşlardan ise kefalet aidatı karşılığında maaşının % 25 kadar kasa tazminatı kendilerine ödenmektedir. Kefalet aidatı müstahdemler dahil bütün personelden kesilerek karşılığında mali sorumluluk tazminatı ödenmesi veya hiç bir Kütüphaneciden kesilmemesi. Kütüphanecilerin bu sorununun en kısa zamanda açıklığa kavuşturulması.

2 — Dünya'da ve Türkiye'de yapılan sağlık istatistiklerinde Kütüphanecilerin ve Kütüphane Depolarında çalışan personelin damar hastalığına ve damar sertliğine yakalandıkları tesbit edilmiştir.

Söz konusu personele iş riski ödenmesi veya Postahanelerde görevli personelin 1 yılları (4) ay yıpranma kabul edildiği gibi okuyucu salonlarında ve Çocuk Kütüphanelerinde çalışan personelin de aynı haklara sahip olması.

3 — Evlere Ödünç Verme Servisinde Çalışan Personel 12-13 arasında göreve devam ettiğinden bir saat fazla çalışmaktadır. Fazla çalışma ücreti verilmesi.

Mali sorumluluk yüklediğinden Evlere Ödünç Verme Servisinde nöbet yapılamamaktadır.

Bu durumdaki arkadaşların mağdur durumdan kurtarılması.

4 — Gezici Kütüphanede çalışan memur ve şoför için, öğle tatilinde evlerine gidemediklerinden, fazla çalışma ücreti ödenmesi.

5 --- Türk Kütüphaneciler Derneği Merkezinin bütün Kütüphanecilerin yararlanabileceği dinlenme kampları açılması yönünde girişimde bulunulması.

6 — Kataloglama Tasnif konusunda birlik ve beraberliğin sağlanması, amacıyla daha önce başladığını öğrenmiş olduğumuz çalışmaların sonuçlandırılması.

7 — Kütüphanelerde ve Okuyucu Salonlarında görevli memur ve Öğretmen Kütüphaneci personelin de ek ders ücretlerinden faydalandırılması.

8 — Kütüphanelerde çalışan personelin kadrolarının zamanında gönderilmesi.

9 — Dünya'da ve Türkiye'de Kütüphanecilikle ilgili yayınlardan Kütüphanelerimize ve Dernek Şubelerine gönderilmesi.

10 — Kültür Bakanlığının kuruluşlarından :

Örneğin :

Tiyatro, Galeri, Müze ve benzeri yerlerden Kütüphanecilerin ücretsiz olarak yararlanmalarının sağlanması.

1 — Orta dereceli okullarda Kütüphanecilik dersi konulması.

TKD BURSA ŞUBESİNİN YÖNETİM KURULU

FAALİYET RAPORUDUR

Türk Kütüphaneciler Derneği Bursa Şubesi 9.1.1975 tarihinde kurulmuştur.

İlimizde Türk Kütüphaneciler Derneğinin bir şubesinin açılması ile Kütüphaneciliğimiz daha çok güç kazanmıştır. Kütüphane faaliyetlerini Bursalı halkımıza duyurabilmek amacıyla okullarla ve diğer Kütüphanelerle temas kurulmuş. Kütüphanelerimize daha çok okuyucu gelmesine çalışılmıştır.

Bursa'daki Üniversite ve Fakültelerin Kütüphaneleri dolaşarak oralarda görevli Personel ve Kütüphaneci arkadaşlarla tanışılmış. Kütüphanemiz ve Derneğimiz tanıtılmıştır.

Tıp Fakültesi Kütüphanesi Müdürü Neşe Arat ve Binnaz Çakmak, İktisadi ve Sosyal Bilimler Fakültesi Müdürü Aziz Gönül ve Nurten Örnek Al, İktisadi ve Ticari İlimler Akademisi Müdürü Sevinç Gülenler ve Erkek Lisesi Kütüphanesi Memuru Filiz Filiz, Kütüphanemizin değerli, devamlı okuyucularında Emekli Albay Galip Altunbay ve Ömer Saim Derneğimize üye olmuşlardır.

Kütüphane Haftasının etkin bir şekilde geçmesi ve bütün öğrenci ve okuyucuların yararlanabilmesi için İl Halk Kütüphanesi Müdürü Niyazi Er ve Kültür Müdürü Altan Akat ile temas kurulmuş, Kütüphane Haftasının okullara duyurulması ve tanıtılmasına birlikte çalışılmıştır. Teyle tesbit edilen program, gezilen ilk ve orta okullarla Bursa köy ve kasabalarından büyük ilgi ve alaka görmüştür.

Kütüphaneye elverişli arsa ve binaların kütüphane açılır bir hale gelebilmesi ve semt kütüphaneleri açılabilmesi için gerekli müzacaatlar yapılmıştır.

Derneğimizin daha güçlü ve daha iyi çalışabilmesi için bütün Kütüphanecilerin, Kütüphaneye ilgi duyan arkadaşların elbirliği ile aynı çatı altında, aynı gaye uğruna çalışmaları gerekir.

Geçen yıl 1597.95 Lira olan gelirimiz bu yıl da artmasına çalışılmıştır.

Bu yıl üye aidatı olarak 1215.00 Lira sağlanmıştır.

Dernek Anafüzüğünün 45. maddesinin (a) fıkrasına göre yıllık aidatın yüzde onu nisbeti olan 95.45 kuruş Türk Kütüphaneciler Derneği Genel Merkezine gönderilmiştir. Derneğimiz geliri 2420.25 Lira olmuştur.

Kuruluşundan bu yana faaliyette bulunan Dernek Şubemizin yeni seçilecek Yönetim Kurulunca daha iyi tanıtılacağını ve daha olumlu faaliyette bulunacağını inancı içinde hepimize hürmetlerimizi iletiriz.

Kâzım Çölgeçen (Denizli Şubesi Başkanı) :

Sayın Başkanım, Değerli meslektaşlarım.

Türk Kütüphanecilik Derneğinin 9. Genel Kurulunda Denizli şubesi adına hepimizi saygı ile selamlarım.

Bugün memleketimizde Kütüphaneciliği üzümlere söylüyorum-

ki günün ihtiyaçlarına cevap verebilecek şekilde değildir. İstanbul, Ankara ve İzmir gibi sayılı bir kaç büyük şehrin dışında, taşrada Kütüphanecilik halen bilinmeyen ve el atılmayan bir kuruluş olarak kalmıştır. Birkaç örnekle Kütüphanelerin ve Kütüphanecilerin içinde bulunduğu durumu izah etmek gerekirse dertlerimizi şu ana kolar altında toplayabiliriz :

1 — Bina durumları;

İl Halk Kütüphanelerinin çoğu ihtiyaca cevap verecek şekilde değildir. Veya çoğu yerde Kütüphane binası yoktur. Bazı yerlerde ise yapılan yeni Kütüphane binalarının bir kısmının inşaatı bitirilmemiş, bitirilenlerin bazıları da gayeleri dışında kullanıldığı görülmektedir. Örnek olarak Denizli İl Halk Kütüphanesi binası Milli Eğitim Müdürlüğünün teklif ve Valiliğin kararıyla kapatılarak Akademiye tahsis edildi ve Kütüphaneye okuyucu alınmadı durum halen devam etmektedir.

İlçe Kütüphanelerinin ise hemen hemen tümünde Kütüphane binası yoktur. Kütüphaneler kaderiyle baş başa bırakılmıştır.

2 — Araç ve gereç durumları;

Kütüphaneciliğin artık yalnız kitap dağıtan birer müessese olmaktan çıktığı günümüzde maalesef gerek İl Halk Kütüphaneleri olsun gerek Çocuk Kütüphaneleri olsun hiç birisinde kitapların dışında kaynak yoktur. Bilhassa çocuk kütüphanelerinde göze ve kulağa hitap eden eğitim araçlarından gereği kadar faydalanmayan okuyucunun gün geçtikçe Kütüphanelere karşı ilgisi azalmaktadır. Kitapların yanında diyalor, slaytlar, filimler ve bandlarla buna benzer eğitim araçlarından zaman geçirilmeden Kütüphanelerin faydalanması imkânlarının araştırılması kanaatimce çok faydalı olur.

Okul Kütüphanelerinde faaliyet gösteren Kütüphanelerin Milli Eğitim Bakanlığında ayrılarak Kültür Bakanlığına bağlanmaları kütüphane arasındaki diyalogun temini ve okul kütüphanesi memurlarının statüsü bakımından faydalı bir teşebbüs olacaktır. Bununla beraber ihtiyaç duyulan yerlere yeni Kütüphanelerin açılması ve gezici Kütüphanelere gereği kadar önem verilmesi kaçınılmaz bir zarurettir.

Halen Kütüphanelerdeki iare servislerinde alınan depozite 10 lira olarak devam etmektedir. En pahalı kitabın 5 lira olduğu bir za-

manda 10 lira olarak tesbit edilen depozite bu günün kitap fiyatlarıyla karşılaştırıldığı zaman gülünç kalmaktadır. İare servislerindeki kitap fiyatları göz önüne alınarak yeniden depozite tanzimi ayarlanmalıdır.

3 — İdare İşleri;

Kütüphanelerin Milli Eğitim Bakanlığından ayrılarak Kültür Bakanlığına bağlanmasına rağmen bugün bir çok yerlerde Kültür Müdürlüğü olmadığı için Kütüphaneler Milli Eğitim Müdürlüklerine bağlı olmaktadır. Her Bakanlığın illerde birer temsilcisinin bulunmasından daha tabii bir şey olamaz, bu nedenle bütün illerde Kültür Müdürlüklerinin faaliyete geçirilmesi istenilmektedir. Kütüphanelere Milli Eğitim Müdürlüklerince birer üvey evlat muamelesi yapılması durumuna son verilmesi gerekmektedir.

Kütüphanelere tayinleri yapılan idareci ve personelin yeteri kadar tecrübe ve bilgiye sahip olmasına azami dikkat gösterilmeli, mevcut personel için muhakkak her yıl mecburi mesleki kurslar tertip edilmeli, Kütüphanecilerden dış ülkelere tecrübe ve mesleki bilgisini artırmak için daha çok eleman gönderilmeli ve bu gönderilenler sadece bir kaç yerden değilde bütün yurt sathından alınmasını istemekteyiz.

Bir an önce İl Halk Kütüphaneleri ve Çocuk Kütüphaneleri yönetmenliğinin ele alınarak çıkarılması yoluna gidilmelidir.

4 — Personel özlük hakları ve ücretleri;

Kütüphanelerde çalışan personel diğer emsalleriyle kıyaslandığı zaman görülür ki daha düşük ücret almaktadır, ayrıca her hangi bir karşılığı olmadan kefalet ücreti kesilmektedir. Zaten geçim şartlarının zor olduğu bir zamanda memurdan kesilen bu kefalet ücreti memurun bütçesine bir yük olmaktadır. Kefalet ücreti kesilen memurlara ayrıca bir ödeme yapılmalıdır.

Kütüphanelerde çalışan memurla aynı kadroda çalışan bir öğretmenin durumlarını karşılaştıracak olursak arada muazzam bir fark görülür. Öğretmen günde ortalama 4 saatin dışındaki çalışmalarının karşılığında ders ücreti almakta, Kütüphane memuru ise günde 8 saat çalıştığı halde daha düşük ücret almakta birde üstüne kefalet ücreti kesilmektedir. Ve bu durum böyle iken terfiler zamanında yapılmamakta memur zarara uğratılmaktadır.

Bütün devlet memurlarının çocuk ve kendileri mesleki okullardan birisine girerken öncelik tanınmakta buna rağmen bir kütüphanecinin ne kendisine ne de çocuklarına kütüphanecilik bölümüne girmede bir öncelik tanınmamaktadır. Nice lise mezunu kütüphanecilerimiz vardır ki yüksek tahsil yapmaktan mahrumdur. Bunlara kütüphanecilik bölümüne girmede öncelik ve imkân tanınırsa daha kaliteli ve bilgili birer kütüphaneci yetiştirmede en büyük adım atılmış olur.

Tayin ve nakilleri çıkan veya kursa gönderilen kütüphanecilerin yollukları zamanında gönderilmediği için mağdur olmakta veya kurslara iştirak edememektedirler. Tayin işlemi yapılırken kadro ve yolluklarda hemen gönderilmesi veya kursa çağrılanlara daha evelden yolluk gönderilmesi memurun mağduriyetini önleyecektir.

İstanbul Şubesi'nin Genel Merkezden dilekleri :

Çeşitli kamu kuruluşlarında çalışmakta olan kütüphanecilerin pek çok sorunları bulunduğu bilinmektedir. Özellikle özlük haklarının gereğince sağlanamaması nedeniyle, meslekte başarılı olmuş, iyi yetişmiş kütüphanecilerin özel sektörde çalışmayı yeğledikleri gerçektir. Bugün Türkiye'de kütüphaneci ve uzman kütüphaneci sıkıntısı vardır. Mesleğimizin tanınması, yaşaması ve gelişmesi için mevcut sorunlarımızın halli gerekmektedir. Derneğimiz Genel Merkezi'nin aşağıda belirttiğimiz hususlarda ilgili makamlar nezdinde daha etkin bir çaba göstermesini diliyoruz.

1 — Özlük hakları :

a) Kütüphanecilerin temininde güçlük, iş riski gibi yan ödemelerle ilgili özlük haklarının yeniden düzenlenmesi, fazla çalışma ücretlerinin arttırılması.

b) Kütüphanecilerin kazanılmış haklarına uygun derece ve kadroların zamanında sağlanması,

c) 4489 No.lu kanunun geçmiş yıllarda olduğu gibi işlerliğinin sağlanması hususunda ilgili makamları uyarmak.

ç) *Kefalet aidatının kaldırılması için girişimlerde bulunmak. Kefalet aidatı kaldırılincaya kadar veznedarlara verildiği gibi tazminat verilmesi hususunda girişimlerde bulunmak.

2 — Kütüphaneler kanunu'nun ivedilikle çıkartılmasında ilgili kuruluşlarla devamlı temas halinde bulunmak.

3 — Ayniyat talimatnamesi'nin, Kütüphaneciyi, kusuru dışındaki kitap kayıtlarından sorumlu tutan hükmünün yürürlükten kaldırılması. (Bu husus Kütüphaneler Kanunu içinde çözümlenebilir.)

4 — Genel merkezde, Kütüphane ve Kütüphanecilerle ilgili olarak hazırlanacak kanun, tüzük ve yönetmeliklerin meslekî açıdan incelenmesi ve takibi işlerle yükümlü bir hukuk işleri bürosunun kurulması.

5 — Yeni hazırlanacak Üniversiteler Kanununda Üniversite Kütüphanelerinin ve özellikle uzman kütüphanecilerin kadrolarının Üniversiteler Kanunu kapsamı içinde alınmasında ve kanunun 35. maddesinin uygulanması hususunda ilgili makamları uyarmak.

6 — Gelecek Kurultaylarda meslekî bildirimlere ağırlık verilmesi ve bunların bir kitap halinde bastırılması.

7 — Milli Eğitim Bakanlığı ile işbirliği yapılarak »Kütüphanecilik dersleri«nin seçmeli ders olarak okullara konulmasının sağlanması.

8 — Kütüphanelerde çalışan hanımların çocukları için kreş sağlanması hususunda ilgili makamlık nezdinde girişimlerde bulunmak.

9 — 2811 sayılı memur konutları yönetmeliği'nin işlerliğinin sağlanması girişimlerinde bulunulması.

10 — Kütüphanede çalışan öğretmenlere de ek ders ücreti verilmesi.

11 — Üniversite yayınlarının Kütüphanelere gönderilmesi için girişimde bulunulması.

Ali Berberoğlu (Kütahya Şubesi Başkanı) :

Bildiri : YAZMA ESER KÜTÜPHANELERİ

Türkiye uzun yıllar Ortadoğu'ya kültür merkezliği yapmıştır. Bugün üzerinde pek çok devletin bulunduğu saha tarihte Osmanlı devletinin mülkü durumundadır. Bu topluluğa ortak değerler, ortak kültür hakimdir. Bu ortaklığa alfabe birliğini de katabiliriz. Arap

alfabesi ortak alfabe olarak Kazan'dan Avrupa içlerine kadar kullanılabilmektedir.

Kütüphanelerimizde eski harfli yazma ve basma eserleri tetkik edenler göreceklendir ki bir tarafta Kazan, Haydarabad, Şam, Bağdat, Kahire basımlı kitaplar, diğer taraftan İstanbul, Selânik basımlı kitaplar yan yana kütüphane raflarımızı doldurmaktadır.

1928 harf devrimi ile günlük hayatımızdan çekilen arap alfabesini okuyan yazan bugün yok denecek kadar azalmıştır. Kütüphanelerimiz eski harfli yazma ve basma kitaplarla dolu olmasına karşın bunları okuyacak, teknik çalışmalarını yapacak personel yok sayılır.

Yukarıda değindiğim çok değişik ülkelerin ilim ve kültür hayatını yansıtan eserler, teknik çalışmaları yapılmadığı için yararlanılma şanslarını yitirmiş durumdadır. Bu sıkıntıyı duyan kütüphaneciliğimizin yetkili ve etkili şahıslarının çabaları uzun vadeli olamamıştır. Yapılan çalışmalar yetersiz kalmış, sönmeye mahkûm bir saman alevi görüntüsü vermiştir.

Bu konuda son yapılan bir çalışmayı anımsamadan geçemeyeceğim. Kültür Bakanlığı 1976 yazında «Yazma eser kütüphaneciliği» kursu açmış, buna 30 kütüphaneci çağrılmıştır. Ancak 23 kütüphanecinin katıldığı böyle bir kursa davet edilip de gelenlerden 12'sinin eski yazı bilmeyişleri kütüphaneciliğimizin bu sahada içinde bulunduğu bunalımı ortaya koyar sanırım.

Kurs dönüşü kütüphanelerinde yazma eserler konusunda teknik çalışma yapan ancak iki kütüphaneci çıkmıştır.

Kazan'dan Selânik'e kadar aynı alfabe ile basım yapmış olan matbaaların farklı hurufat kullandıkları görülmektedir. Hal böyle olunca farklı hurufatı okuyabilmek güçlükler arzemektedir. Yazma eserlerin okunabilmesindeki güçlükleri ise dile getirmek istemiyorum.

Eski harfli basma ve yazmaların teknik çalışmalarının yapılabilmesinin ilk şartı bunların sıhhatli bir şekilde okunabilmiş olmasıdır. Sıhhatli okuma olmayınca, sağlıklı bir teknik çalışma beklemek mümkün değildir.

Kütüphaneciliğimize eski eser kütüphanecisi kazandıran bir okul yoktur. Üniversite kütüphanecilik bölümleri ise 2 yılı aşmayan Os-

manlıca dersini okutmakta, bu dersten başarılı olan bir öğrenci ise günlük hayatla bir ilgisi bulunmayan bu alfabeği çabucak unutmaktadır. Pek çok kütüphanecilik bölümü mezunu değil yazma eser okumak basma eserleri dahi okuyamamaktadır.

Bütün yazma ve eski harfli basma eserlerin Kültür Bakanlığı kütüphanelerinde toplanmasına karşın bu kütüphanelerde gerek kütüphanecilik bölümü mezunu gerekse arap-fars filolojisi mezunu personel sayısı yeterli değildir. Bazı yazma eser kütüphanelerimizde bu yüksek okullardan mezun olan eleman dahi yoktur.

Bu şartlarla kütüphanelere atanan kütüphanecilik bölümü mezunlarından hem yeni kitapların teknik çalışmaları hem de yöneticilik gibi farklı iki görev istenmektedir. Başlıbaşına birer görev sayılan bu iki göreve ek olarak bir de eski harfli kitapların teknik çalışmalarını istemek büsbütün haksızlık olur. Nitekim böyle bir görev verilmiş ve bu görev kütüphanelerce yerine getirilememiştir. Ancak Kayseri ve Kütahya kütüphaneleri bu isteği kısmen yerine getirebilmişlerdir.

Yazma eser kütüphanelerimizi araştırmacılara sunmak için bu sahadaki gayretli personelin bölge şefliklerine getirilmiş olmaları soruna bir derecede çözüm getirecektir sanırım. Her yazma kütüphaneye yetişmiş bir personel verilmediğine göre, yetişkin yazma eser kütüphanecisine birden fazla kütüphanede çalışma imkânı verilmelidir. Böylece teknik çalışmalarda aynılıkta sağlanmış olacaktır.

«Bölge yazma eserler şefi»ne başka bir görev verilmediği takdirde eski eserlerle ilgili çalışmalar bir kaç yıl içerisinde tamamlanabilir kanısındayım.

Bölge yazma eserler şefi'nin merkezi bir kütüphanesi olmalıdır. Bu sayede teknik çalışmalarını bu kütüphane aracılığı ile üst kuruluşlara iletme olanağı bulabilsin. Ayrıca çalışmalarında o kütüphanenin imkânlarından faydalanabilsin.

Bölge yazma eserler şefine üst dereceden kadro temin edilmelidir. Ayrıca diğer kütüphanelerle ilgili görevleriyle hakettiği yolluğunu zamanında alabilmesi temin edilmelidir.

İfade ettiğim tip bir çalışma tarzı için Kütahya Vahit Paşa İl Halk Kütüphanesinin ideal bir yapı olduğunu söyleyebilirim. Batı bölgelerimizin yazma kütüphanelerinin teknik çalışmalarının mer-

kezilik görevini gerek yetişmiş personelin bulunuşu ve gerekse kütüphanenin bir yazma eserler kütüphanesi olması nedeniyle Vahit Paşa İl Halk Kütüphanesinin üstlenebileceğine inanıyorum.

Bölge yazma eserlerine teknik açıdan merkezlik görevini üstlenecek bir kütüphanenin yeni ve eski harfli eserlerinin yönetimi birbirinden ayrılmalıdır. Böyle bir kütüphane İl Halk Kütüphanesine bağımlı olmaktan kurtarılmalı, yazışmalarında kendisi yetkili hale getirilmelidir. Bölge yazma eserler şefine teknik çalışmalarında yardımcı olacak yeterli personel verilmelidir.

Süleymaniye kütüphanesinin yazma eserler kütüphanelerimize rehberlik edecek durumda olmadığı anlaşılmıştır. Meydana gelen boşluğu yeni yazma eserler kütüphaneleri meydana getirmekle kapatabileceğimize inanıyorum.